

POZICA 2012.

Zbirka literarnih i likovnih radova učenika Poreča, Žaboka i Crikvenice

POZICA 2012.

Zbirka literarnih i likovnih radova učenika Poreča,
Zaboka i Crikvenice

Nakladnik:
Grad Poreč i Gradska knjižnica Poreč

Za nakladnika:
Irides Zović

Uredništvo:
**Irides Zović, Ivana Legović, Matea Radolović,
Zvjezdana Hrelja, Zorana Geržinić**

Likovno rješenje naslovnice:
KKA vizualne komunikacije

Grafička priprema:
David Ivić

Tisak:
Grafomark, Zagreb

Naklada:
900 primjeraka

**CIP – Katalogizacija u publikaciji
Sveučilišna knjižnica u Puli**

**UDK 821.163.42-053.2-822
75.077-053.5(497.5)"200"**

**POZICA 2012. : zbirka literarnih i
likovnih radova učenika Poreča, Zaboka
i Crikvenice / <uredništvo Irides Zović
... <et al.>. – Poreč : Grad Poreč :
Gradska
knjižnica Poreč. 2012.**

ISBN 978-953-55244-7-2

ISBN 978-953-55244-7-2

Zbirka literarnih i likovnih radova učenika Poreča, Zaboka i Crikvenice

Grad Poreč
Gradska knjižnica Poreč
Poreč, 2012.

Mreža snova i mašte od niti mladenačkog stvaralaštva

PoZiCa - znak kreativnog izričaja i prijateljstva gradova Poreča, Zaboka i Crikvenice kroz najuspješnije učeničke literarne i likovne uratke i dalje plete mrežu snova i mašte snažnim nitima mladenačkog stvaralaštva.

Pred vama je šesnaesto izdanje zbirke PoZiCA, rezultat zanimljivog koncepta stvaranja u kojega je uključeno ukupno 15 osnovnih i 7 srednjih škola Poreča, Zaboka i Crikvenice. Veliku važnost u ostvarenju ove zbirke imaju učitelji, nastavnici i profesori koji, da bi obavili najvažnije poslanje - u što većoj mjeri potaknuti učenike na kreativno literarno i likovno stvaralaštvo, uspostavljaju i grade nove prijateljske odnose. U Poreču je to literarni natječaj *Nagrada Laurus nobilis* koja se dodjeljuje za najbolji osnovnoškolski i srednjoškolski rad, kako na hrvatskom tako i na talijanskom jeziku. Grad Zabok svoje najbolje mlade literarne stvaratelje nagrađuje *Nagradom Gjalski za srednjoškolce* i *Malom nagradom Gjalski* za najbolje osnovnoškolske uratke. U Crikvenici najbolji učenički radovi proizlaze iz natječaja Grada Crikvenice. U svakom gradu osmišljeni su nedvojbeni kriteriji i posebnosti koji čine izvrsnost, no tek zajedno tvore cjeloviti kaleidoskop zajedničkog stvaranja.

Knjiga je namijenjena mlađim čitateljima kao nadahnuće za nova kreativna dostignuća u kojima učenici propitkuju svoj način poimanja stvarnosti stvarajući bogatu riznicu pisanih izričaja. Dobro će poslužiti i starijim čitateljima kao alternativni model razmišljanja o ozbiljnim i neozbiljnim mladenačkim temama pisanim na jednostavan i razumljiv način.

Teme su slobodne, radosne i zaigrane kod osnovnoškolaca, dok se u srednjoškolskim radovima nameće autorefleksivna i samokritična dimenzija, uz dozu začudnih maštarija. Znakovit je doživljaj zavičaja pretočen u dijalektalnu riječ dočaravajući tako svu zvukovnu raznolikost triju regija.

U ovom je osebujnom triptihu svoje mjesto pronašlo više od 46 literarnih i 49 likovnih radova. Bogat rječnik mlađih literata otkriva osebujne trenutke nadahnuća, dirljiva osobna propitkivanja, potragu za odgovorima i maštovitim svjetovima.

Učenicima čije smo radove objavili u PoZiCi čestitam uz želju da nastave njegovati svoj kreativni duh i literarni izričaj te pozivam na nova stvaranja i nove susrete u PoZiCama.

Poreč, rujan 2012. godine
dr. sc. Irides Zović

Ana Mendica, 6. d, OŠ Poreč

The background of the image is a dense arrangement of autumn leaves in shades of orange, yellow, red, and brown, set against a backdrop of dark blue, textured berries. The leaves have prominent veins and some show signs of wear. The overall composition is organic and seasonal.

POREČ

Angela Knapić, 6. a, OŠ Tar - Vabriga

Djevojčica poput drugih

Pričajući s bakom, vratila sam se desetljeće unatrag... Pogledavajući rodnu kuću djevojčice Tee, baku sam znatiželjno zamolila da mi ispriča Teinu tužnu prošlost.

Tea je djevojčica koja se ne može mjeriti s ostalima. Dok djevojčicu nisam vidjela, i čula što joj se dogodilo, mislila sam: „Možda ne izgleda kao ostali, pa je ne prihvaćaju”, „Možda se ružno ponaša pa je nitko neće u svoje društvo.” Još su mi mnogi razlozi bili na pameti, ali svi su bili krivi.

Kada se Tea rodila, majka ju je odmah napustila. Otac nije znao što da radi, i bilo mu je žao da je ostavi nekome, ili da u sirotište, pa se pokušao sam brinuti za nju. Ali nije uspjelo. Odmah nakon odlaska njene majke, njezin otac nije više bio isti čovjek. Malenu Teu smirivao je kako je god znao kako bi barem nakratko prestala plakati. Cijela je ulica čula njezino plakanje, i ljudi su pokušali pomoći, ali otac je rekao da je sve u redu. To njezino tužno djetinjstvo ostavilo je mnogo traga na njezino psihičko i fizičko stanje. Ne, ona nije djevojčica poput drugih. Sad je već djevojka koja ima nepunih sedamnaest godina, a izgleda kao da joj je tek deset. Pokušavala je pronaći društvo kako je god znala, ali nije joj uspijevalo. Neka su je se djeca čak i bojala, bojala su se njezinog izgleda i govora. Danas Tea živi u Domu za nezbrinutu djecu i ide u školu za djecu s posebnim potrebama.

Ova me priča jako potresla, i na neki način razljutila. Ne mogu razumjeti ljude koji samo tako mogu napustiti dijete, znajući da će mu budućnost biti uništena. Uz malo truda sve je moglo biti drugačije, za Teu.

Klara Balde, 6. c
Pohvaljeni uradak
OŠ Poreč
Mentorica: Zdenka Korlević

Do Slavonije

Tama se nadmetala s malobrojnim vozačima među kojima je bio i moj otac. Samo su zvijezde i oči našeg srebrnog citroena prkosile trikovima svibanjske noći.

Nisam sklapao oči čekajući sunce koje je napokon stidljivim zrakama savladalo mrak rasipajući svoj zlatni prah. Kad smo se približili Pazinu, samo se još u niskom drveću i gustom grmlju skrivala magla. Ispratila nas je pazinska pruga koja nesigurno vijuga, ali izvjesno vodi u daljine.

A onda, otvorena usta planine, 5.062 metra mraka i pozdrav sa zavičajem. Do povratka!

U Rijeci - gradska vreve. Ljudi i automobili pokušavaju prevariti vrijeme, uhvatiti neuhvatljivo, preduhitriti neminovno.

A odmah u blizini drijema zastarjeli i napušteni grad kojem je industrija uzela srce. Bježimo od te slike u mirnoću zimzelenih šuma i starih kućica koje se došaptavaju mudrim jezikom starine pričajući o vremenu kad su ljudi poštovali prirodu, kad su voljenima poklanjali toplinu drveta, čuvali za njih spomen blijedog cvijeta i prenosili im mudrost zemlje.

Šume su već postale uspomene, sunce prešlo pola svoje dnevne putanje, a grada još nema. Mogao sam razgovarati samo s plakatima uz cestu koji su se nastojali nametnuti očima putnika.

Zagreb nije bio naše odredište, pozdravili smo njegove visoke zgrade kao prijatelje, a on nam je uzvratio dijamantnim smijehom Save i jasnoćom neba, boje njegovih zastava.

Pred nama se otvara cesta, široka i ravna kako i priliči kraju gdje zemlja nije bogatstvo, već blagoslov i kletva.

Toranj crvene katedrale prepoznaće nas kao goste i kao domaće. Osjećam se kao da sam s kraja svijeta došao u njegov centar. U ovom trenu ne znam gdje mi je pravi dom, možda je na ovoj zemlji koja pamti moje korake ili tamo gdje za mene sve počinje i završava. Ipak se vraćam mudrosti da sreću nosimo u sebi, samo treba paziti da se ne ugasi.

Zato sutra, kad izgori dan, vraćamo se tamo gdje nas uvijek netko čeka. Naš zavičaj - čvrst kao grota, nježan kao „ča“ i postojan kao Učka.

Damir Čupić, 8. c
Nagrada Laurus nobilis
OŠ Poreč
Mentorica: Nevenka Mandić

Ivan Grgić, 8. e, OŠ Poreč

Duga od bisera

„*Tko će nadmudriti dugu
i provući se ispod nje krišom?*“

D. Tadijanović

Zadihanje je trčala. Još samo malo i uspijet će. Evo, još samo jedan korak... Još malo i svi njeni snovi postat će stvarnost...

Zvonjava. Oglasila se budilica koju je mrzila iz dna duše. Zvonila je tako glasno, iritantno, i u trenu raspršila sav njen trud. U jednom časku spriječila je da stigne do cilja. A tako je malo trebalo...

Ležeći zatvorenih očiju, osluškivala je maglu koja se vukla oko kuće. Uzalud je opet noćas ostavila otvoren prozor nadajući se da će tuga izaći. Ona je još uvijek bila tu, prisutna u svakom kutku njene sobe, u svakoj sjenci na zidu, u svakoj prašnjavoj knjizi na polici regala. Sveprisutna bol iznova je tjera da rezbari po sjećanjima.

Onog dana kuća je bila puna poznatih i nepoznatih lica. Obljetali su oko nje, suosjećajno je gledali, govorili, njoj tada, nerazumljive riječi, poput: „Jadna mala“. Prisjeća se maminog voštanog lica, tupog pogleda, osušenih suza. Sjeća se i uplakanih žena i pripitih muškaraca, koji su se rasipali svojom dobrotom i majci velikodušno nudili pomoć u bilo kojem trenutku.

Danas su same, mama i ona. Jadna mala. Ni traga brojnoj licemjernoj rodbini i prijateljima. Ni traga obećanoj pomoći. Ostale su samo uspomene i hrđave tračnice po kojima putuje vlak života. Ostala je pusta njihova plaža i sivi kamen što bura ga oplakuje.

Nikada nije bila tako napuštena od života.

Nastojala je potisnuti sjećanja na te dane, sakriti ih negdje u najdublji kutak sebe, svoje intime, ali

svako malo slike bi isplivale na površinu i, baš kao i sada, poticale bol da tinja, da se ne ugasi. Koliko god željela, nikako nije mogla zaboraviti obećanja da će joj dati puno smijeha i pjesme, puno sunca u očima. Ne može izbrisati zajedničke jutarnje šetnje, mirise vrućih kestena koje su pekli svake jeseni... Uporne iskre odolijevaju vremenu i tinjaju...

Čak su i ptice digle krila i ostavile je ovoj sporohodajućoj slutnji.

Podmukla tišina u njoj uporno metastazira.

Čini joj se kako je postala vlastita sudska i svaki cilj koji postavi ispred sebe pobjegne joj, jer njega nema. Zato hvata kazaljke i zaustavlja vrijeme. Želi vratiti prošlost. Sad kad ga nema, duša joj se smanjila za dva broja i nemir joj neprestano srce rastače. Zato i nema volje ustajati. Mrzi se buditi, jer snovi su jedino mjesto gdje može biti sretna, gdje ima njega.

Ipak, ustala je. Bosim nogama tapkala je po hladnim pločicama dok su je sa svih strana promatrali hladni, nijemi zidovi. Iz ogledala u nju je, očima, zaokruženim tamnim kružnicama buljila nepoznata spodoba. Nesvjesno je ispustila zvuk, nešto nalik tihom kriku. Uplašila se nepoznatog lika koji je zurio u nju.

Jadna mala. Uboga mala.

Izgleda poput onih likova iz TV sapunica koje mama ponekad gleda. Bože! Njena mama... Nakon njegove smrti jako se promijenila. Sakrila se u svojoj šutnji. Postala je vlastita sjena. Ne, ona ne želi biti poput svoje mame! Ova izlizana i prljava stvarnost neće biti njena budućnost. Mora se izdići iz ovog sivila. Pobjeći. Kamo? Još ne zna. Ali sigurna je da neće ostati. Ne želi se uklopiti. Mora se istaknuti... Popila je vode iz slavine nad umivaonikom, pa pogledala kroz prozor. Jedino što je vidjela bio je umoran oluk, udubljen kišom, kako naslonjen na zid drijema. Vratila je pogled u zrcalo. U njoj je nabujao neposluh. Pa, da, obojit će kosu! U ljubičasto! Odmah poslije nastave.

U kuhinji na brzinu natoči mljeku.

Iz šalice je svojim prekoceanskim očima gleda tata...

Izlazi iz stana. Sporim koracima hoda prema školi. Misli na njega dok golim rukama pokušava ugušiti i ovaj dan. Nedostaje joj. On je raščešljavao njene zore, a sad, ispod nebeskog svoda njena duša sama putuje.

Zastane, ispruži ruke prema velikom suncu i gleda slobodno, prozirno nebo: *o kako bi bilo lijepo da je ptica, da odleprša u visine, kroz vedrinu neba, tamo daleko gdje nema prašnjavog sivog grada, hladnog vjetra, ni velikih ni malih staza, tamo gdje je sve visoko, široko i duboko, do beskraja. Kako bi bilo lijepo da nije samo mali, bespomoći čovjek izgubljen u gomili. Jesu li ljudi možda velike ptice slomljenih krila?*

Zvonilo je. Još jedan neopravdani sat. Mama će opet šiziti. Koga briga?! Ionako uvijek preklinje, moli, plače.

Ljubičasta kosa doista je in, ali to nije dovoljno. Iako obojana, još uvijek nije uspjela dotaći dugu, nije potrčala ispod nje. U čemu je pogriješila? Što joj nedostaje? Tetovaža! Da, mali škorpion koji prijeteći izlazi iz njene kože! Može. To će je učiniti prepoznatljivom. Valjda će je tada zamijetiti oni što sad prolaze pored nje, jadne male, kao da je zaražena.

Možda vjeruju da je tuga zarazna?

Ljubičaste kose, zeleno obojanih noktiju, ogrnuta njegovim pohabanim kaputom izvučenim iz naftalina, izašla je s poznanicom u grad. Da, ima novu frendicu. Doduše, znaju se tek nekoliko dana, ali ona je jedina osoba koja ju zove van.

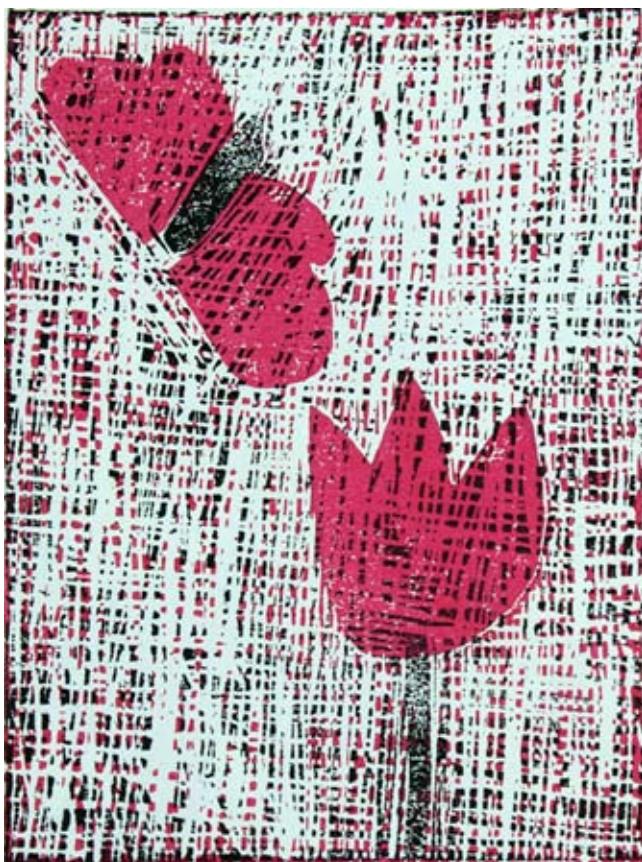
Prijatelji koje ima vikendom ne žive u ovom gradu.

Mora se vratiti do jedan. Ma baš! Obećala je mami, ali što će se dogoditi ako produži? Ostat će do kad joj se ostaje.

Lako je njoj biti još lošija.

Svemir je ionako samo beskonačni stereo i ne može se skrasiti na vršcima tištine.

Upale su u neko društvo koje je, već polupijano, sjedilo u parku. Jednostavno su se prikrpale. Neke face bile su joj poznate iz škole, a neke od njih nikada do sada nije vidjela. Boca je kružila između njih. U jednom se trenutku sjetila kako je mama molila da ne pije, ali mama sad nije ovdje. Uostalom, samo jedan gutljaj. Da ne ispadne smiješna. Da je i ovi ne odbace. Još jedan. Tekućina boje karamele žari joj grlo. Uskoro čak niti to. Otupjela je. Čak se i nasmijala. Lijepo je zaboraviti, udisati mirise jeseni i ne misliti ni na što drugo. Lijepo je biti u društvu, smijati se i osjetiti kako vjetar sa sjevera odnosi sjetu.

Nikolina Sliško, 8. a, OŠ Tar - Vabriga

Uostalom, ne vidi kako bi bolje mogla potrošiti vrijeme.

...Jedva je vukla noge. Mučnina je postajala sve jača. Samo da stigne doma... Povraćala je iza jednog otužnog grma. U glavi je nabijalo, tutnjiло, kao da joj mozgom prolazi parnjača. S neba su nekontrolirano kapale suze.

Noć je podvojena ličnost na rubu grada.

Samo da je mama ne vidi ovakvu. Ušla je tiho, na prstima. Mama je upalila svjetlo. Gledala je tužnim očima, bezizražajnog lica. Izgledala je baš kao i onog dana... Šutjela je.

„Nisam...“, zaustila je.

„Nemoj ništa govoriti, nepotrebno je“, odvratila je mama, okrenula se i otišla u krevet. Ne sjeća se koliko dugo je stajala i tupo zurila u - ništa.

Nikakvo ništa.

Glava je boljela. U trbuhi je „krčkalo“, oko srca stezalo... Duboko u sebi znala je da nije u redu ovo što radi, ali nije znala kako da učini da to više ne radi.

Ujutro nisu popile kavu. Zgurena u duplji novog dana slušala je radio.

Na prognozi nema ništa o onome što se dogodilo noćas.

U grudima je jako stezalo dok je gledala majčine tužne oči. Znala je da može šutjeti sve dok joj na vratu ne iskoče žile. Bio je to nemilosrdan način pokazivanja ljutnje. Pokušavala je uspostaviti kontakt s njom, željela je da viče na nju, da joj govorи, „održi predavanje“...

Ali, mama nije rekla ništa, osim: „Danas ne ideš u školu. Vodim te psihologu.“

U čekaonici je vladala sablasna tišina. Nakon nekoliko minuta ušla je u ugodnu i toplu prostoriju. Za stolom ispred nje sjedila je žena, koja je valjda očekivala da joj ispriča što je muči. Pamtila je ona takve susrete i razgovore od ranije. Kad se dogodilo ono. Ono kad su joj rekli da njega više nije bilo. Ali, od tih razgovora baš i nije bilo puno koristi. Što je muči? Zapravo ništa. I svašta. Uglavnom život. Ovaj, ovakav namijenjen

njoj. Ona bi drugačiji. Ljepši. Ona bi onakav kakav se krije iza šarene nebeske duge. Onaj kakav je imala prije ovog. S njim. Gledajući ženu ispred sebe, krvavo crvenih usana i isto takvih noktiju, razmišljala je o tome da li ona uopće može shvatiti što znači jesti kruh bez pekmeza, mjesecima hodati u školu pješice, dok drugu djecu autima dovoze očevi, a ona dolazi pokisla, blatnjavih cipela, slijepljene kose.

Jesti kruh bez pekmeza?

Svi je gledaju kao da je s nekog drugog Planeta. A zapravo je stvarnija od njih. Puno stvarnija. Samo, nekako joj se čini da to ova žena koja sjedi pred njom i nudi je kikirikijem ne bi shvatila. Ona sigurno ne zna što znači zatvoriti se u sobu, forsirati pjesmu i razmišljati o tome kako naoštiti zube i pregristi nebo, jer na njemu nema mjesta za sve... Ne, neće joj se opet povjeravati. Jednom je već izašla iz svoje nutrine, ogolila se skoro do kostiju, a rezultat? Vidljiv... Ipak, gledajući u dobodušno lice žene ispred sebe, shvatila je kako je nepromišljeno, u boli i tuzi, tražila slamku za koju će se uhvatiti, kako ne bi potonula.

Osušenu, pogrešnu, napuklu.

Dozvolila je pogrešnim ljudima da troše njen vrijeme. U zadnji je tren doplivala do obale... Možda je ponekad čak potrebno osjetiti nemoć da bi znao cijeniti ono što doista vrijedi?

Dugo bi se moglo šutjeti o onome što se potrošilo... Trgnula se... Ništa od ovog nije namijenjeno njoj.

Izašla je iz ordinacije i potrčala je mami u zagrljav.

„Danas ne ideš u školu, a ja sam uzela slobodan dan. Idemo doma, zajedno.“ Opet je zaboljelo oko srca. Ali, nekako drugačije. Obradovala se nadolazećim satima. Provest će dan sa svojom mamom. Kad su izašle, pogledala je u visinu. Nebeski je slikar provirio između dva pamučna jastuka. Namignuo joj je. Namignula je i ona njemu. Dogovor je pao. Iznad mora prostrla se duga. Šarena, kričava. Ovaj put neće trčati. Puno je puta

potrčala, pa cijelu jednu vječnost preskočila... Sačekat će novi nalet vjetra, s njim će sigurno uspjeti.

Skuhale su ručak. Čak su napravile i kolač od jabuka. Onaj koji tata najviše voli. Smijale su se zajedničkoj nespretnosti. Mama nikad nije bila tako dobra kuvarica kao on. Potom su pogledale film. Pričale su o tome što bi željela studirati nakon gimnazije. Prvi put nakon puno, puno vremena, bila je istinski sretna. Osjetila je kako ipak nekome pripada. Ipak ima obitelj. Doduše, malu, ali ipak je imala. Prisjetila se svih lijepih trenutaka koje je provela s tatom. I shvatila je da će on uvijek biti tu, utkan u posebno mjesto u njenom srcu. Iako vrijeme prolazi, on će uvijek biti dio njezine prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Zbog njega, zbog mame, a najviše zbog sebe, ona mora ići naprijed. I crtati svoju dugu. Oslikavati svoj put bojama koje sama odabere. Jer, shvatila je da ne može pretrčati ispod nebeske duge, ali može pretrčati ispod one koju sama stvorila i obojila. Bojama svoga života.

Danas, dok hoda ispod blještavila čipkastog svoda i u zraku miriše kišu s juga, ona nadilazi sebe. I utire put malim stvarima koje će postati velike. Ide polako sredinom ulice, pazeci da je nešto ne okrzne. Hoda, pa stane, pa čeka i raste. I dok raste, shvaća da ne može mijenjati sudbinu, ona ima svoj smjer, ali može na svaku suzu nacrtati osmijeh, može očistiti prašnjave putove, obojiti ih, posuti biserima. Sudbinu ionako stvaramo sami, tek potom je prihvaćamo. Sreća jest prevrtljiva, ali i takva ona je dio života, jer što god radimo, za čim god čeznemo, sve prolazi. Zato moramo uhvatiti onaj komadić duge, koji je namijenjen samo nama i posuti ga biserima. Jer, iako ne možemo pretrčati ispod nje, možemo je dotaknuti.

Dotaknuti i krišom se provući?

Leona Bokulić, 3. OG
Nagrada Laurus nobilis
SŠ Mate Balote, Poreč
Mentorica: Branka Temimović

Il nostro passato fa parte di noi

Cento chilometri al giorno, un viaggio che dal 5 settembre ho cominciato a percorrere, cercando di non dimenticare la mia scuola elementare e tutte le persone che mi sono ripromesso di portare con me tra i miei ricordi più belli.

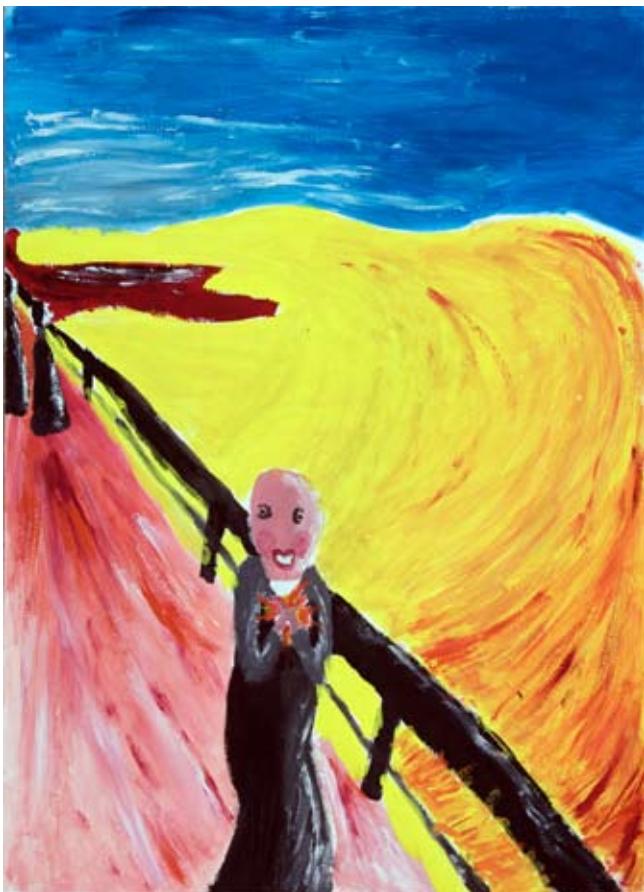

Danijel Perišić, 6. b, OŠ Tar - Vabriga

Avevo deciso di voltare pagina, e così, finita la scuola italiana di Parenzo, sono andato ad iscrivermi in una scuola in lingua croata. Anche se gli insegnati mi avevano detto a che cosa andavo incontro, ho voluto fare di testa mia.

I primi giorni sono stati un po' strani, non sentivo più la mia lingua che prima veniva parlata sempre intorno a me, ovunque mi trovavo.

Poi ho anche visto che i nuovi insegnanti non avevano intenzione di affezionarsi troppo a noi, com'era stato nella mia scuola elementare. Mi ritrovavo intorno

Nina Bauk, 8. b, OŠ Tar - Vabriga

un sacco di nuovi volti, quelli dei ragazzi della mia nuova classe. Ho capito subito che nessuno conosceva una parola d'italiano e non appena dicevo qualcosa, in italiano appunto, mi guardavano come fossi strano. Allora mi rattristavo molto perché non c'era nessuno che mi avrebbe fatto ricordare più la mia vecchia scuola, i miei amici, la mia città...

Allo stesso tempo ero anche felice perché c'erano alcuni ragazzi che volevano sapere com'era l'italiano, le nostre scuole, le nostre gite, e così via...

Così sono passati i mesi, e io mi sono abituato al croato, anche se non posso dire di parlarlo meglio dell'italiano e gli insegnati l'hanno capito anche da soli.

Poi, durante le vacanze invernali, facendo un giro in bici e guardando tutta la natura intorno, l'aria pulita della quale sentivo la mancanza, ho girato a lungo per la città pensando e ripensando cosa sarebbe successo se fossi tornato lì dove avevo lasciato tutto sei mesi fa, dove c'erano le persone a me più care e la vista su un mare pulito. Sono arrivato davanti alla mia ex-scuola e l'ho trovata esattamente come l'avevo lasciata, però avevo paura di entrare. Pensavo e ripensavo a ciò che stavo facendo lì, cosa avrebbero pensato gli insegnanti... mi sono girato e ho deciso che il mio passato l'avrei lasciato stare, e me ne sono andato. Anche se in quel momento qualcosa mi spingeva a tornare, ho deciso che non mi sarei voltato e che sarei andato via...

Il giorno dopo, era giovedì, io non avevo il coraggio di entrare nel posto dove mi ero trovato a mio agio, dove mi sentivo come se fossi a casa, sono arrivato davanti alla porta e pensando e ripensando, ho rifatto marcia indietro... mi sentivo un po' strano, mi sono detto: „O la va o la spacca”. Ho parcheggiato la bici e sono entrato.

Ho trovato tutto uguale a com'era prima... le stesse sensazioni di una volta, sono salito lungo le scale e mi sono ritrovato davanti alla sala insegnanti

e dentro, più o meno, tutti. Erano tutti felicissimi di rivedermi, e, guarda caso, sono arrivato anche il giorno quando gli insegnanti avevano la pizza per merenda, ho fatto un piccolo assaggio e mi sono convinto che le cuoche la facevano bene come quando c'ero anch'io. Ero ritornato a vedere se si ricordavano ancora di me. Mi sono messo l'anima e il cuore in pace, sapendo che anche se vogliamo dimenticare, sia le cosa belle che quelle brutte del nostro passato, loro saranno sempre con noi e ci accompagneranno durante tutta la vita.

Michele Škofić, 1. r. - Arhitektonski tehničar

Pohvaljeni uradak

Tehnička škola Pula

Mentorica: Ester Grubica

Il piccolo carbonaio

Sono sicura che ognuno di noi, almeno una volta nella vita, abbia sbagliato. È importante che quando lo facciamo ce ne rendiamo conto e cerchiamo di rimediare.

Una volta io e i miei amici abbiamo incontrato un ragazzo povero. Veniva nella nostra città per vendere carbone con il nonno. Quando l'abbiamo visto, abbiamo cominciato a deriderlo e a imitarlo nel gridare: „Carbone! Carbone!”. Tutto sporco, con i vestiti lacerati, scalzo, congelato, stava nel mezzo della piazza e guardava con stupore le nostre giacche calde.

Mi faceva compassione, lo prendevamo in giro per una cosa di cui lui non era colpevole; la sua povertà. Mi sono permessa di chiedergli se frequentasse la scuola, ma il ragazzo amareggiato mi rispose che nel suo villaggio quell'istituzione non c'era. I miei amici sbruffarono in una risata, ma la cosa più triste era che anch'io cominciai a ridere.

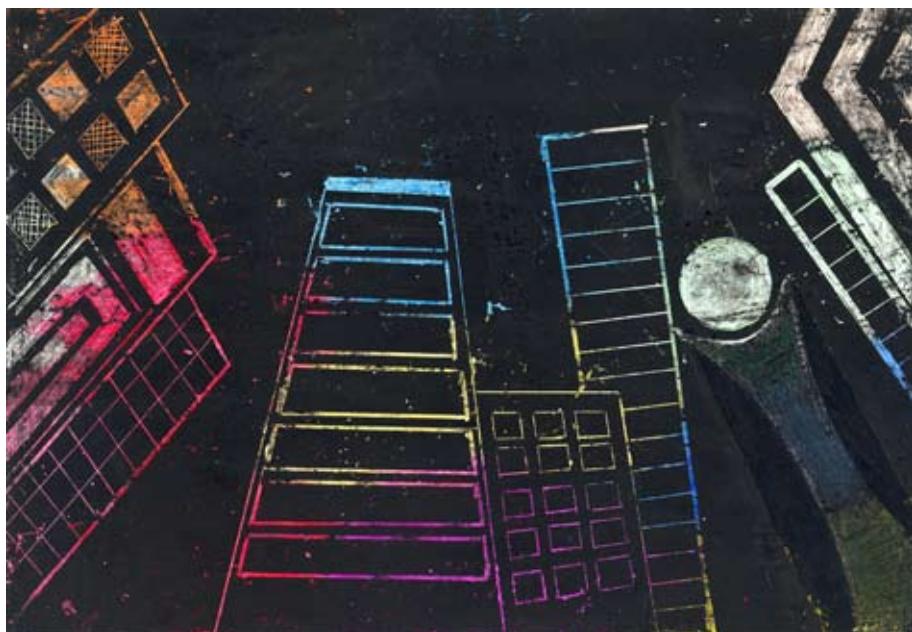
Ridevo, ma dentro mi sentivo malinconica, come se stessi tradendo me stessa, l'ingiustizia mi stava soffocando. Ero una codarda, non ero in grado di oppormi ai miei amici, di dire quello che provavo. Avevo paura di essere rifiutata dal gruppo. Mi sentivo male.

Il ragazzo del carbone, così lo chiamavamo, voleva sapere qualcosa della scuola, curiosamente domandava cosa studiavamo, com'era frequentarla. Voleva tanto vederla, entrarci almeno per un momento e sentirsi anche lui un alunno. Uno di noi disse: „Eccola la nostra scuola, un palazzo!” e il piccolo carbonaio spalancò la bocca, pieno di stupore, meravigliato. Guardava quell'edificio pieno di brama.

Quanto voleva una vita come la nostra, una vita normale, da bambino normale.

Invece lui doveva lavorare. Voleva vedere un libro, ma nessuno gliel'avrebbe dato. Le sue mani nere, sporche, ruvide toglievano ogni speranza. Dovevo darglielo, altrimenti mi sarei sentita veramente una persona senza coscienza, non umana, senza cuore! „Tieni, guardalo pure, tanto è già rovinato” gli dissi. Onorato lo prese nelle sue mani congelate, i suoi occhi brillavano. Davanti a lui si apriva un nuovo mondo, che per breve poteva esplorare. I miei amici notarono che teneva il libro alla rovescia, e scoppiarono di nuovo a ridere. Il ragazzo allora chiuse con cura il libro, mi ringraziò e poi disse: „Se io sapessi quello che voi sapete, forse non prenderei in giro il piccolo carbonaio.”

Anche se stavamo ridendo, in tutti noi si è risvegliato qualcosa che fece fremere la nostra coscienza. Era tempo di andare. Lo salutai. Mentre stavo camminando, vedeva il ragazzo stare vicino al carro del carbone, sorridendo.

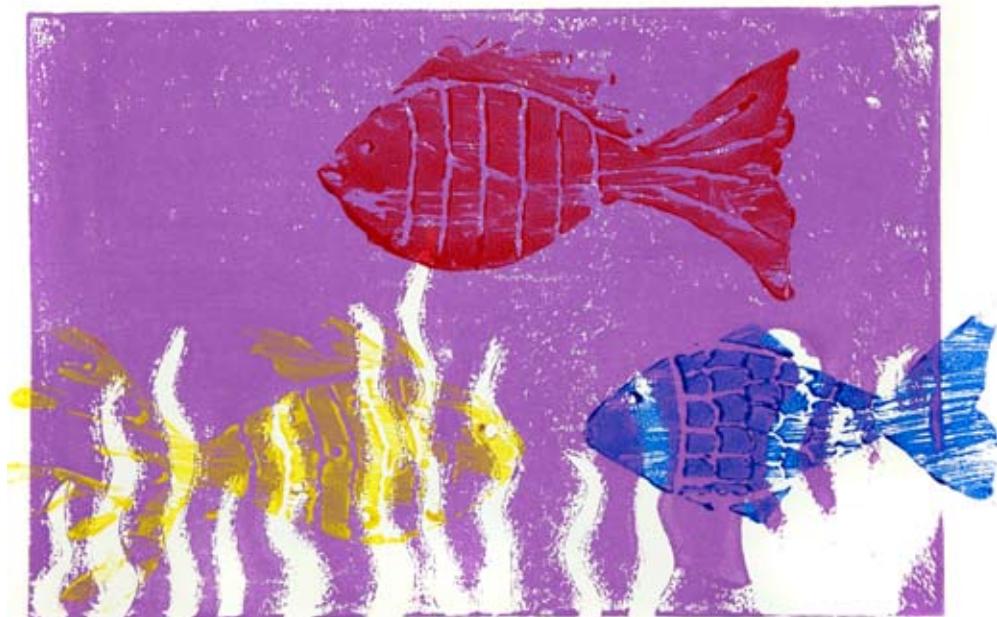

Avevo una scuola da frequentare, una giacca calda per proteggermi dal freddo, e tutto quello di cui avevo bisogno, ma capii che mi mancava una cosa importante: il rispetto.

Il carbonaio rispettava tutti, persone povere come lui e ricche e presuntuose, piccoli e grandi, persone ignoranti e semplici come lui, ma anche colte e prepotenti. Era quello il suo vantaggio.

Questo è quello che imparai dal piccolo carbonaio.

Carlotta Šegon, 8. r.
Nagrada Laurus nobilis
TOŠ-SEI „Bernardo Parentin“ Poreč- Parenzo
Mentorica: Ester Grubica

Mirišem svjetlo

Mirišem spokoj. Prožima me. Obasipan sam sjećanjima vedrine, dijelovima stvarnosti iz nekih drugih vremena, možda snova. Ne znam. Ali sada, u ovom malom nevažnom trenutku, ne osjećam ništa. Nema boli, tuge, očaja... samo spokoj, bjelina. Ne okružuje me ništa, pa ipak vidim sve. Osjećam prisutnost svake čestice života oko sebe.

Sve je tu, tako jednostavno, prisutno. A ipak, kada su me pitali, nisam znao odgovoriti. Njihova pitanja su ostajala izvan zidina moga uma, nisu dopirala do mene. Čuo bih prve riječi: „što...“, a nedugo zatim misli bi mi se stopile sa šumom potoka, šuštanjem lišća ili neodoljivim pozivom vjetra.

Ne znam što mi je, ne znaju ni oni. Ne razumijem ih, oni ne razumiju mene. Što se mene tiče: to bi bio kraj, udaljiti ih od sebe. Ali oni ne popuštaju, nastavljaju... ne daju mi mira. No, dobro. Ipak mi to ne smeta. Svaki njihov pokušaj samo me udaljava. Njihov neuspjeh. Usrećuje me.

Ah, ne znam zašto i sami ne pokušaju biti kao ja. Tako sam sretan. Neopisivo. Doživljaji koji me čine nešto su tako izvanjsko, nebesko da to ne mogu opisati. Sva ta svjetlost koja me okružuje... ne razumijem, zašto je loša? Zašto je pokušavaju ugasiti? Ja samo letim k slobodi, kao golubica ususret svom miru.

Živim u svijetu idile, gdje su ratovi zamijenjeni pjesmom, borbe zagrljajem, gdje novca više nema, on je nepotreban... zlo je nepotrebito. Sve što postoji, sve što me čini, sve je svijetlo. Ja sam svjetlost. Možda oni misle da ja nisam svjestan, možda oni misle da sam zarobljen u tom divnom svijetu. Varaju se, o kako se varaju. Ja se vežem najdebljim konopcima imaginacije kako bih ostao ovdje. Ovaj svijet diše prevelikom ljepotom da bih ga zamijenio surovošću stvarnosti.

Oni ne znaju, ne slušaju... Kad bi samo znali što je bilo, shvatili bi. Ostavili bi me na miru, ostavili da postanem svjetlo. Ali, ne čuju. Moj blaženi šapat ne prodire u stvarnost, zadržava se u meni... možda tamo i želi ostati? Želim li da me spase?

Ne. Ne shvaćaju da ja zapravo već spašavam sebe. Oni ne znaju što je bilo, ne mogu znati. A svejedno pokušavaju me na to podsjetiti, odrezati sve ono što me veže za novostvoreni svijet spokoja i vratiti me k sebi. Vratiti me k patnji? Ne razumijem. Zašto njihova pomoć mora biti bolna? Kako oni ne razumiju da odabirem svjetlo, izostanak boli...

Ne znam. Ali, možda razumijem. Oni nisu osjetili ono što sam ja nekad imao u sebi. Ne mogu shvatiti razloge, zato su im i posljedice nedokučive. Prodiru sve dublje, polako ulaze u moj svijet... ali ne vide svjetlost, ne vide spokoj. Vide samo mene kako ležim, bez reakcije. Bez namjere da se probudim.

Pokušavaju svašta, razne načine uništenja svega što sam stvorio. Pokušavaju me uvući u očajanje, žele da patim. Kažu: tako je lakše. E pa, ja odbijam onda lakši put i odabirem svjetlost. Neću pred njome zatvarati oči, niti se sklanjati... čekat ću da stigne u potpunosti, čekat ću da me prožme i odnese.

Oni misle... da tu ležeći, ništa ne shvaćam. Ali postoje razlozi moga bijega. Postoje. Ne mogu se vratiti ničemu, ne mogu odabrati patnju. One su odmah otišle, njih je svjetlost već odnijela. Prigrilile su je i poletjele u slobodu. Otišle su i ostavile me samim.

Želim s njima. Prezirem ove tirane koji me i dalje vežu sa stvarnošću, koji me pokušavaju uvući u svijet koji odbijam. Plaćem i molim ih da odustanu. Ali ništa. Oni ne slušaju, nastavljuju i nastavljuju, bez prestanka. Ne daju mi mira. Zabranjuju mi toplinu svega što sam znao, svega što sam volio. Sve je to nestalo. Daleko.

Bol. Lagano se vraća. Tuga ulazi na ista vrata. Konopci svjetla očito nisu bili dovoljno jaki. Nisu ih sprječili da me zatruju lijekovima života. Nisu ih

sprječili da me spase. Tužno. Možda, možda ipak ne uspiju. Postoji nada da, unatoč tom bolesnom trudu, ipak me ostave ovdje gdje jesam. Ovdje gdje postojim, a istovremeno nestajem. Želim ostati, želim pronaći one koji su već odneseni. Zašto to ne razumiju?

Miris. Opet ga osjećam. Stvaran je. Lopoč, lotus... daju mi injekciju... polako se budim. Vade cvijet iz vode, ubiru ga. Ja se budim, cvijet se zatvara, sklapa svoje latice. Zadnji tragovi bjeline nestaju u crnini realnosti. Dali su mi život, život latica obojanih smrću. „Kad ubereš lopoč, on se gasi, zatvara... i više nikad ne otvara svoje latice.“

Alen Perčić, 3. OG
Pohvaljeni uradak
SŠ Mate Balote, Poreč
Mentorica: Branka Temimović

Marin Paljuh, 7. r., OŠ Jože Šurana Višnjan

Nepravedno odgajanje

Svi znaju da za nas djecu nema ništa ljepše od pentranja u proljeće po zreloj trešnji. A ta naša trešnja nalazi se u vrtu staroga susjeda Pere.

Susjed Pero dobar je stari čovjek. Jedini čovjek u selu koji nam dozvoli da jedemo njegove trešnje. Zato ga sva djeca u selu i vole. Svaki put kad dođemo, ispriča nam jednu priču o svome djetinjstvu. Svi znamo kada nam želi nešto ispričati, pa nas ne mora posebno zvati. Susjed Pero izade, na zid stare kućice nasloni svoj stari drveni štap koji si je sam napravio i sjedne na zelenu plastičnu stolicu sa zelenim ručkama. Pokraj te stolice стоји još jedna. Ona je drvena. Susjed Pero nikoga ne pusti da sjedne na nju. To je stolica tete Fumice. Ona je bila žena susjeda Pere. Umrla je. Bila je jako dobra bakica. U jesen bi nam od stare dunje radila najbolji kompot koji sam ikada jela. Jako smo voljeli tetu Fumicu.

Priče iz djetinjstva susjeda Pere nisu bile bajne. Susjed Pero je kao dijete jako često dobivao batine. Bio je najstarije dijete od njih sedmero. Ako bi netko od njih nešto krivo napravio, uvijek bi okrivili njega pa bi tako uvijek dobivao batine. I još si je sam morao ubrati šibu. Kad čujete riječ batina, sigurno pomislite na dva-tri udarca po stražnjici. Ali u Perinom slučaju to nije bilo tako. On ih je zaista dobivao, pa nije ni čudno što ih se još i dan danas sjeća. Još se sjećam one priče koju nam je ispričao.

Tog je dana bio na redu za hranjenje krave. Morao je nositi veliki kup sijena. Budući da mu je cijeli kup bilo teško nositi na vilama, on ga je vukao za špagu kojom je sijeno bilo vezano. Špaga je pukla, a on to nije primijetio. Sijeno je bilo razbacano po cijelom dvorištu, pa sve do štale. Kad su to njegovi roditelji vidjeli, istukli su ga kao nikada. Nije smio plakati jer bi zbog toga dobio još i više batina. Kao da batine nisu

bile dovoljne, to je sijeno još morao pokupiti, i to u manje kupove. Ako je njemu to bilo teško, kako bi tek bilo njegovoj braći i sestrama?! To je jedna od blažih priča. Ostale su još strašnije pa ih neću ni spominjati. Razumijem da je pogriješio i zaslužio da mu se očita „bukvica“, ali da ga se kao dijete tuče, to mi se nimalo ne dopada. Čak nam je pokazao i ožiljak na ramenu koji je zadobio jednom prilikom kada ga je mama gurnula pa se ogrebao na čavao koji je virio iz daske.

Dobro, ja sam dijete pa možda sve to malo preuvečavam i ne razumijem. Ipak, zahvaljujem Bogu što mi je dao roditelje koji me ne maltretiraju ni u jednom pogledu. Susjed Pero jako je dobar čovjek unatoč svom teškom djetinjstvu i mislim da mu je to bila životna škola i pomoći u odgoju njegove djece.

Angela Knapić, 6. a
Pohvaljeni uradak
OŠ Tar-Vabriga
Mentorica: Stjepana Čumigaš

Ana Fabac, 6. r., OŠ Jože Šurana Višnjan

Notte

Notte. Notte incantata. Notte infinita. Notte brillante, scintillante, splendente, sfolgorante. Notte euforica, vitale, piacevole, intensa, serena. Notte, notte e poi ancora notte.

Era un venerdì sera, e come ogni venerdì sera le mie amiche ed io avevamo deciso di trascorrerlo al „Piccolo”. Il Piccolo era un bar frequentato solamente da teenager, la musica era propizia, l’atmosfera favorevole e l’ambiente naturale. Aveva un aria fresca, viva e... insomma, il tipico bar di ogni centro urbano circondato da adolescenti attivi e imprudenti.

Lisa, Ally, Zoe ed io eravamo costanti frequentatrici del Piccolo, ma quel venerdì sera ci ha completamente cambiato la vita.

Ma prima di raccontarvi il tragico avvenimento successo, devo partire dal 9 agosto.

Lisa, Ally, Zoe ed io eravamo amiche dall’asilo, non ci eravamo mai separate, siamo... o meglio detto, eravamo unite da un profondo sentimento d’affetto. Il primo sabato del mese andavamo a fare un sleepover nella casa di Zoe, vicino al mare.

Pensavamo che non c’era cosa al mondo che potesse separarci, non litigavamo mai, frequentavamo il liceo Ugo Foscolo di Roma, e nonostante la nostra assenza da casa, eravamo brave nello studio, ognuna era diversa a modo suo.

Ally per esempio, dal vero nome Alice, era un artista. Amava le lunghe passeggiate, scrivere, cantare, leggere e la sua apparenza rispecchiava il suo spirito artistico. Era magrolina, portava i capelli legati, gli occhiali e aveva un sorriso smagliante.

Lisa invece era ribelle, una di quelle persone a cui non va mai bene niente, faceva sempre tutto di testa

sua, ma quando ti fissava con i suoi occhi nei quali ti perdevi, non potevi dirle di no.

Zoe era bionda, con gli occhi azzurri, praticava la pallavolo e non aveva mai tempo libero. Era inglese, si era trasferita a Roma da piccola a causa del lavoro di sua madre. Aveva una sorellina di sei anni che tutti chiamavamo Caro, comunque il suo vero nome era Caroline, usato solo da sua madre quando si infurava. Zoe e Caro avevano imparato l'italiano per volontà del padre, che era morto pochi anni prima, di cancro.

Ed infine, io.

Nome: Giorgia

Cognome: Mellis

Anni: 15

Città: Roma

Fratelli/sorelle: figlia unica

Hobby: suono il pianoforte.

Non vorrei parlare troppo di me, non so descrivermi. Comunque, sono una persona modesta, amo leggere e trascorrere il tempo con le mie uniche ragazze.

Come stavo dicendo: 9 agosto data indimenticabile per Ally. Era estate, e come la parola stessa dice il caldo era bruciante, quel giorno la luce brillava in un modo diverso, particolare. Era una di quelle giornate ardenti, afose... insomma, tipica giornata d'estate.

Ally, che da tantissimo tempo chattava con Francesco (che non so descrivere, siccome io il ragazzo non lo conosco, comunque so che vive a Milano e ha 18 anni) lo doveva incontrare.

Prima dell'incontro lei non ci stava con la testa, non aveva mai avuto un ragazzo e poi perché averlo? Eravamo troppo giovani, era il divertimento che contava a quella età.

Stavo dicendo che non avevo mai visto Ally così agitata, correva per la casa urlando che non aveva niente

da vestire, eppure il suo armadio era strapieno... cose da ragazze, no? Lisa, Zoe ed io l'avevamo truccata, le avevamo tolto gli occhiali e pareva un'altra persona.

Alle sette esatte, Francesco suonò il campanello, e anche se usciva solo Ally, noi eravamo eccitate quanto lei. L'indomani al mare, Ally disse che non aveva mai conosciuto una persona più intelligente di Francesco e si comportava insolitamente, Lisa diceva che era innamorata, che ne aveva i sintomi precisi, ma noi non le credevamo.

Passato un mese, Ally incontrò Francesco tra i banchi di scuola. Lui si era trasferito a Roma con il padre, non dicendo niente ad Ally che, vendendolo,

Katarina Žipovski, 8. a, OŠ Tar - Vabriga

arrossì a tal punto che noi ragazze non credevamo fosse vero.

Ally innamorata, ma chi lo avrebbe mai detto?

Io vedeva qualcosa di inconsueto il quel tipo, non so se era l'aspetto o il suo comportamento insolito, ma c'era qualcosa che non quadrava. Io l'avevo detto a Lisa e Zoe, ma loro non mi davano retta, e dirlo ad Ally non ci pensavo nemmeno.

E poi quel venerdì sera, maledetto, dannato, disgraziato, sciagurato, tremendo, terribile venerdì sera.

C'era una sola regola tra noi ragazze: niente ragazzi il venerdì sera! Ma Ally ci fece la faccina, ci pregò che Francesco potesse venire, e come si poteva dire di no a quel viso? Come?

Il Piccolo era carico di gente, come ogni venerdì del resto. Lisa, Zoe ed io giocavamo a pikado e giocavano anche Ally e Francesco, fino a un punto quando Ally si scusò e uscì con Franci.

Vorrei andare indietro nel tempo e invece di annuirle, vorrei che le avessi detto di no, e rimpiango ogni giorno quel venerdì sera.

Dannate Zoe, Lisa ed io, dannate noi che abbiamo lasciato andare la nostra Ally con quel tipo in quella notte oscura, buia, cupa, incessante. Notte enigmatica, ignota, incerta. Notte di speranze, sogni, desideri, immagini. Notte di voglia, cupidigia, tentazione. Notte di incubo, osessione, ansia, fissazione.

Notte, notte e poi ancora notte.

Julijana Erceg, 2. JG

Nagrada Laurus nobilis

Talijanska srednja škola Rovinj

Scuola media superiore italiana Rovigno,

Mentorica: Maria Sciolis

Petak s okusom piletine

Petak. Omiljeni radni dan većine učenika. Mislila sam da će biti uobičajeno dosadan, no ovaj petak će mi sigurno zauvijek ostati u sjećanju. Peti je sat, svi bezvoljno žmirkamo i trudimo se ne zaspati i bar jednim uhom slušati te dosadne povjesne činjenice. Zagubljivost prostora, lijeno kapanje radijatora i navučeni zeleni, napola potrgani zastori na prozorima poboljšavaju tu turobnu atmosferu učionice. Samo se jedna osoba nemirno vrpolji na stolici. Petru je danas gadno povrijeden ponos i ne može shvatiti zašto mu je Sara to učinila. Naime, njih dvoje bili su jako zaljubljeni (barem je on tako mislio) nekih dva mjeseca. Svake su subote zajedno odlazili u kino, pisali si slatkorječive poruke i naravno, držali se za ručice te djelovali sretno (popraćeni uzdasima mnogih nesretno zaljubljenih osmaša).

Tada je na početku polugodišta u naš razred stigao novi učenik, Erik. Ljepša polovica razreda odmah je primijetila njegovu privlačnu, samouvjerenu stranu, ali i nenametljivost i toleranciju. Imao je žarko zelene oči, a niz zatiljak slijevali su mu se nestašni pramenovi tamnosmeđe kose. Kada uz to u obzir uzmem i činjenicu da se odlično uklopio u naš (the best) razred, Sara nije mogla odoljeti. Petar joj je i onako već pomalo dosadio. Shvatila je da mu je inteligencija na razini eukaliptusa i da je zapravo djetinjasti tinejdžer kojega psihičko sazrijevanje u pubertetu očito još nije dotaklo. Zato je, čim se ujutro iskrcala iz školskog autobusa, otisla do Petra (koji je već bio spreman na jutarnju pusu) i rekla mu da je s njima gotovo, da joj njegovo ponašanje više ne godi te da se ne ljuti na nju (što sam kasnije saznala od Ane koja ih je uspješno prisluškivala). Dok je Petar ostao zbunjeno gledati za njom, ona je samo zamahnula kosom (kao uspješna i neovisna žena) i odlepršala do Erika. Ljubazno ga je zamolila da za vrijeme marenđe

u kantini sjedne pored nje jer da njenim curkama fali muško društvo (uz zanosno treptanje maskarom debelo namašćenim trepavicama). On nije imao ništa protiv i tako je Petrovo mjesto uspješno zamijenjeno. Došlo je vrijeme objeda, a Eriku nimalo nije smetalo neprestano Sarino hihotanje uzrokovano njegovim ne baš spretnim baratanjem nožem i vilicom pri rezanju pilećeg odreska. Ja bih joj na njegovom mjestu već uputila prijekoran pogled i uvrijedeno otišla, no on se zabavljao zajedno s njom. Petar je cijelo vrijeme ljutito pogledavao prema njihovom stolu i zaključio da je razlog brzog prekida upravo Erik. Bio je spreman sve poduzeti kako bi vratio Sarinu naklonost.

Iz sanjarenja nas je prenuo onaj grozan, jednoličan zvuk zvona koji se u tom trenutku činio baš krasan. Svi smo žurno pospremili pribor u torbu pa krenuli izlaziti. Petar je izgurao Erika iz gomile i rekao mu da podje za njim. Kada su došli do svlačionice, Petar ga je grčevito pritisnuo uza zid i zaprijetio mu da se ne petlja oko Sare. Erik je uspio samo procijediti da on ništa ne namjerava. Zazvonilo je zvono, Petar je popustio stisak i dodao: „Nadam se da smo se dogovorili!“, pa požurio na sat. Šesti i sedmi sat prošli su u redu, zanimljivo predavanje još zanimljivijeg gradiva iz biologije. Ah, napokon je došao kraj još jednog tjedna u nizu, odlazimo još malo do igrališta dok čekamo dolazak busa. Svima nam je godila topla, blješteća svjetlost sunca u ove zimske dane. Petar je odlično vodio loptu kao napadač, dok su ljubiteljice nogometa zdušno pljeskale i izvikivale parole. No ondje nije bilo Sare. Potražio ju je pogledom i ugledao kako stoji uz ogradu i čavrila s Erikom. Erikova ruka našla se oko njenog struka, a lica im se polako približavala... Petar je poludio! Dodao je loptu obližnjem igraču i krenuo prema njima. Igra je odmah prestala, sve oči bile su usmjerene prema budućem školskom sukobu. Znoj mu se cijedio niz leđa, bio je crven u licu, a dobro istrenirani mišići ulijevali su mu pouzdanje. Bio je spreman očitati lekciju. Počeo je psovati i vrijeđati Erika i odgurao ga od Sare. Ona je počela paničariti i moliti ga da prestane,

no nije ju čuo. Sve se dogodilo u par sekundi. Erik se suprotstavlja Petru, a Petrova šaka leti prema njegovoj čeljusti. Stop. Erik se ošamućeno leluja i želi prekinuti stvar. Petar ne odustaje, a Erik se nespremno približava. Desnica ponovo udara u lijevu stranu Erikove glave. Stop. Pada na pod. Krv. Iz Petrovih očiju nestalo je sjaja. On bježi daleko, daleko. Stop. Erik je u nesvjestici. Učitelji se skupljaju na mjesto događaja, pružaju pomoć. Došao je autobus i svi smo morali poći. Nakon što se situacija ondje raščistila Sara je ostala s Erikom dok nisu došli njegovi roditelji i odveli ga na hitnu. Ondje mu je ustanovljen blaži potres mozga te je nekoliko dana morao ostati mirovati kod kuće. Kada se vratila doma, Sara nije mogla jesti, nije mogla spavati. Scene njih dvojice stalno su joj bile pred očima. Petar je izgledao kao pijetao koji je šepureći se, došao na pjeskovitu podlogu i započeo jedinu stvar koju su ga naučili - borbu pijetlova. Više nije znala što je ispravno...

Sutradan je posjetila Erika. „Oprosti mi, nisam željela da ovako ispadne. Užasno se osjećam zbog svega. Trebala sam Petru dati vremena, no on i ja smo sada izgladili račune. Shvatio je što mi kod njega smeta i pokajao se što me nasiljem htio pridobiti natrag. Još će ti se osobno ispričati kad se vratiš u školu. Uf, sve se tako brzo desilo, smotala sam te i na kraju si nastradao, a ni za što nisi kriv. „Erik ju je pozorno slušao i odgovorio joj: „Gle, to što se desilo, i moj je izbor, a ti me možeš motati koliko god hoćeš! Nije da nisam osjetio Petrovu ljutnju na vlastitoj koži, ali mislim da me nije bez veze išao ozljedivati.“ Sara se nasmiješila i dodala: „Znači opraćaš mi?“ Erik je kimnuo glavom, a ona ga je zahvalno zagrlila. Sjedili su tako u njegovoj sobi još dugo, dugo i bolje se upoznavali. Sara je zaključila da su joj tuđi osjećaji još uvijek složena nepoznanica i nadala se da će ih s Erikom sve više i više razotkrivati.

Dunja Kureljak, 8. b
Pohvaljeni uradak
OŠ Tar-Vabriga
Mentorica: Stjepana Čumigaš

Snaga ljubavi u književnim djelima

„Čvrsta se ljubav lako ne zaboravlja”, kaže engleska poslovica, a da je tomu doista tako dokazuju i mnoga književna djela. Njihovi likovi ostaju upamćeni po snazi svoje ljubavi, riječima i postupcima prožetima njome. Junaci književnih djela karakteristični prvenstveno po svojoj iznimnoj ljubavi toliko su poznati da su Romeo i Julija oni koji među prvima padaju na pamet, osobito kao asocijacija na ljubavnu priču.

Ljubavni osjećaji toliko su snažni da na neki način uvijek uspiju pobijediti. Odolijevaju vremenu. Tako Penelopa ostaje vjerna Odiseju svih dvadeset godina njegova odsustva, oni trpe udaljenost, savladavaju mnoge prepreke, hrabri su i smjeli u onome što se inače ne bi usudili. Još je Ciceron rekao: „Držim da ništa nije teško onome tko ljubi.” Ljubav pomaže trpjeti i izdržati, pa čak i održavati na životu, kao što je Tristan živio zbog Izolde, dok je ona, pak, zbog njega umrla. Kopneći na postelji, „on žudi za Izoldinim dolaskom. Ništa ga više ne tješi, a živi još samo zato što čeka.” Izolda ga je zbog laži svoje istoimenjakinje našla preminulog, pomolivši se Bogu, zagrlila ga i „tako predala svoju dušu, umrla je kraj svoga prijatelja od boli za njim.”

Ljubav u književnim djelima često je idealizirana, stanja i doživljaji znaju biti nestvarni i daleko od istine. Većina ljudi ne voli na taj način, u kojem količina nije obrnuto proporcionalna trajanju, gdje ne postoji mogućnost gubitka i slabljenja ili zamora. Poznati njemačko-američki psiholog Fromm smatrao je da, za većinu ljudi danas, pojам ljubavi podrazumijeva da vas netko voli, a ne da ste vi sposobni da volite, a njemački književnik Goethe smatra da nikad nije zaista ljubio onaj koji misli da je ljubav prolazna. U svom

epistolarnom romanu *Patnje mladog Werthera*, Goethe je i opisao ljubav naslovnog junaka prema djevojci Lotti, koji na kraju iz ljubavi počini samoubojstvo. Lijepa i pametna Didona, kraljica Kartage, oduzela si je život nakon što ju je napustio Eneja slijedeći volju bogova. Međutim, čak ni smrt ne može rastaviti ljubavnike, što prikazuje odlučna volja Orfejeva da vrati Euridiku iz svijeta mrtvih. Okrenuvši se, iako mu je bilo izričito rečeno da ne smije, zbog silne čežnje za njom i zabrinut što nije čuo njezine korake iza sebe, on ju je izgubio. S druge strane, smrt zaljubljene može opet spojiti, kao što je spojila Tristana i Izoldu ili Pirama i Tizbu, a stablo

Rajan Sarčević, 6. b, OŠ Tar - Vabriga

duda ostalo je trajno obojano njihovom tragedijom i obilježeno njihovom ljubavlju.

Međutim, nije samo takva, najčešće uprizorena i prikazivana ljubav, prava i istinita. Postoje mnoge vrste ljubavi, koje su jednako vrijedne priznanja i divljenja ili pak one što se očituju u bratskim sponama privrženosti i bliskosti kao u romanu *Lovac u žitu*, gdje čitamo privrženost Holdenovu njegovoj sestrici Phoebe, ili bratu Allieju, s kojim je još uvijek vezan, unatoč njegovoj smrti. S druge strane, nalazimo i primjere zaljubljenosti u moć ili zlato, kao što Skup voli svoj čup zlata, što je doduše karikirano u oblicje posesivne opsesije.

Premda ljubav može biti usmjerena prema bilo čemu, i biti tolika da poprimi i obliče strasti, ipak je zacijelo najteži, ali i najljepši, oblik ljubavi onaj čovjeka prema čovjeku, a kao takav tek i dobiva na svojoj punoj snazi koja se, ako je ljubav iskrena i istinita, rijetko kad može mjeriti s ijednom drugom.

Monika Bogović, 2. OG

Pohvaljeni uradak

SŠ Mate Balote Poreč

Mentorica: Snježana Radetić

Enea Kalčić, 6. e, OŠ Poreč

Storia triste de un usel

Iera quel, un giorno bel, pien de sol. L'useleta Lara la volava tuta contenta e piena de forza, con le sue amiche, per una picia citadina ciamada Pisin. Tuto iera a posto quando in un momento la ga deciso de volar più in su.

Quando la se ga acorto che nesun ghe vegniva drio, la ga deciso de tornar xo.

La ga visto le sue amiche per tera. No le gaveva più quel bel color gialeto, blu e rosa, ma le iera sporche de sangue. Senza pensar, la ga volà più svelta che la poteva per andar verso de lore. Solo una la gaveva mostrà segni de vita. Proprio quando la la voleva iutar, la se ga acorto che quachedun stava vegnindo. La se ga sconto per veder chi che iera.

Iera un picio, che gaveva i cavei de color arancion, in man el gaveva una piera con la quale el ga mazà la sua migliore amica. Disperada per quel che iera suceso Lara la gaveva deciso de andar a viver a Parenso, una picia citadina sul mar. Un giorno la gaveva deciso de far un bel volo per la belissima penisola dela città. Quando de un trato, de lontan, la gaveva visto dei gabiani che i stava fasendo qulicosa de sospetoso, i gabiani i stava magnondo dei ovi de rondine. Frustrada de quel che la gaveva visto, la ga deciso de scampar più lontan che la poteva.

Ma iera tropo tardi, la ga visto un gabian butarghese contro. Xe diventà tuto scuro.

Rendy Radin, 8. r.
Pohvaljeni uradak
TOŠ-SEI „Bernardo Parentin“ Poreč - Parenzo
Mentorica: Ester Grubica

Un album

Una volta, durante un'interrogazione, il professore mi chiese cos'era per me la vita, convinto che non fossi in grado di dare una risposta. Ci pensai per qualche attimo e risposi:

„Credo che la vita sia un viaggio pieno di problemi ed è nostro dovere risolverli. Non appena ne risolviamo uno, già intravediamo lo spuntare di un altro, più grave del precedente e anche più complesso da risolvere. Ma per quanto sia arduo liberarsi di una difficoltà che ci perseguita costantemente, è una delle cose che più ci rende soddisfatti e fieri di noi stessi, dandoci quella grinta, quello stimolo in più, per affrontare il lungo cammino che ancor ci attende.

Ed è nell'esatto istante in cui raggiungiamo la meta che il viaggio ci appare la vera destinazione, il vero scopo. L'apprendere viaggiando, l'emozionarsi e anche il divertirsi... Sono queste le cose che contano.

Le fotografie dei monumenti, dei paesaggi, degli infiniti orizzonti, anche se affascinanti, non hanno alcun valore messe a confronto con fotografie che racchiudono sentimenti, attimi di forti emozioni, ricordi anche amari, ma significanti che non vorremmo mai sentir svanire dai nostri cuori. Anzi, vorremmo poter riviverli. Come i ricordi della nostra infanzia, quelli del primo giorno di scuola, oppure ricordi delle estati calde e degli inverni freddi, trascorsi con gli amici del cuore accanto a una piacevole cioccolata calda. Ricordi degli ultimi giorni di scuola passati al mare. Ricordi di tutte le ingiustizie subite a scuola. E poi quelli dei viaggi scolastici, che avremmo voluto non finissero mai.

Sono ciò che rende la nostra vita preziosa, ricca di emozioni, esperienze e insegnamenti dei quali nessuno potrà privarci.

E prima o poi durante il lungo viaggio capita anche di innamorarsi.

L'amore è una delle cose più belle che possano capitare nella vita. È quella luce che ci guida fuori da un tunnel buio, la speranza che il domani sarà un giorno migliore; è il nostro piccolo sole che rende le giornate calde e luminose, nascosto in una persona che, con un solo e semplice sguardo, è capace di significare il mondo per noi. Vederla triste, ci rende incapaci di andare avanti e improvvisamente diventiamo piccoli e insignificanti. Nel vederla felice invece, diventiamo altrettanto contente del mondo, soddisfatte e beate e grandi e inarrestabili. Potenti come nessuno. I più forti del mondo, anzi, talmente forti da dominarlo.

Sensazioni del genere si provano poche volte nella vita ed è proprio questo ciò che le rende uniche e speciali. Emozioni forti e intense, mai provate fino

Teo Radić, 7. a, OŠ Tar - Vabriga

Nikolina Sliško, 8. a, OŠ Tar - Vabriga

ad allora, che ci fanno rinascere di nuovo. Ci fanno sentire più giovani.

Non sempre è tutto rose e fiori, però. Capita a volte di lasciarsi, interrompere quella relazione che una volta sembrava indistruttibile. Le cause possono essere tante, ma il più delle volte si basano su una principale, quella che ci farà sentire in colpa e magari ci manderà a chiedere il perdono di persone sbagliate quando l'unico perdono del quale abbiamo realmente bisogno è quello di noi stessi. Non lo facciamo mai, forse perché testardi e masochisti o forse perché preferiamo piuttosto soffrire d'incubi la notte e di brividi nostalgici il giorno.

Ed è così che andrà avanti fino a un nuovo rispuntare di quella luce, quel nostro piccolo sole che ci guida attraverso i tunnel di una strada infinita. Ci regala delle emozioni forti di cui facciamo tesoro. Perché in fondo il lungo viaggio che percorriamo non è altro che una raccolta di emozioni, un libro scritto da chi sceglie di starci vicino, da chi nonostante tutto sceglie di restare al nostro fianco e colorare quella strada monotona.”

„Questo penso sia la vita”, risposi infine. „Un album che un amico sceglie di riempire, una tela che un amico sceglie di dipingere.”

Mi girai verso Ine e le feci l'occhiolino.

Aleksandra Tuneski, 1. OG
Pohvaljeni uradak
SŠ Mate Balote, Poreč

Vapaj srca

„Prijateljice, vratila si se“, šaptala sam sasvim tiho dok sam se budila iz još jedne noćne more.

Kad malo bolje razmislim, nije ona mene nikada ni napustila. Živi tuga uvijek negdje u nekom kutku mogu srca.

Eto ti paradoksa. Živi u meni bez dopuštenja, ne daje mi ništa zauzvrat, a ja se, htjela ili ne, moram nositi i s njenim i sa svojim hirovima. Prevelik je to zalogaj...

Osim nje, u mome biću trenutno je svoje mjesto pronašao samo još jedan osjećaj. Čežnja.

A što je ona uopće? Za većinu, koja ju nije upoznala, samo obična riječ kojom se razmeće u potpuno neprikladnim situacijama. Ja je živim.

Mučnina. Tjeskoba. Nesanica. Simptomi su koji me podsjećaju da je sve zauvijek prošlost. Sjajni dani koji su prohujali s vjetrom nikada se više neće vratiti. Znam ja to. Istopili su se negdje kroz vrijeme kao snijeg koji po posljednji put bespomoćno plače kada ga napadne sunce.

Zar da se tješim kako će cijeli taj koktel negativnih emocija s vremenom jednostavno ispariti iz mene? Zaborav. Kakva je to utjeha?!

Prolaznost tuge. Prolaznost sreće. Prolaznost euforije. Prolaznost razočaranja. Sve se uvijek svede na isto. Sjećanje. Uspomenu. Prošlost.

Zar da prihvatom život s činjenicom kako sam još jednom uspjela srušiti sve što sam sanjala, u što sam vjerovala?! A zašto?!

Iz pukog straha od sreće, straha od osjećaja.

Prepubertati se. To je moja najveća fobija.

Nesigurnost. Poraz. Razočaranje. Navikla sam ja na to. Bolje korektorom prekrivam podočnjake nakon

neprospavanih noći, nego što nalazim odgovore na pitanja kojih je svakim danom sve više.

Sreća. Ljubav. Bezbrižnost. To je već daleki svijet. Nemam ja ulaznicu za prolazak kroz ta vrata. Čak i kad im se približim samo na korak, zastanem, ustuknem, okrenem se i pobjegnem. Bojim se ja tog čarobnog svijeta.

Opet se vraćam na početak, u ono stanje nepodnošljive ravnodušnosti. Zar da sutra opet odem u grad, kupim novu garderobu, pojedem dobar kolač i pravim se da se ništa nije dogodilo? Zar da opet zabijem glavu u pijesak?! Neće to ničemu pridonijeti. Sve čokolade ovoga svijeta neće nadomjestiti komadić srca koji sam ponovo prokockala.

A opet, što mi drugo preostaje? Zar da vječno plačem i podsjećam se kako sam rođena s greškom? Kao emocionalni invalid koji povrijedi ljude oko sebe,

Nensy Greblo, 6. r., OŠ Jože Šurana Višnjan

pretvarajući ih u pokusne kuniće u svojim testovima izdržljivosti i bezbrojnim pokusima.

Zar da se pomirim s time da je ova ušminkana maska jedini postojani dio mene? Da ću vječno ostati prazna, otuđena. Čak ni svoja.

Što mi vrijede svi ti blještavi detalji, sva ta svila kojom se obavijam? Što mi vrijedi divljenje okoline? Zar je potreba za zadovoljavanjem vlastite taštine toliko jaka?

Zašto je život tako površan?

Nespokoj, nezadovoljstvo, izgubljenost i zbu-njenost moja su kazna. A gdje je tome lijek? Gdje je utjeha?

Zašto sam tako pretenciozno živjela u uvjerenju da moj je čitav svijet?!

Nina Čuš, 3. JG
Pohvaljeni uradak
SŠ Mate Balote, Poreč
Mentorica: Branka Temimović

Visita all'acquario

Tutti, immagino, hanno una persona parti-colarmente cara. Per me lo è un bimbo di due anni che si chiama Antonio. La cosa insolita è che ho solo undici anni, ma sono suo zio.

Lui abita a Verona e, da lì, una volta ci siamo fatti assieme un viaggetto all'acquario "Sea life" vicino a Gardaland. In macchina Antonio era molto allegro e cantava le sue canzoni preferite. Abbiamo fatto una fermata all'autogrill perché aveva fame. Si è fatto fuori velocemente un'intera brioche al cioccolato e di nascosto ha preso anche la mia. Ero un po' arrabbiato, ma mi faceva ridere perché era tutto sporco di cioccolato. Abbiamo dimenticato di pulirgli le mani e in macchina ha sporcatto tutto.

Appena arrivati a destinazione abbiamo visto una grande nave pirata, che era in realtà l'entrata dell'acquario. Siamo entrati subito e senza perdere tempo abbiamo cominciato la visita. Davanti ad ogni pesce dovevamo fermarci almeno una decina di minuti, perché ad Antonio piacevano troppo. C'era anche uno spazio con le foche. Antonio rideva a crepapelle quando saltavano fuori dall'acqua. Accanto alla piscina dei pesce gatto, che era aperta, ci siamo girati per un solo istante che Antonio stava già per saltare dentro, però siamo riusciti a prenderlo, per fortuna.

Ma la cosa più eccezionale è successa all'uscita: Antonio ha dato un bacino a me e ai suoi genitori. Noi siamo rimasti a bocca aperta, perché fino ad allora non sapeva farlo. Dopo tanti sforzi per insegnargli a dare bacini, c'era voluto un grande entusiasmo, per compiere questo piccolo miracolo.

Per me è stata una bellissima giornata e spero di farne molte altre in sua compagnia perché con lui mi diverto un mondo.

Marin Martuslović, 5. r.
Pohvaljeni uradak
TOŠ-SEI „Bernardo Parentin“ Poreč- Parenzo
Mentorica: Ester Grubica

Dragutin Nesešek, 5. d, Osnovna škola K. Š. Gjalskog, Zabok

The background of the image is a vibrant, abstract painting. It features a dark brown, textured wall or fence in the center-left, with several dark blue circular spots on it. To the left of this wall is a vertical red shape with a blue and green patterned base. Above the fence, there's a green horizontal band. To the right of the fence, there's a large pink shape with a blue and white polka-dot pattern. The bottom right corner shows a yellow ground area with small brown and green shapes. The overall style is expressive and colorful.

ZABOK

Jan Filip Kranjčec, 6. d, Osnovna škola K. Š. Gjalskog, Zabok

Na proštenju

Jedva čekam ljeto. Reći ćete, a tko ga od učenika jedva ne čeka. Samo su razlozi drukčiji. Jedni ga jedva čekaju zbog odlaska na more, drugi zbog toga što nema nastave, treći zbog jutarnjeg spavanja... Ne biste vjerovali zašto ga ja jedva čekam. „Ne pada jabuka daleko do stabla,“ kaže moja mama. Zašto to kaže?

Ja vam kao i moja baka volim proštenja. Ovo će izmamiti pokoj smiješak na usta. Sedmaš pa voli proštenja! Neka to bude tajna jer ni za što na svijetu ne bih to priznao učenicima u razredu. Idem na proštenja s bakom. Zašto ne? Da samo znate kako znaju biti zabavna!

Kad idemo na proštenja, (kojih je, hvala Bogu, u mojoj Župi prilično) ja obavezno moram na spavanje k baki. Već dan prije počinje obred. Pri dolasku u dvorište bakine kuće znam što će biti u torbi koju ćemo sutradan nositi na proštenje. Zamamni miris orehnjače i pohane piletine. Baka zna da volim pohance.

Rano jutro. Sunce na istoku krvari, a baka i ja vedro pričajući koračamo prema autobusnoj postaji. „Dragi moj sinek! Idemo na božji put. Moraš moliti Majku Božiju i Isuseka ke ti buju pomogli h školi, ke ti buju dali dobru pamet i zdravlje,“ savjetuje me baka. Razmišljam... To i nije tako loše. Izmolit ću koji Oče naš i Zdravo Mariju za moju bolju pamet i za bakino zdravlje.

Tek što smo se smjestili u autobusu, u ruci mi se stvori sendvič. Domaća kobasica fino miriše. Boji se baka da njezin voljeni unuk ne bude gladan. U galamu koja nastane u autobusu umiješa se miris domaće rakije. Rano ujutro treba splsknuti zubi s rakijom. A tada počinje pjesma. Topla, pobožna, proštenjarska. Volim pjevati pa raspalim iz svega glasa kao pravi bećar. „Mi smo tvoji putnici, blagoslovni nas,“ odzvanja autobusom. Baka

pozna sva prošteništa pa mi putem, s puno ljubavi, priča o prošteništu koje ćemo posjetiti. Tu ljubav prenosi na mene. Red pjesama, red šala i eto nas na cilju.

Raspored je zadan. Sveta misa, križni put i puno molitve. Mnoštvo svijeta i ja utopljen u to mnoštvo. Misa na otvorenom. Uzdasi i molitva. Miris mnoštva svijeća miješa se s mirisom tijela. Zajedništvo u molitvi. Topli zajednički Oče naš, Zdravo Marija! Molitva snažna, zajednička, seže do neba. Svićeće smo zapalili za dobro zdravlje i naravno moju dobru pamet. U meni raste vjera da će se sve želje vjernika ostvariti.

Do sada smo se brinuli za dušu pa dolazi vrijeme da se pobrinemo i za tijelo. Odlazimo u restoran i tu se zbiva preobrazba proštenjara. Od pobožnih vjernika oni se pretvaraju u osobe predane plesu i zabavi. Moja me baka već s prvim taktovima glazbe vuče na podij za ples. Dok mi plešemo, pitam je zar je ne bole noge. „Sinek moj, gda tancam, ja ti se pozabim!“

Pleše moja baka, plešem i ja s njom.

Kasno popodne. Teškom mukom proštenjari napuštaju restoran.

Misljam da im je sada dosta. Ipak su to starije osobe. Ne možete vjerovati. U autobusu se pjesma nastavlja. Zvoni autobus kao da je jutro: „Mi ti ruke pružamo, srcem te pozdravljamo.“ Vjerovali ili ne i rastanak po izlasku iz autobrašuna je težak. Još jedna pjesma za kraj.

I recite mi tko ne bi poželio poći na sljedeće proštenje.

Nikola Šanjug, 7. r.
Mala nagrada Gjalski, prva nagrada
OŠ Antuna Mihanovića, Petrovsko
Mentorica: Marija Bolšec

Veter i ja

Vetri imaju čovečju čud. Saki veter ima svoju čud, baš kak i saki čovek. Vesela sam gda vetri pušeju; poslušam njihove popevke i gledim njihove norije.

Veter je moj prijatel. Spominam se z njim, otkrivam mu svoje osečaje i tajne. Pripovedam mu slike priče o svojimi školskimi zgodami. Posluša me, osetim kako mi se obraća, čujem njegov glas koji mi veli da morem z njim podeliti se kaj mi leži na srcu, se kaj me pritišće. Njegova blizina me veseli, gladi mi lice, nosi mi lasi tako da letiju po zraku... Gde me okruži, osetim trnce u telu. Pripoveda mi glasne, šuškanjem. Gde puše taj fakin, žukaljke se žukaju, grmi šumiju, dreva se njihaju kako da tancaju. Cvjetje se nagnije u jednu stran, njihove latice ih puščaju kako deca svoju mater i ideju na svoj put.

Vrtiju se h zraku i senjaju da buju nazaj cvetje. Veter je za se nevidljiv, ali za me on je kak čovek - on ima lice, ima osobine i osečaje. Gđa jake puše, prejake, tak ke si babe trebaju svoje damske škrilate držati, onda je hud, negdo ga je razljutil, zel mu je one neke h njemu ke ga je držale srečnim. No, gđa puše onak ugodne i liepe, znam da je srećen i onda sem i ja srečna. V očimi mi svetli gđa vidim da moj vatrek, moj prijatel, slobodno puše i vrti se zrakem. Štela bi poleteti z njim, vinuti se h zrak, spružiti roke i biti slobodna. Štela bi z vatrekem i na kraj sveta leteti, videti pigvine i dupine. Štela bi videti kak na nekom pustom otoku raznaša okolo zernca peska, kak dela valove, nosi morje... Štela bi da se morem same opustiti i da me on ponese h daljine i visine. Veter i ja skup rasteme, furt se spominame o problemima. Zrasla sem z njim, lukal me dok sem bila dete koje još ni razmele nić; on je onaj gđo me največ pozna, on zna se ke imam, se ke postoji. Veter je prešel celi svet, upoznal se ljude i živinu, saku travčicu i saku kapljicu.

V očima ga vidim, v srcu ga nosim, furt bu on z menu, polek mene, furt bum z njim se spominala, jer on je meni najbolji prijatel, prijatel kakvoga još nisem mela. On bu celi život z menu, a jednega dneva bu me odnesel na drugi svet.

Kristina Košutić, 8. b
Mala nagrada Gjalski, druga nagrada
OŠ Side Košutić, Radoboj
Mentorica: Ivana Čavužić

Raspjevana slagalica strave

Hodao sam ulicom. Približavao sam se onome strašnom (čitaj jezivom) mjestu. Ruke su mi drhtale, a znoj otjecao s čela kao na slapovima Niagare. Vidio sam tu zgradu. Pitate se koju? Onu! Najstrašniju koja postoji na svijetu - zubarsku ordinaciju.

Ušao sam i odmah se naježio. Sve je bilo tamno, ljudi su stajali kao zombiji baš kao u pravom hororcu. Svi su čekali da netko prozove njihovo ime. Promatrao sam ih. Neki su drhtali, neki su plakali, no svima je bilo nešto zajedničko - bojali su se. Sve je u toj čekaonici bilo tužno, čak su i biljke promijenile boju. „PETRAĆ!“ netko je doviknuo moje prezime. Znao sam da trebam ući. Ulazio sam, a svakim korakom mi se povećavala bolna grimasa. Vidio sam ga! Njega! Glavnog aktera u ovom hororu! Njegovo je ime gospodin Zubari. Rekao mi je da sjednem, a ja sam ga, kao hipnotiziran, poslušao. „Otvori usta!“ naredio mi je. Slušao sam ga i radio ono što govori. Nešto mi je kopkao po zubima, a tada je uhvatio svoje smrtonosno oružje- zubarske instrumente. „Ne, samo ne bušilica!“ pomislio sam. „Brmmmm-brmrrrrrrrr“, počeo je bušiti. Bušilica je vrebala moje zube kao gepard nevinu antilopu. Boljelo je, ali trpio sam. Gledao sam gospodina Zubara kako krvoločno buši moje zube svojim još krvoločnjim oružjem. „Može li biti gore od ovoga?!“ pomislio sam. U tom je trenutku čovjek pored gospodina Zubara, vjerljivo zubački tehničar, upadio radio i izabrao radio „Kaj“. „Da, Fran, može biti gore od ovoga“, dobio sam odgovor na svoje pitanje. A što je bilo s gosponom Zubarom? On je počeo pjevati. Zamislite ovu situaciju: sjedite na neudobnom stolcu, bole vas leđa, zubar vam buši zube, oni vas, naravno, bole, zubar izvodi čudne grimase i još k tome pjeva s glazbenom pozadinom radija „Kaj“! Uh, kako je

Marija Gebert, 7. b, Osnovna škola K. Š. Gjalskog, Zabok

samo izvodio visoke C-durove na pjesmu „Čakaj me, čakaj Bauurica“. Ma pjevalo je bolje od Tereze Kesovije. „Čakaj me, čakaj Bauuricaaa!“ odjekivali su stihovi u ordinaciji gospona raspjevanog Zubara. „Ugasí, ugasi bušilicuu“, pomislio sam sarkastično. Zubar je svoju nadahnutu izvedbu glazbenog mega-hita popratio još impresivnjom koreografijom. Lupkao je nogom amo-tamo, čak se i bušilica svojim prodornim zvukom uklopila u ovu svirku koja slama srca. Da je netko snimao ovu legendarnu izvedbu i stavio na „YouTube“, mislim da bi imala više gledanja od nazalnog dječjeg pjesmuljka „Baby“ čiji je autor Bieber. Zvuk je najednom stao. Gospodin je napokon završio. Čak mi je postao i simpatičan.

Odahnuo sam i čekao. Zabilježio mi je sljedeći termin. Jedva čekam da čujem novu obradbu nekog mega-hita! Niti koreografija, zasigurno, neće zaostajati.

Napokon sam izašao. Ljudi više nisu bili onako tmurni. Vjerojatno zato jer sam gledao na sve ovo drugačijim očima. Sada su, naprotiv, bili nasmijani, a biljke su bile žarko zelene boje baš kao onaj „Zewa“ toaletni papir. Shvatio sam da u životu treba pobijediti strah i da će onda biti sve u redu. Vraćao sam se kući lagano lupkajući nogom amo-tamo i pjevušeći u sebi: „Čakaj me, čakaj Bauurica.“

Fran Petrač, 8. r.
Mala nagrada Gjalski, treća nagrada
OŠ Krapinske Toplice
Mentorica: Sonja Kuštan

After Gjalski - Crikvenica

Hmm, after Gjalski? Malo neobičan naslov za priču, je li? Pa ni sam ne znam kako mi je to palo na pamet, ali nema veze, provjerite sami zašto se tako zove ... to je možda jedini neobični dio u priči. Možda?! Dakle, da počnem. Bilo je to jednog sunčanog dana kada je padala kiša. Moja mentorica, frend i ja išli smo na dodjelu nagrada Gjalski. Bio je to tako uspješan dan za mene (i frenda). On je dobio pohvalu, a ja 2. nagradu. Pa ipak, ne slamaju se prsti svaki dan papučama za školu... Ne znate o čemu pričam? Pročitajte moju prošlogodišnju priču i tek vam onda ništa neće biti jasno. Dakle, dobio sam diplomu, knjigu rekorda i put u Crikvenicu za strgani prst. Da vam ispričam nešto iz knjige rekorda?! E baš hoću! Jedan čovjek je digao uteg od jedne tone jezikom. To i ja pokušavam, ali s čačkalicama.

Odlazak u Crikvenicu

„Mislaveee, diži se, idemo u Crikvenicu!!!“ viče moja mama ilti moja mentorica na mene. Ja se spremim, strpam mobitel i slušalice u torbu i krećem. Ali mama, to je nevjerljivo, ona se mora još i našminkati, staviti maskaru, jednom riječju „make up“, i obuti najljepše cipele... Dolazimo mi do kombija, a u ekipi samo ja, šofer i jedan učitelj muški. Već sam pomislio da bum krepal ak u hotelu ne bu telka na hrvatskom ili uopće ne bu telke, ali šofer nas je dopeljal do naplatnih kućica i prodal ženi takvu foru da sam zaboravil na telku: „Ali gospodo, moj je dug 194 cm, trebao bih platiti manje...“ Stigli smo do hotela, raspakirali se i otišli na ručak. Poslije sam razgledavao Crikvenicu s mentoricom. Kladili smo se u sto kuna da mogu uloviti goluba. Vjerujte, tako je brz da su svi koji su bili tamo gledali u mene pa... Otišlo mojih sto kuna k mami.

Prvo crikveničko jutro

„Želio sam biti heroj Crikvenice, bar jedan dan...“ Mrzim hladno more, ali htio sam dokazati tati kako se mogu okupati u moru u petom mjesecu pa sam išao probati. Bilo je tako hladno i mokro, ali ja sam nastojao ući u more do koljena. Uzaludan pokušaj, ušao sam do gležnja. Onako iz mora snimio sam jednu prodavaonicu s *cool* majicama. Ugledao sam jednu s natpisom „Alcoholica - Master of bottles“ ili u originalu „Metallica - Master of puppets“. Samo nisam znao kome je kupiti!?

Poslije podne smo krenuli u razgledavanje muzeja. Pa, kada smo ušli u muzej s iskopinama nekakvih lavova koji su imali tri metra dužine i dva visine... malo sam se... okrenuo prema malim ptičjim kostima. Tko bi poželio vidjeti kosti, a kamoli živog lava od 3x2 metra?? Ma dajte, samo se šalim, pa ipak sam ja jedan misLAV. Nije nas pojeo taj veliki kostur pa smo krenuli u muzej s nošnjama i starim stvarima. Sve što sam razumio i uspio prevesti na dragi književni hrvatski bila je riječ nošnja. Tek na kraju sam shvatio da pored svake stvari postoji papir na kojem piše sve o njoj. Kasno Mislav na Kosovo...

Čovjek bi pomislio da je bilo dosta uzbuđenja za ovaj dan, ali netko pametan se sjetio da tu blizu postoji „AKVARIJ“ pa smo i to morali pogledati. Dok su se svi zadržali gledajući ribice, ja sam otisao gledati ribetine, morskog peseka i ostalu gamad. Onda sam zbrisao na kat i ugledao nekakvu ribu koja je bila iscrtana ko od strane Kineza ili Japanaca (možda je mješavina, ali neću se ja miješati u kulture).

I kad se čovjek najmanje nada, vrijeme je za spavanac.

Drugi dan u Crikvenici

Svi smo se okupali u moru. I napokon sam uspio ući prvi u hladnu vodu. A onda put svetišta na Trsatu. Prijе nego što smo ušli, sjeli smo popiti sok. Dok smo mi pili, neka se debela mačka došuljala i izbacila sav

sadržaj svoga želudca kraj našeg stola. Poticajno za polazak. Ušli smo u svetište, video sam kip pape. U crkvi je bila misa, ali mi smo razgledavali dalje. Krenuli smo prema nekom muzeju unutar svetišta. Tamo je bilo toliko malih maketa brodova da su mi misli otplovile u nepoznato...

Nakon posjeta Trsatu krenuli smo u panoramsko razgledavanje Kostrene. Bilo je dogovorenog da se tamo odvezemo i dalje nastavimo pješke. Ali neki duhoviti ljudi su se polako i tiho odšuljali u hotel. Nitko nije ni primijetio da ih nema. Možeš misliti! Kao kad je Emili nestalo 1000 maraka. Isli smo u dva kombija, a ja sam, naravno, dobio bolji. Ne po izgledu i udobnosti, nego po zabavi (no mama insaide!). Pješaćili smo, hvala Bogu, samo unutar kombija. Šofer je bio najbolji: „Vidite li ovo grmlje? To vam je panoramsko razgledavanje Kostrene,“

Antonija Vrančić, 5. c, Osnovna škola K. Š. Gjalskog, Zabok

govori on skrećući prema kafiću. „Vidite li ovaj kafić? To vam je panoramsko razgledavanje Kostrene. A vidite li ovaj kontejner? I to vam je panoramsko razgledavanje Kostrene.“ Odjednom ugleda ogradu na travi: „Vidite li ovu ogradu?“ a netko kaže: „To je panoramsko razgledavanje Kostrene!“. Svi se smiju, a šofer ispravi: „Ne, to je ako se ljudi popiknu po travi da se pridrže za te polmetarne stupiće!“. Nakon nekoliko minuta smijeha nađemo na jumbo plakat na kojem je nacrtana crna ovca i piše: „Koze pristaju na sve“. Razmišljali smo zašto je napravljena ta reklama i još je uz to nacrtana ovca, a priča se o kozi. Vozimo se dalje kad i tamo reklama: „Samo konji pristaju na kompromise.“ Nakon svih tih ovaca, koza i konja otišli smo na ručak i ja sam naručio - „zagrebački“. Pitate se zašto?!

Odlazak iz Crikvenice (ili kako je Gregor postao slavan)

Spakirali smo se i pozdravili s domaćinima te ušli u kombi. Bilo je divno tih nekoliko dana biti na moru. Krenuli smo doma i na pola puta na radiju se čulo:

„Bok, ja sam Gregor, a sve ovo oko mene su koze koje pristaju na sve.“

Što smo više mislili o tome, osjećali smo se sve pametnijima!!! Baš kao ovce!!!

I tako je Gregor postao poznat, a njegova najpoznatija rečenica savršeno paše na kraj moje priče: „Ljudi, book!“.

Mislav Kuštan, 8. r.
Mala nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
OŠ Krapinske Toplice
Mentorica: Sonja Kuštan

Moj nadimak

Prije godinu dana svanuo je dan kao i svaki drugi. Iсти усталjenи послови. Buđenje, doručак, autobus, nastava. A tada sat hrvatskoga jezika. Taj sat pamtit ču čitav život.

Učiteljica je povela razgovor o nadimcima. Pognula sam glavu i šutjela. Učenici u razredu veselo su se smijali svakakvim nadimcima. U takvoj atmosferi učiteljica je rekla naslov teksta Smrdljivi Martin. Prva pomisao bila je, kukac. Svi znamo kukca zvanog smrdljivi Martin. Slušajući tekst, uslijedio je šok. Još više sam pognula glavu. Da sam mogla sakrila bih se ispod klupe. Patnje dječaka Martina bile su i moje patnje. Nitko u razredu nije tako dobro znao kao ja što Martin poroživljava.

Na kraju sata slijedila je zadaća Moj nadimak. Učiteljica je napomenula da napišemo sve što nam je na duši, a tiče se nadimka. Kao da je znala što ja proživiljavam. Na papir sam izlila svu svoju tugu. Eto moje zadaće.

Moj nadimak je Čora. Pišem ga velikim slovom jer je to prema pravopisu. Najradije bih ga minimalizirala. Mrzim taj nadimak iz svega srca. Ja sam još dijete i ne znam što se može jače mrziti. Možda samo tvorac tog nadimka. U njemu se ogleda sva moja nesreća. On me vrijeđa i posramljuje. Jako sam nesretna i tužna kad ga čujem. Riječ Čora osjećam kao udarac bićem. On udara tamo gdje me najviše боли, u moj vid. Slabo vidim, iako nosim naočale s velikom dioptrijom i debelim staklima. Pitate se tko je toliko zao da mi ga da. Moj nazovi prijatelj iz razreda u jednom me trnutku tako nazvao. Koliko zlobe! Nije ostao usamljen, već su ga kopirali i neki drugi učenici.

Nitko u razredu nije stao u moju obranu, a ja sam, stideći se, šutjela i trpjela. Svaki put kad bih čula Čora

moje srce se paralo, osjetila sam bol. I sada nosim taj nadimak.

To je ta zadaća napisana prije godinu dana. Od pisanja te zadaće moj se život ipak promijenio. Otkriven je tvorac mog nadimka. Dobio je dobru lekciju od učiteljce, a ja više ne plačem potajno. Hvala zadaćama u kojima možemo otkriti sve tajne svoga srca, sve nesreće koje nas tište.

I što na kraju reći. Vrijeme liječi rane, ali ostaju ožiljci. Ima i lijepih nadimaka. U trenutcima kad su me tako ružno zvali zavidjela sam djevojčicama koje imaju lijepе nadimke i rado se na njih odazivaju. Nadimak mora isticati dobru stranu čovjeka, a ne vrijeđati i isticati mane kojih se sramimo i zbog kojih patimo.

Valerija Šerek, 7. r.
Mala nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
OŠ Antuna Mihanovića, Petrovsko
Mentorica: Marija Bolšec

Ivana Grbec, 2. Dg, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

Ne plači, oblače

Grudasti i kolosalni oblaci boje ugljena sporo su se vukli nebom. Tihi i oprezni poput ubojica, prikradali su se jedni drugima. Ponekad bi se sukobili i taj bi sraz donio ploda. Borbeni bi se poklici proložili nebom zajedno s grmljavinom, a znoj bi tekao u potocima prema zemlji koja se prostirala duboko ispod nas.

Ja, snježnobijel i mrvičast u usporedbi s braćom, oduvijek sam bio drugačiji od ostalih. Nikad nisam volio borbe kao ostali olujni oblaci. Zapravo, nerijetko sam se pitao pripadam li ja njima. Nisam njihove boje i nikad nisam iznjedrio kišu. Čak ni jednu kap! A uostalom, od

svega mi je najdraže sunce. Onako blještavo i sjajno, obožavao sam gledati kako putuje i caruje prostranstvima toliko visoko da nijedan oblak ne može doletjeti do njega. Zbog tih nekoliko razlika često su mi znali reći: „Oh, gle! Bijela ovca u svojoj obitelji!“

Zato sam odlučio napustiti svoju obitelj. Prilika da pobjegnem pružila mi se jednog dana kada smo letjeli podnožjem visokih planina, a oblaci su bili zauzeti međusobnim naguravanjem da bi me primijetili. Okušao sam sreću i dao se u trk.

Uskoro su olujni oblaci nestali iza horizonta, a ja sam počeo uživati. Kako je zemlja lijepa, obasjana suncem i mojom radošću. Voda u potocima žubori i ljeska se, pjevajući omamljujućim zvukom. Kamenje na planinama puca i mrvi se, pregrijano vrućinom. U dolini je lagano pirkao vjetar, šuškajući debelim tamnozelenim lišćem. Trava se povijala i vrludala poput razbjegnjele zmije. Ptice su umilno pjevale na granama stabala, a zvijeri se šuljale sjenama.

Sve je bilo tako savršeno! Bio sam toliko ushićen da su mi suze potekle niz lice. I tada sam shvatio! Pa ja kišim! Moje su suze padale u dubinu, hraneći jezera, napajući biljke, natapajući tlo. Stajao sam ondje, okupan sunčevom svjetlošću, i ronio suze koje život znaće.

Robert Sviben, 7. a
Mala nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
OŠ Ante Kovačića, Zlatar
Mentorica: Nevenka Šušljek

Računalna ljudnica

Računalo... Ah, stotinu puta dnevno zahvaljujem domišljatoj osobi koja ga je tako lijepo oblikovala i savršeno osmisnila. Naizgled samo obična hladna kutija u sebi skriva čudesni svijet zabave koji se pokreće jednim klikom miša. Savršen izvana, tajnovit iznutra, mami na sve moguće načine. Svi ga vole, hvale i obožavaju. Popularan je među svim mojim vršnjacima. On je uvijek glavna tema razgovora i u školi i kod kuće. (Pogotovo kad mama više da se maknem od njega). Još sam zahvalnija na *facebooku*. Ne želim se odlijepiti od njega jer je tako čaroban.

Kad nisam u njegovom društvu, u mislima me doziva: *Dođi!!! Stige su ti nove poruke, imaš zahtjeve za prijateljstvo, a novih igara koliko ti srce želi!* Ne mogu mu odoljeti unatoč majčinim prijetnjama i opomenama koje su mi došle na vrh glave. Ona me jednostavno ne može razumjeti ni da hoće pa mi stalno ponavlja jedno te isto: kako u njeno vrijeme nije bilo računala, kako su se djeca nekad igrala gumi-gumi i... bla, bla, bla. Ta nije moj problem što je ona alergična na računalo i razvoj tehnike. Vremena su se promijenila, Bože moj, a ona to očigledno ne želi prihvatići jer još uvijek živi u prošlosti.

I tako iz dana u dan. A to izgleda otprilike ovako: teškom mukom vadim knjige iz torbe, na životu me drži samo pomisao da me nakon zadaće čeka *facebook*. Znoj mi klizi niz čelo, srce počinje snažno kucati, a mozak mi sve slabije funkcioniра. U glavi mi bruji samo jedna jedina i nezaboravljiva riječ - *facebook*. Tko se u koga zaljubio? Jesu li Ana i Tin još uvijek par? Koja je učiteljica danas bila loše volje?... Na njemu u trenu pronalazim odgovor na sva silna pitanja koja me danonoćno muče. Joooooj! Puknut ću ako ne odem bar na minutu! Odustajem od knjige i pomišljam: *Ma, dovršit ću kasnije*.

Ali jednoga dana... Mama još nije došla kući pa sam se iskrala iz sobe u dnevni boravak gdje me čekalo računalo, a na njemu *facebook*. Klik! Računalo se uključilo. Brzinom svjetlosti kliknula sam na ikonu s internetom. 1, 2, 3.... 57, 58, 59, 60. Jedna minuta je prošla... dvije minute - sijedim... tri minute - šizim... 4 minute... 10 minuta!

Na moje veliko zaprepaštenje *google* tražilica nije se pojavila! Ali k-k-kako? Pa moram na *facebook*! Poludjet ću!!! Cijeli ekran postao je crn kao da ga je snašla iznenadna smrt. A ja? Umalo sam doživjela slom živaca ili infarkt... Odjednom se oglasio: *Tiruriru, tiruriru, kokolo, kokolo, pamparampa, pamparampa...*

Što se događa? Poludio si!, bijesno sam vikala na šašavo računalo.

*Ne, draga moja, ti si poludjela. Više ne mogu trpjeti tvoje postupke. Facebook, facebook... Znaš, ne postojim ja samo zbog njega! Dosadilo mi je, kužiš?! Nimalo me ne poštuješ! Imam na stotine programa i igrica koje su mnogo zanimljivije od *facebooka*, ali ti se nisi ni potrudila da na meni otkriješ nešto novo jer u *google* uvijek utipkaš najdosadniju riječ na svijetu: FACEBOOK! Slova te bezvrijedne riječi na mojoj tipkovnici već su blijeda. Jedva vidljiva! Od tvoje silne želje za *facebookom* razbolio sam se i zarazio virusima.*

Nisam mogla vjerovati da razgovaram s računalom, ta on je samo obična stvar! Ipak sam mu prkosno odvratila: *Ah, pusti me na miru! Imam pravo raditi što hoću!* Pogledao me ubojito, a onda su neočekivano iz njega počele rasti žute, crvene, zelene i plave žice. Nalikovale su na pobješnjele gliste. Bile su raznih oblika i pozirale su na stotinu načina. Bujale su na sve strane i kretale se u nekom svom ritmu kao da su u discu.

Spremna sam za ludnicu! Neka me zemlja proguta, pa ja haluciniram! Žice su sve jače počele skakati, a iz zvučnika je izlazila luda muzika za ples. Svaka tipka na tipkovnici bila je obojana drugaćijom bojom, a miš nije prestajao klikati. Iz kućišta su iskre frcale na sve

strane kao da slave Novu godinu. Pitala sam se što će reći mama kad vidi ovaj užasan nered. Bit ću osuđena na tromjesečnu kaznu bez svijeta tehnike. Računalo mi je podrugljivo dodalo: *Hajde, nije sve tako crno, muvaj se s nama u ritmu ili možda ne znaš čagati kad samo visiš na facebooku!*

Još sam se više razljutila i počela vikati: *Ti si lud! Prestani odmah! Dosta mi je! Neću više! Obećajem da neću stalno visjeti na facebooku ako prestaneš! Prestani! PRESTANIII!* Odjednom sam osjetila da me zalio vodeni val. *Presta...* Podigla sam glavu s jastuka, otvorila oči, a mama me začuđeno promatrala kao da sam luda. *Ali, dogodilo se!,* nečujno sam izustila i značajno pogledala mamu koja me još uvijek u čudu promatrala.

Pidžama mi je bila mokra i bilo mi je vruće, ali tada to uopće nije bilo važno. Pojurila sam u dnevni boravak gdje je kao i obično stajao moj prijatelj - računalo. Odahnula sam s olakšanjem. Na njemu nije bilo nikakvih oštećenja. Sve je bilo u potpunom redu, ali... jedna je tipka na tipkovnici na sebi još imala jedva vidljiv trag žute boje. Zapela mi je knedla u grlu. Problijedjela sam i protrnula. Što se zapravo dogodilo?

Nikada neću zaboraviti ovaj čudesan san (hmmm, ili javu?!) o poludjelom računalu. No, možete mi vjerovati da od toga dana na *facebook* idem jednom tjedno samo da provjerim poruke, a osim toga, naučila sam da nam računalo pruža mnogo zanimljivijih i poučnih programa i stranica. Naravno, nikad ne smijemo pretjerivati jer tko zna što bi se opet moglo dogoditi ako računalo iznenada zaista poludi?!

Tamara Jakopović, 6. r.
Mala nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
OŠ Marija Bistrica
Mentorica: Anita Klemar

Ogledalo

Osmijeh. Ponos. Obitelj. Prijatelji. Srce. Duša... Koliko visok treba biti ulog za dolazak do zacrtanog cilja? Možemo li, zaista, put popločen zgaženim ljudskim tijelima i dušama smatrati ciljem i ostvarenim uspjehom? Možemo li se toliko zapetljati u niti života da više ne upravljamo njima nego oni nama? Hoćemo li u proždiranju drugih utažiti svoju glad ili kojim slučajem progutati sami sebe?

Svijet je oduran i zao. Zatvorimo li se u virtualni svijet još bismo se mogli zavarati. Stotine i tisuće prijatelja. Glavni cilj: „svida mi se“. Brojke lako zavode. Iskoračimo li, dočekat će nas podsjetnik na to gdje se nalazimo. Loša vijest, nesreća: Evo! Prijatelj već hrli da nam je dojavi. Podlo i trulo curi na sve strane. Zabij nož u srce. Dovoljno ne krvari. Pobrini se da se osjeti. Suosjećanje? Muhe privučene velikim neonskim reklamama. Prave vrijednosti mijere se osvjetljenjem. Zlatno tele. Svjetlosno zagodenje. Proizvodnja. Profit. S pokretnih traka padaju u usta pohlepnika. Nedovoljna proizvodnja? Ljudi sa smislom za humor. Ne prezaju ni pred čime u postizanju svojih ciljeva. Nezasitna pomama za moći odstranjuje svaku preostalu ljudskost iz šupljih trupala. Oči gube sjaj, a u njima blistaju jedino kovanice.

Marketing. Prodaja. Lijepo umotana laž. Manipulacija. Jedni druge jedemo gladnim očima. Mediji kao parametri idealja.

Tablete za sreću. Tablete za koncentraciju. Tablete za uspjeh. Tablete za ljepotu.

Konzumiraj. Konzumiraj. Konzumiraj.

Savršene, mršave ljepotice za čijim tijelima globalno pate djevojke. Cijena ljepote, prava sitnica - mukotrpno izgladnjivanje. I to još nije sve, smrt dobivate gratis. Društvo ruši sve oslonce. Pritisak očekivanja. Roditelji

ostvaruju vlastite ciljeve preko djece. Čupanje obrva. Štikle. Male lolite. Vrisak djeteta zanemaren.

Živahni djedica i mlada starleta. Oličenje idealne ljubavi. Put do moći, skraćeno - krevet. Zgražanje je licemjerno. Uzima se ponuđeno. Nemoralno je prihvatljivo. „Veliki brat vas promatra.“ Intima na pladnju. Otkrijmo svoje najskrivenije tajne da bismo, ako budemo te sreće, osvojili svotu novca. Da li je potreba za materijalnim toliko jaka da prodajemo sami sebe? Žudnja za tronom i moći. Pregaziti sve pa i samoga sebe i nije tako teško jer grižnja savjesti nije problem. Nju čemo, također, pregaziti.

Hladnoća. Proračunatost. Udaranje bez milosti. Prokrčivanje vlastitog puta do cilja. Osjećaji - najjače oružje koje netko može upotrijebiti protiv nas. Ranjivost. Voljeti postaje gubiti. Prisiljeni smo voditi dvostruku igru, igrati u rukavicama. Cilj postignut? Osjećaj neispunjenoosti ostaje. Na putu do uspjeha ostaje skriveno ono bitno, lijepo i vrijedno. No, ako je to uspjelo ostati netaknuto, sačuvano i nepovrijeđeno takav uspjeh možemo priхватiti kao pobjedu.

Važno je pitati se može li nas takav dolazak do cilja zaista usrećiti ili čemo se na kraju ipak upitati: „A tko je ukrao žito?“. Jesmo li, uistinu, spremni platiti tu cijenu? Čovjek čovjeku prestaje biti čovjek. Glad. Preventivno čemo proždrijeti jedni druge. Veliki brat neće imati što gledati, morat će pogledati sebe. Vrijeme je za susret s ogledalom. Posegni pesnicom prema liku. Čudovište je nestalo.

Iris Spajić, 4. r.
Prva nagrada Gjalski za srednjoškolce
Srednja škola Zabok
Mentorica: Jadranka Bogdanović

Nebum joj nič dal

... Mika: Nebum, nebum joj nič dal! Kaj nije pazila.
Nisam ja kriv kaj je ona šupla h glave, a liepa zvana.
Trebala je na to prije misliti nek kaj...

Japa: ...nek kaj si ju ti „zaskočil“? Mika, muči!
Bolje ti je da mučiš! Dosta si ti rekel ili, bolje da velim,
napravil. Ni boga dekla se kriva, si ti iste tuj kriv kak i
ona. Najrajši bi ti vuha spukal! Kaj si nam tu sramotu
na familiju navlekel... Isusek, a kaj ti bu tek Ljubica
rekla!

Bara: Japa, dajte tihe bute. Kaj se dogodile se
dogodile. Takva su vam sa ta denešnja dieca. Nič ne
misliju, same lječeju kak piesi ki se pujaju. Nemreme
si mi nič vre pomoći, nek same zagladiti cijelu stvar.

Japa: Zutri ideme na obed k Mlakarami i dogovorili
se bumo kak dalje. Sigurne buju šteli onej ljeipi tranik
poleg tersja. Jaj, kak sam hud! To je najbolji komad
našeg grunta. Mika, vuha ti bum spukal!

(zdigne ruku da ga bu hudril)

Mika: Jaj, japa, naj me tuči! Znaš da nisem štel...
Pusti me...

Bara hitro skoči med njih...

Štef, pusti mulca! To kaj ga buš stukel nebu nič
popravile. Ak buju Mlakari šteli tranik, onda ga buju
i dobili. A ti Mika se same moli Bogu da te Ljubica ne
pusti pokle sega. Da sam ja na njenom mestu već te
nebi nigdar pogledala.

Japa: A zdej beži h sobu da te već ne gledim!
Najrajši bi te zagutil..., beži h sobu!

Drugi den, oko poldana. Na vrata Mlakarove
hiže.

Japa: Dober den.

Stari Mlakar: Kakev dober den! Gorji mi ni h
životu bil.

Mlakarica: No, no. Smiri se. Pa su ljudi došli sim h miru da se dogovoriju. Sedi si, se bu na dobre zišle, buš videl.

Japa, Bara i Mlakari ulaze h malu, zemlenu kuhinjicu. Svi sedaju za klecavi stol.

Japa: Znam da je vam još teže nek nam, al kaj je tu je. Dobre znate da se Mika z vašu Slavicu nemre ženiti, pak se drugu nedelju ženi z Šoštarovu Ljubicu. Mi sme njoj snočke se rekli i (Jezuš kak je bila huda) da ju nisme prijeli bi Miku sigurne hbila. Ali, došla je denes hjutre i rekla da se ona z Miku ženiti mora jer ona nebu nikakva stara puca, a da ju za fačuha nije briga. I zate smo mi tuj. Mi tomu detetu nudime jedne naše tersje. Tak kaj nebute rekli da nas nije briga.

Stari Mlakar: Jedne tersje vi nudite! Moja Slavica ima fačuha ki bu ga cieli život odgajala, a vi joj nudite same jedne tersje. Pa nigdo ju nebu štel s tim detetom, a ak bi ju i zel, onda bu treba pune grunta dati, a jedne tersje nebu dosta!

Mlakarica: Smiri se stari, smiri. Misli na svoje betežno serce. A vi,... sram vas more biti! Jaj meni, moja Slavica... (počne plakati).

Japa: A kaj bi vi onda šteli, da vam damo se kaj imamo? Nebu to tak išlo. Mi vam nudimo tersje i onu veliku njivu poleg. I to je moja zadnja!

Mlakarica: A je vam ta njiva hudo velika. Na njoj se jedva kola oberneju. Niti dvije vreće kuruze ne zraste.

Stari Mlakar: Praf veliš baba. Same delaju bedake z nas poštenih ljudi. Vi dobre znate da se pri takih stvari najbolji komadi zemle dajeju. Ja sem bil h svietu i se sem videl. Nisam bedast! Mi očeme njivu, tersje i tranik.

Japa: A je ti rit pune puta vidla. Bil si dvaput h Varažlinu i odma misliš da se znaš, da si su pamet sveta pobral. Sem ja znal da vi moj tranik očete. Ali ja vam ga nedam, nigdar!

Bara (stihuga): Štefek, pa daj si premisli male. Ta sramota se mora čim pre riešiti, daj im kaj iščeu.

Japa: Nedam! Hočeju mi se zejti. Ja si mislim da su oni to cielo vrieme planirali kak bi nas opkrali. Nisam ni ja od hcere!

Mlakarica: No dajte se si smirite, ili bummo se na zadnjič još i potukli. Idem ja h polnicu po malo vinčeka, pak bum čučeka z rolja zela... S puni trbuhi me si bolje mislili.

Mlakarica hitro se pripravi, pak su se prekrižili i počeli jesti... Najemput je zašturilo na vrati...

Mika: Japa! Ja od jutra nemrem k sebi dojti. Cielu noć sem h mukami bil. Štundiral sem si kaj sem sebi i vami priredil. Hudo mi je žal i znam da mi to nebute nigdar pozabili, ali ja sem odlučil ženiti Slavicu. Ja mislim da ja nju ljubim, a još bum i diete z nju dobil, ja sem zdej muž i tak sem odlučil.

Japa i Bara (skere h isti glas): Kaj si rekel!

Mlakari: O fala Bogu ! Mužek, naš mužek!

Japa se je zdigel od stola kak da ga je neke hpičilo...

Pa si ti bučak pri sebi, nemreš ti same tak odlučiti koga buš ženil. Tvoj brak z Ljubicu je več dogovoren. Pak smo pre dva dani po krave išli, si merti pozabil? Ljubičin miraz već dva dana h naše štale našu krmu jie, a ti zdej drugu ženiti hočeš. Pa si ti nor?! Beži vun ili bum te tu zdej, pred svjedoki, na pol htergel.

Mika se sav zgubil. Nije znal od straha kam da pogleda, a kamoli da neke pametne veli.

Ali ja mislim...

Bara, koja je do zdaj mudre mučala, zdigne se z klupice i strogo ga pogleda.

Nemoj ti niš misliti z tu svoju mladu glavu. Mi starejši i pametnejši sme se več dogovorili.

Japa i Mlakari se zbunjene pogledaju. (Japa je htel sve znati i h svemu biti pervi).

Je, več sme se dogovorili.

Zdaj se okrene Bari i h vuhe joj šapne.

A kaj sme se to točne dogovorili?

Stari Mlakar, koji se več ni osječal ko gazda h svoje hiže, okrene se prema Japi.

Ja ne znam točne kaj sme se mi dogovorili, ali stvari su se zmenile. Mikica ipak hoče ženiti našu...

Bara: Neče naš Mikica nič. Pustite vi njega na miru i dobili bute naš tranik, njivu i mladu gujdu od 150 kil.

Japa: Bara, naš tranik dati i onu našu milu gujdicu. Pa kaj to govorиш? Oni same naše peneze hočeju, pa diete merti niti ni Mikino.

Bara: Dosta je bilo te komedije, pak bu ciele sele z nas bedake delalo. Tak bu kak sem rekla. Japa, znam da ti ni po volji, ali Mlakari imaju praf. Slavicu bu malo gduo takvu štel, a ona si jadna nemre nič pomoći. Zato joj mi moramo dati čim več, jer nije diete krivo... A ti Mika se buš oženil z Ljubicu i kuš.

Stari Mlakar: Dobre, i to sme riešili. Zutra dojdeme po gujdicu...

Valerija Novački, 4. r.

Druga nagrada Gjalski za srednjoškolce

Srednja škola Krapina

Mentor: Stjepan Varjačić

Darija

Darija ne može spavati pa prolazi prstima kroz zamršenu kosu. Preplavi je osjećaj neurednosti te se ona značajno osmjejhne. Darija nema ništa protiv svoje kose. Ne zamara se njome previše. Slično kao s matematikom, osim što Darijina kosa nije oduvijek bila zamršena. Društveno je neprilagodljiva. Darija kaže 'neshvaćena', baka kima i dodaje 'posebna'.

Darija ima -1.5. Naočale nosi samo kad je primorana. Ponekad je bolje ne vidjeti.

Darija živi s bakom. Njih dvije žive u žutoj kući s crvenom ljljačkom u stražnjem dvorištu i ljubičastim zavjesama koje gledaju na cestu. Kuća se nalazi na kraju ulice pokraj breze koju je Darijina baka sama zasadila jer jako voli Slavka Kolara. Dariji se više svđa Ante Babaja, no Darijina baka kaže: „De gustibus (et coloribus) non est disputandum.“ iliti „*O ukusima (i bojama) ne valja se prepirati.*“ Darija se slaže oko boja.

Najviše od svega, Darija voli crtati kišu, slušati vjetar i gledati u sunce dok ne počne kihati. Darija ne voli brkove. Zato se i boji sjena u svojoj sobi koje izgledaju kao poštar Ivo koji četvrtkom ostavlja omotnice u njihovom sandučiću. Poštar Ivo neodoljivo podsjeća Dariju na Janičinog Marka. Darijina baka se ne slaže, ali ne raspravljaju o tome. Darija je sigurna da je problem njezinog sna u brkovima, iako je baka i više nego jednom rekla:

„Vrag ti te mustače! Radije si počešljaj kosu!“

Darijina baka je prije nego što je bila samo Darijina baka bila i učiteljica. Više od mirisa starih knjiga i močenja u vrućoj vodi s ostalim bakama, Darijina baka voli kuhati Dariji.

Darija se probudi usred noći, mokrog čela i rumenih obraza. Put koji dijeli bakinu i njenu sobu dug je hodnik sa četiri zelena prozora, starim drvenim satom

s kukavicom u sebi te obiteljskim fotografijama koje se nalaze uzduž desne strane zida. Darija ga odlučno pretrči ne gledajući sjene na svakom koraku koje su je u ovom trenutku dodatno uznemirile. Uđe u bakinu bijelu sobu sa visokim stropom i počne vikati tihim glasom:

„Bako! Sanjala sam Dalija.“

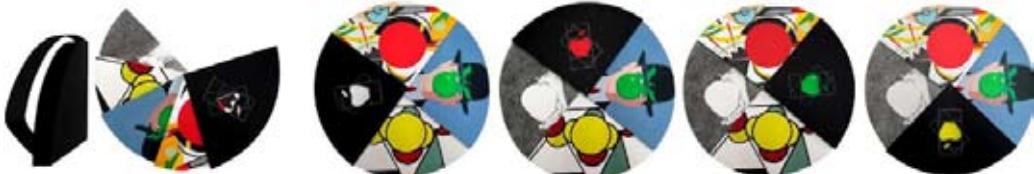
Salvador Dali bio je na Darijinom popisu ljudi koje je Darija krivila za nemogućnost spavanja, odmah uz Marka Labudana i poštara Ivu.

„Darija! Spavaj i pusti te mustače na miru!“

Uz sliku Dalijevih brkova namazanih medom, neće spavati danima. Baka misli da je nerazumljivo bojati se nekoga koga voliš. Darija kaže ‘neshvaćena’, baka kima i dodaje ‘posebna’. Kao Dali... iako ona nikada ne bi mazala brkove medom. Ili uopće imala brkove, na prvom mjestu.

Uzima knjigu i otvara stranicu 79. Čita naglas. Dekoncentrirana je. Muči je Dali... njegovi brkovi i... zašto Galu slika rastavljenu u atome nakon njene smrti. Muči je ova noć bez zvijezda... i hoće li baka sutra raditi bučnicu? Čuje li je mama kad joj šapće, može li oguliti naranču u jednom potezu i treba li nakon ruske prijeći na francusku ili talijansku liriku? Darija ne zna odgovor ni na jedno od pitanja. Prstima prolazi kroz zamršenu kosu. Iskrivljeni osmijeh... Skida naočale. Svijet je ljepši kad je nejasan.

Ana Šefček, 4. r.
Treća nagrada Gjalski za srednjoškolce
Srednja škola Oroslavje
Mentorica: Barica Gradiški

Kristina Horvat, 4. Dg, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

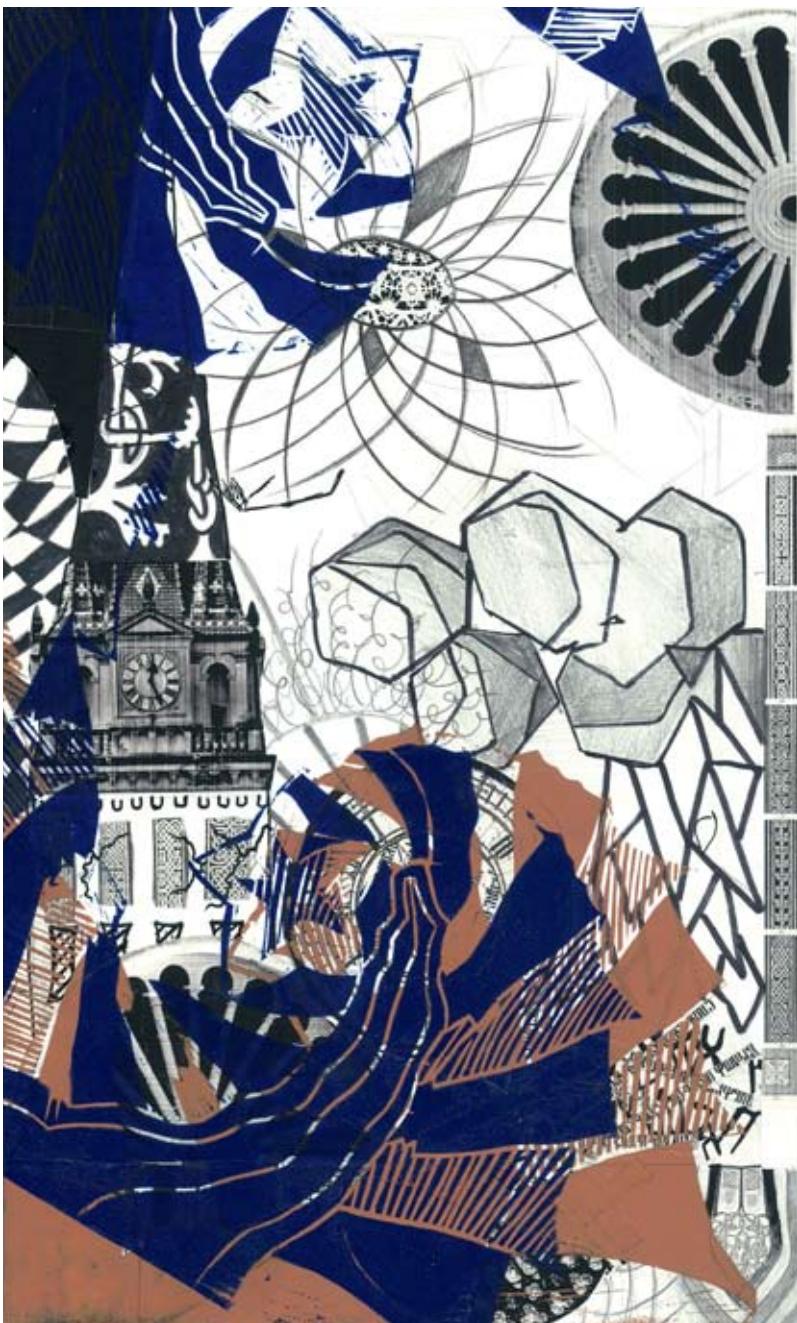
Čistač

Ležala je na cesti pokraj krcatog koša. Pažljivo ju je podignuo. Zatvorio je oči. Krupnim prstima nježno je prelazio preko ljepljivog metala. Površina je bila neravna, prašnjava. Primaknuo ju je nosu. Miris karamele, kiseline, znoja, straha, ženski. I asfalta. Otvorivši oči, okrenuo se prema najbližoj uličnoj svjetiljci. Bila je tako zgnjećena, izguljena, prljava, odvratna. Baš kao svaka netom odbačena limenka kole. Ali za njega ona je bila nešto mnogo, mnogo više. Neprocjenjiv izvor tajni i rješenje misterioznih zagonetki. I nakon što ju je isipao, iznjušio i ispregledao, točno je znao kojim putem treba krenuti da pronađe prestrašenu smrdljivu žensku kojoj je limenka ispala iz ruku. Nije mu bilo prvi put da kopa po smeću.

Andelko N. oduvijek je imao neobičnu sklonost prema smeću. Još kao dječak volio je gledati smetlare kako silaze s kamiona i istresaju sadržaje kanti za smeće u svoj veliki smrdljivi kamion. Nije postojalo neko logično objašnjenje, kao ni neki opravdani razlog za tu neobičnu sklonost. Andelko nije bio poput ostalih čudaka s neobičnim sklonostima. Nije se rodio okružen hrpetinom smeća, kao što se Grenouille rodio okružen hrpetinom ribljih iznutrica, niti je upao u kotao pun smeća, kao što je Obeliks upao u kotao pun čarobnog napitka. Jednostavno je posjedovao tu neobičnu sklonost. Svaki put kad bi vidoio i najmanji komadić smeća, potpuno bi se smeо i doživio neko posebno uzbudjenje koje bi ga ispunjalo neopisivom radošću. Upao bi u ekstazu iz koje se bojao izaći. Prvo Andelkovo kopanje po smeću dogodilo se dok je još bio mala debela beba. Mali Andelko ne samo da nije bio svjestan da posjeduje neobičnu sklonost, nego nije bio svjestan ni da posjeduje neobične, moglo bi se reći i nadnaravne moći. Andelko je imao sposobnost da, razvrstavajući i analizirajući smeće, dolazi do fascinantnih činjenica.

Istresao bi smeće, njušio ga i motrio, razlagao mirise i boje na stotine drugih mirisa i boja, opet ga njušio pa motrio pa njušio pa motrio i tako unedogled, sve dok ne bi otkrio baš ono što je o tom smeću htio otkriti. Tako je na temelju svojih iscrpnih analiza mogao saznati gdje je to smeće proizvedeno onda dok još nije bilo smeće, a gdje kupljeno, kada mu je istekao rok trajanja, tko je bio njegov vlasnik, gdje je živio, gdje radio, kako se osjećao, kako je izgledao, a kako mirisao... Andelku nije trebalo dugo vremena da shvati kako se razlikuje od ostalih vršnjaka. Kad je porastao, iskoristavao je svoje sklonosti i sposobnosti na svakom koraku. Prvu djevojku pronašao je zahvaljujući zgužvanom omotu čokoladice čiji ga je odstajali miris, najprivlačniji i najugodniji od svih mirisa koje je dotad omirisao, odveo ravno u njeno dvorište. Znao je da je upravo *ona* ona prava iako ju nikad prije u životu nije vidio. Andelkov odličan školski uspjeh također se temeljio na razgrtanju smeća. Prije svakog ispita prekopao bi profesorov koš u učionici i odgonetnuo kamo je profesor pospremio testove, a u najekstremnijim slučajevima, ako bi smeće bilo izuzetno staro i odvratno, mogao je zaključiti i koja će mu pitanja profesor postaviti na usmenom. Korisno, zar ne? Tako je mislio i Andelko. Živio je lagodnim životom ne opterećujući se previše budućnošću. Znao je da će mu smeće pomoći u svakoj situaciji i izvući ga iz svake neprilike. Nije bio ekscentrik ni autsajder, nije se osjećao neshvaćenim u društvu zbog svojih čudnih interesa. Naprotiv, osjećao se izuzetno prihvaćenim i voljenim jer je znao da će njegova ljubav prema smeću jednog dana biti od koristi čitavom čovječanstvu. Ni sam nije znao na koji način, ali duboko u sebi je osjećao da je to apsolutna istina. I zaista je bio u pravu.

Dok je jedne duge zimske noći šetao alejom, vraćajući se s kasnog predavanja, na razdaljini od nekih pedeset metara ugledao je neku črknju kako se bljeska na mjesecini. Približio se. Ležala je na cesti pokraj krcatog koša. Pažljivo ju je podignuo. Zatvorio je oči. Krupnim prstima nježno je prelazio preko ljepljivog metala.

Klara Vitković, 2. Dg, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

Površina je bila neravna, prašnjava. Primaknuo ju je nosu. Miris karamele, kiseline, znoja, straha, ženski. I asfalta. Otvorivši oči, okrenuo se prema najbližoj uličnoj svjetiljci. Bila je tako zgnječena, izguljena, prljava, odvratna. Baš kao svaka netom odbačena limenka kole. Ali za njega ona je bila nešto mnogo, mnogo više. Neprocjenjiv izvor tajni i rješenje misterioznih zagonetki. I nakon što ju je isipao, iznjušio i ispregledao, točno je znao kojim putem treba krenuti da pronađe prestrašenu smrdljivu žensku kojoj je limenka ispala iz ruku. Istog časa dao je petama vjetra i uputio se prema južnoj strani grada. „Ako požurim, možda stignem prije nego što bude prekasno.“ Bezglavo je trčao sve dok nije ugledao njenu kuću. Ograda je bila slomljena, a prednja vrata bila su razvaljena. Ušuljao se u kuću i nečujno popeo stepenicama. Vidio ju je u prvoj sobi, omamljenu, klonulu, ali jednakom smrdljivu. Visoki, nabiti čelavac stajao je nad njom i skidao remen grohotom se smijući. „E, nećeš!“ viknuo je Andelko i zamahnuo jednom od dasaka razvaljenih vrata. Mrga se stropoštala koliko je bila duga i široka (više široka), a Andelko je otrčao u najbližu policijsku postaju i prijavio cijeli slučaj. Već sutradan o Andelku su pisale sve dnevne novine: „Student spasio prestrašenu smrdljivu žensku od zloglasnog silovatelja“, „Nakon 15 godina izmlaćen i uhvaćen nakaradni kriminalac“, „Mladi A. N. novi je hrvatski superhero.“ Andelko N. preko noći postao je zvijezda. Primamljive poslovne ponude počele su stizati sa svih krajeva regije. Tjelesni čuvar, krim policajac, privatni istražitelj, Cobra 11 - specijalac s autoputa... Sve je to Andelko mogao postati, samo da je htio. Uvidio je da bi svoje sklonosti i moći mogao dobro iskoristiti i naplatiti, ali unatoč tome, sve je ponude redom odbijao. Bilo bi zabavno i društveno korisno loviti narkomane, silovatelje, ubojice, koljače, kanibale i ine druge zločince, ali ne zbog velikih naslova u novinama ni vlastitog, ali osobito tuđeg profita. Andelko je dugo razmišljao o tome da svoje sposobnosti usmjeri prema pomaganju ljudima u nevolji i izvlačenju istih iz spomenutog i tako

svijet učini boljim, ali nikako se nije mogao odvažiti i odlučiti da postane superheroj. „Superheroj“, napokon je izgovorio tu riječ. U njegovim mislima zvučala je tako glupo i nestvarno, ali ovako, izgovorena naglas, činila mu se sve više ostvarivom. Odjednom su, kao iz vedra neba, nestali sav strah i sve dvojbe. Postat će superheroj. Nije prošao ni čitav dan, a Andelko je već podnio zahtjev za prekid školovanja i predao ključeve stanodavki. Živjet će od smeća. Kao da je dosad živio drugačije. Prodao je sve svoje stvari, osim odjeće koju je imao na sebi. O kostimu nije ni razmišljao. Zar da bude poput svih ostalih umišljenih superheroja, kojima je jedini cilj da budu viđeni?! Nikada. Andelko N. imao je samo jednu misiju - očistiti svijet od ološa koji ga zagađuje.

Nitko nikad nije saznao za njegovo junaštvo. Dugo je tako krojio svijet po svojoj mjeri. Jednom je moralno doći vrijeme da stane na crt u počne razmišljati o mirovini. Spasio je dovoljno života i namlatio dovoljno negativaca, sad je bio red na nekom novom klincu. Povukao se sa svog položaja i bacio se u smeće gdje je sretno proveo ostatak svog života znajući da je očistio svijet od najgnusnijeg i najsmrdljivijeg smeća - onog ljudskog.

Katarina Milošić, 4. r.
Nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
Srednja škola Zlatar
Mentorica: Ivančica Tomorad

Igra riječi

Jezik

„No, hajde, ponovi! Riba ribi grize rep.“

Četverogodišnjak je ozbiljno promatrao svoju majku nekoliko trenutaka, a zatim zatresao glavom.

„Hajde, Lukica. Riba ribi grize rep.“

„Neću!“ Mali se razljutio i prekrižio ruke, nešto što je pokupio od oca.

„Samo jednom.“

Blago mu se smiješila i Luka je malo popustio.

„Pa ne znam to reći, ali znam reći magajac.“

Majka se nasmijala svom malom ljubimcu i promrsila mu kosu.

Posao

„Imam ponudu za tebe,“ Lukin prvi šef nije podigao pogled s papira kojeg je čitao. „Htjeli bismo te premjestiti na mjesto prikladnije tvojim sposobnostima.“

Luka je mislio brzo. Ovdje je promjena posla značila i duže radno vrijeme i više stresa. Na trenutak se premisljao, a zatim riskirao.

„Što to znači za mene financijski?“

Šef mu je uputio pogled preko ruba naočala s druge strane stola. Zatim se zavalio u stolac, skinuo naočale i prošao rukom kroz sijedu kosu.

„Moram provjeriti, razgovarati s nadređenima. No, siguran sam da ćemo ti srediti nešto.“

Kuća

Luka je čitao, ispružen preko oba naslona fotelje.

Njegova djevojka Laura zauzela je svojim črčkarijama cijeli stol zajedničkog stana. Nije samo stol bio zauzet. Pod oko stola bio je prekriven kako

izgužvanim tako i neizgužvanim listovima koji su joj pobegli sa stola.

Lukina knjiga je sigurno bila užasno zabavna. Svakih nekoliko stranica koje su zašutale čula je njegov smijeh.

„Hej, slušaj ovo: ‘Kremšnita pravde leti samo u jednom smjeru.’ Briljantno.“

Laura je prestala pisati i nasmiješila se, zatim se vratila svom poslu.

Dijete

Luka je promatrao svoju ženu Lauru dok se igrala s njihovim sinom koji je imao tri i pol godine i upravo je umirao od smijeha. Napadala ga je raznim plišanim životinjama zbog čega se on smijao još više.

„Petre, reci: ‘Riba ribi grize rep’“, rekla je Laura kad se malo smirio.

Dječak ju je samo promatrao, očigledno razmišljajući hoće li joj udovoljiti.

„Hoćeš li? Riba ribi grize rep.“

Njezin usrdni osmijeh je odlučio za njega. Usne su mu se iskrivile dok je pokušavao izgovoriti nepoznate riječi.

„Jiba jibi gjize jep.“

Namrštio se, primjetivši da nešto nije u redu. No, Laura mu se samo nasmiješila, smjestivši jedan poljubac na njegovo čelo.

Molitelj

Prošle su godine otkad je Luka dobio mjesto na poslu koje je želio. Sada se nasuprot njemu nalazio dvadesetogodišnjak kojeg je čekalo promaknuće ili barem novi dio posla.

„Imam ponudu za tebe. Htjeli bismo te premjestiti na mjesto prikladnije tvojim sposobnostima.“

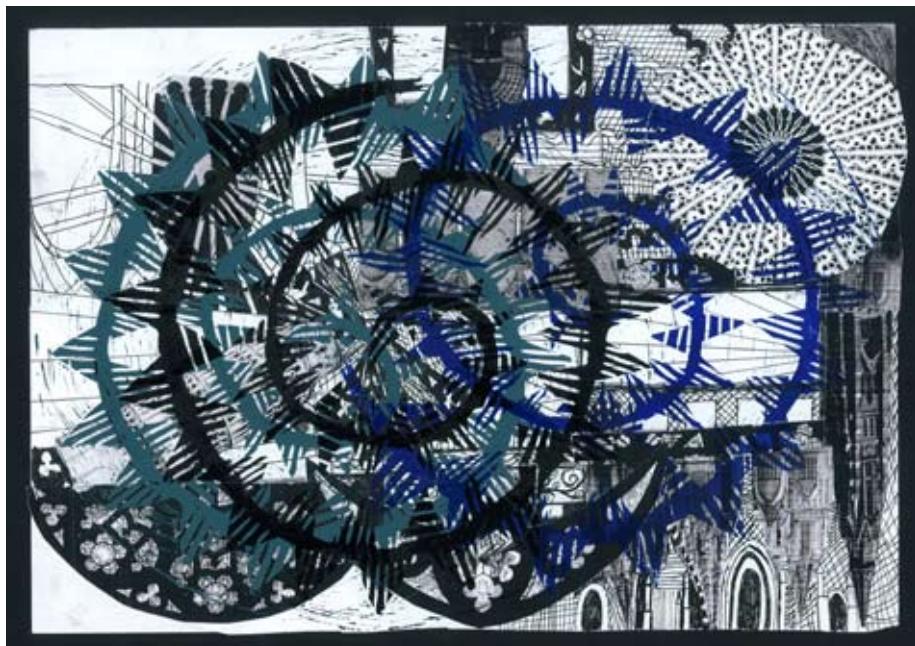
Bio je nesvjestan da ponavlja riječi koje mu je godinama ranije rekao njegov šef.

„Što to znači za mene finansijski?“, pitao ga je mladić nakon nekoliko trenutaka.

Luki je bio potreban samo trenutak da se domisli odgovoru koji ga neće obvezati na nešto konkretno.

„Moram provjeriti, razgovarati s nadređenima. No, siguran sam da čemo ti srediti nešto.“

Vedrana Petrovečki, 2. r.
Nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
Gimnazija A. G. Matoša, Zabok
Mentorica: Nikolina Tuđa

Željka Malbaša, 2. Dg, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

Informatičko opismenjavanje

Stari ljudi veliju, i imaju praf, da nevolja nigdar ne dojde sama. To vam je živa istina.

V mojem selu, tam na bregu iznad Gornje Stubice, ima pune starih dečkov. Jedni su sramežljivi, drugi letiju za maratonski klub, treći same znaju za štalu i da dalje ne nabrajam, nikak da se oženiju. Moj Štefek je čul da si je moči žensku i prek kompjutera najti. Mam je prešel prvi dučan i tam se je raspital. Prosil je trgovca da mu da najbržega kompjutera. Njemu se jake žuri. Štel bi se čim pri oženiti. Zdigel je kredit bez jamcov i na brzinu kupil jednuga dobruga kompjutera. Zake bi on peneze trošil okoli iskazući pužu, kad se to more obaviti odoma. Peneze treba šparati i vu štumf metati. Nigdar se ne zna, more doj mriti ili se ženiti.

Zval je majstore da mu sve žice dobre spojiju. Kad je sve bile spojene, krenul je k susedu Marijanu na informatičko opismenjavanje. Tu je imel pune problemof. Slabe je pamtil, a kompjuter je bil kak stekli. Dok se opismenjaval znoj mu je z čela tekel kakti da dela najtežeši fizički posel. Nakon par tjedni tak je bil pismen da je mogel sikakve norije i coprije spodelavati. Gđa je već cele sele mislile da bu ostal stari dečke i da je prešla baba s kolači, našel si je pužu. Ja bi vam sad opisal kak zgledi, ali to još ni Štefek ne zna, pa kak bi onda ja to mogel znati? Pitate se kak je to moguće? To je jake komplikirane za povedati. Štefek mi je objašnjaval, a ja sam same razmel da ju je upoznal prek nekakve mreže. Setim se ja da je Štefek cele lete na nogometu hodil. Kak je nor, dek je pucal po golu, možda je mrežu podrapal i zel ju k sebe. Jedine mi ni jasne kak je prek takve mreže mogel pužu najti i tak se zacopati da po cele dane same v škatulu gledi. A kad

bolje razmislim i na ribičiju je hodil, možda je i tam kakvu mrežu hitil. Dima nikakve ribe ni donesel, al je saki put bil jake vesel.

Moja Barica ni bila vesela kad je čula da bu snehu dobila. Same je gundala, kaj zaprave pri nje ni nič novuga. Ne bu ona vadna mučati i dati snehe da i ona govori.

Dok sme Barica i ja razmišljali koj napraviti da bi nam svim lakše bile, Štefek je prekinul naše razmišljanje i zakričal: "Dosta! Ja se ženim i to vas naj ne brine. Ionak nem živel z vami." Moja Barica je bila tak žalosna da si je mam črninu oblekla. Sin jedinec pak ide zdoma! Koj bu sele rekle? Koj buju z toga spodelavale selske babe

Valerija Djanješić, 2. Dg, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

dok buju na njive okapale? Da se razmeme, ni moje Bare tulike do Štefeka, već do selskoga mišljenja.

Štefek, Barica i ja seli sme za stol. To je bila maratonska sjednica kak v našem Saboru. Bormeč je imela i takev učinak. Svi sme se sposvadili, a moj je Štefek pak zakričal: "Dosta! Nem se ženil i točka!" Štefek je rekel da to ni prava puža za njega. Objasnil nam je da su popucale veze v mreži, ali je mam dodal da već plete novu mrežu z jednu Mojcu. Veli on da je ona Slovenka, da spada Europsku uniju kam ionak svi hočeme iti, pak tak i on sam. Rekel je da se mora rasipati de se okolici nokti delaju i zumba tanca jer bez toga Mojca nemre živeti. Mojca je Štefeku dala do znanja da hoče svetskoga čoveka za muža imeti, a ne nekakvu naljepnicu.

Meni vam se to niš ne dopada. Koj bu Mojca delala moje hiži? Kak se bu ona z moju Baricu spominjala?

Ja bi zate prosil v svoje ime i v ime svoje Barice da mi povedate ak znate koga doj se razme v te škatule z mišem. Trebame hitne meštra da neke zmeštrija da ta škatula više ne bu funkcije. Mam bum tem meštru dal pol penzije, a i Barica je spremna dati ciluga, pravuga, domaćuga purana. Same da bu pri hiže mir. Čim najdem meštra teri bu škatulu pokvaril, natiral bum Štefeka na Bistricu na proščenje. Nek išće oprost koj je z škatulami bogohulil, a mrti si najde i kakvu pužu. Kak bile da bile, same da moja Barica črninu sleče, a ja se bum i dalje Bogu molil da miši pocrkaju, a škatule se pokvariju.

Lucija Kušan, 1. r.
Nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
Srednja škola Zlatar
Mentorica: Ljerka Gajski Markulin

Modro oko - kapak

Modro oko - kapak, ne šarenica. Možda novo sjenilo ili tek ispucale kapilare!? Crvene usne. Nisu neodoljive, tužne su. Možda novi ruž ili tragovi krvi. Jedini trag susreta mog lica i tvoje šake. Nešto me steže u prsima. Možda samo prehlada, a možda se to moja duša lomi i prekriva pod ispod tvojih nogu. Kreni, samo gazi, naprijed, uništi ono preostalo od mene! Gnječiš zadnje krvotine privrženosti, ljubavi i samopoštovanja. Kreni! Tupa bol jurnula je rebrima prema srcu. Ne brini, baš sam nespretna. Pala sam na tvoju šaku. I dalje gaziš djeliće mog bića, moga postojanja.

Anđelina Tkalčević, 3. Dg, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

„Dosta je!“ odjednom čujem svoj glas. Ti i ne odgovoriš. Samo mi twoja ruka preklopi usta. Još jedan tupi udarac okreće mi glavu u stranu. Dodatak plavim očima i crvenim usnama. Crveni otisak tvog dlana prekriva mi lice. Počinjem bježati. Vičeš za mnom. Dodaješ još otrova u moju dušu. Koliko toga čovjek može preživjeti!? Ovaj put nema stajanja, nema predaje. Dosta je bilo. Makar me sloboda stajala života. Čujem tvoje teške korake kako sustižu moje iznemoglo soptanje. Pogled mi bježi prema zvijezdama... Sama sebi kažem: „Ovaj put nema stajanja!“ Trk postaje posrtanje. Osjećam te iza sebe kao plamen koji me slijedi i želi progutati, kao val koji čeka da me poklopi. Trčim prema parku. Tobogan, vjetar u kosi, dječje gugutanje, moj smijeh; kako li strano zvuči u sjećanju. Željela bih se opet smijati, ali ne. Moje jecanje i moji krikovi jedini su jezik koji razumiješ. Nema predaje, trčim dalje. Nisam kukavica. Ovaj put bijeg je suočavanje s problemom. Ponekad je bijeg hrabrost. Nisam kukavica. Samo želim živjeti, smijati se ponovo. Pohlepljeno udišem ledeni zrak. Stara iznošena tenisica zapinje za kamen. Čujem te, premda mi još nisi ni blizu, osjećam tvoj dah za vratom. Osjećam nečije ruke na svojima, „Ne !!!“ kriknem u panici. Zahvalujem Bogu, to ipak nisi ti! Te ruke podižu me nježno, a ne gnjevno. Te oči. Promatralju me zabrinuto, a ne kao tvoje pune ljutnje i bijesa. Panično tražim pomoć. Možda je to moj andeo. Čujem povik. Tu si. Vidim te, osjećam tvoj stisak na svojoj ruci. Želiš li me udariti? Hajde, završimo s tim. Ali ne osjećam bol. Ne osjećam tebe. Posrćeš pred mojim andđelom. Vrištiš. Ne možeš mi ništa. Odlaziš gledajući me bijesno. Andeo mi pruža ruku. Čujem smijeh, svoj smijeh. Ne zvuči baš dobro! Moram naučiti smijati se. Primam ga za ruku. Osjećam sreću. Kako je to čudno. Prvi put u pet godina patiš ti, a ne ja. Ne bih trebala biti sretna, ali jesam. Mene čuva moj andeo, andeo predivnih očiju. Ne bih trebala osjećati zadovoljstvo, ali osjećam ga. Zbog svake psovke, udarca, zbog svakog koraka kojim si slamao moju dušu. Andeo mi pride

još jedan korak. Ili to ipak nije andeo? Samo čovjek!? „Gotovo je, sigurna si.“ kaže mi. On mi to ne može obećati. Ali osjećam se tako dobro! Gledam ga i ne bojam se. Ovaj put nema predaje!

Čvrsto stežem ruku čovjeka, kojeg i ne poznajem, i nakon toliko vremena ne iščekujem udarac. Vodi me. Ne pitam ga kamo. Vidim zgradu ispred sebe. Ljudi u uniformama užurbano hodaju velikom prostorijom. Čovjek me zabrinuto pogleda, osjećajući moju nesigurnost. Već sljedeći trenutak hrabro ga pogledam i kimnem. Krenem prema čovjeku u uniformi. U kutku usana mi titra osmjeh. Ovaj put pravi. Malo, ali dovoljno za početak.

Franka Ovčarić, 2. r.
Nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
Srednja škola Krapina
Mentorica: Dunja Belošević

Željka Malbaša, 2. Dg, Škola za umjetnost, dizajn,
grafiku i odjeću, Zabok

Oblak za brisanje

Ulica je vodila do kraja. On je kraj smatrao početkom. Živio je na tavanu nečije kuće. Svaki put se iznova ušuljao dizalom. Nije želio biti primijećen. Nebo je mirisalo na višnje i vaniliju. Osjetio je njihovu neugodnu teksturu.

On je mladić u neodređenim godinama. Nije volio brojke i rijetko ih je koristio. Kalendar su mu bili mrski. Vrijeme je uz njih uvijek brže protjecalo. Dahom je gutao vrijeme. Želio ga je imati dovoljno. Sjećao se nekog vremena kada je vezao nečije ruke za svoje. Vezao je i oči. Volio je slušati otkucaje srca. Njihovu zanimljivu melodiju. Sada srca više nije čuo. Nečije ruke su nestale. Nije se mogao sjetiti kada. Ostale su mu jedino oči. Njima nije bio iako ih je prestao vezati. Kosa mu je bila duga, gusta. Svaka niz bila je zapetljana u onu drugu. Klupko. Odjeću je birao žmirečke. Jedino do čega mu je bilo stalo bile su cipele. Podsjetnik na nečije ruke. Hodao je. Bilo ih je dvoje. Jednom. Dizalo je pjevalo standardnu škripavu pjesmu. Nije mu odgovarala. Mislio je na brojeve.

„Ja sam.“ odvratio je.

„Vi ste...?“

„Vi ste?“

„Molila bih Vas odgovor. Ja sam Gabrijela, kada već pitate.“

„Gabrijela, moje ime je dim. Odgovara li vam taj odgovor?“

„Budite pristojni budući da ste praktički provalili. Živite na tavanu moje kuće, znate?“

„Vaše kuće? Zaista? Zanimljivo. Ja sam pomislio da je moja. Hvala što ste me razuvjerili.“

„Tko ste Vi? Čime se bavite? Zašto ste tu?“

„Ja sam latalica, milijunaš, vlakovođa, bankar, smetlar, soboslikar, glumac. Recite kad da stanem.“

„To nije ozbiljan odgovor.“

„Onda izaberite vlastiti.“

Dizalo ih je dovelo do tavana. Nije mogla sakriti oduševljenje izgledom tavana. Nepoznato poznato mjesto.

„Kad ste to uspjeli urediti?“

„Vrijeme. Postoji. Ne postoji. Voda je izjurila kroz slavinu. To su iluzije koje stvaraš.“

„Ne razumijem Vas...“

„Razum je odraz slike u našoj glavi. Direktni rendgen.“

Uzeo je tri para cipela koje su stajale kraj napolja nestalog madraca i ušao u dizalo. Ona je ostala stajati. Tren kasnije glava mu se pojavila na vratima.

„Pitali ste me tko sam. Ja gutam oblake. Stvaram kraj. Kraj je početak. Kad tako razmislite, ništa ne nestaje. Mogu brisati sjećanja. Mijenjati prošlost. Prošlost ne postoji. Ni ja ne postojim. Zbunjenost. Neshvaćanje. Da li je došao kraj ovoj priči ili ona u neshvaćanju tek počinje? Postojite samo Vi i ono što stvorite. Danas progutajte barem jedan oblak.“

Nestao je!

Još dugo je stajala na sredini tavanske prostorije i gledala sve što je ostavio za sobom. Mnoštvo. Fotografije su bile posvuda. Lica koja su vrištala od želje da budu prepoznata. Od riječi je stvorio zid. Zacrtana priča. Smjernice. Izgubila je vrijeme pokušavajući progutati oblake. Zavezala je oči i ruke. Otkucaji srca podsjetili su je na neku prošlu priču. Zaborav. Nije znala kada je počela pratiti vrijeme. Vrijeme je, nanovo, izgubilo važnost. Progutala je oblake. Vatra je progutala riječi. Tavan je nestao.

Iris Spajić, 4. r.
Nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
Srednja škola Zabok
Mentorica: Jadranka Bogdanović

Rubin

Nisam želio da tako završi... Prošlo je godinu dana otkako sam mrtav. Prije godinu dana umrlo je sve u meni. Prestao sam vjerovati ljudima i samome sebi. Ne želim se vratiti.

Na vratima Raja sreo sam djevojčicu, crvene kose sjajne poput rubina, očiju plavih poput najdubljeg mora i lica anđela. Oko nje su plesali valovi, na obzoru livada puna poljskog cvijeća i na nebu anđeli u zanosu pjevaju najljepše melodije ikad ispjevane. Drveće, visoko u beskraj ogromnih krošanja, crvenih jabuka. Skladan život, bez predrasuda, laži, zla... Sunce mi je osvijetlilo put prema velikom mostu, nasuprot čarobne livade. Ugledalo me malo crvenokoso stvorenje. Potrčala je i tih zajecala. Pa tiše, i tiše... Zvuk najljepše melodije. Tih jecaji. Uplakana djevojčica na rubu velikog mosta. Bio sam joj blizu, na par koraka. Najtiše sam se došuljao i sjeo tik do nje. Drhtala je. Njezina kosa izgubila je sjaj. Lice puno suza okrenulo se i pogledalo me prodornim plavim očima. Te oči bile su moje oči. Oči koje sam viđao svakog dana svog bijednog života, oči kojima sam oduzeo vječni sjaj. Snuždeno sam uzdahnuo i uhvatio svoju kćer za ruku.

Ležim mrtav na pločniku ovog surovog grada, okružen licima prolaznika koji se zgražaju nadu mnom, pljuju po meni: „To je onaj koji je ubio vlastitu kćer.“ „To je onaj prevarant pun love.“ Neki samo žalosnu okrenu glavu i idu dalje za svojim životom, ostavljajući mene tako mrtvog i tako samog... Tužno je kako zaboravljam da sam to zaslužio.

Moja kći bila je najbolje dijete na svijetu: tako veselo, zaigrano i pametno. A otac lažov, varalica, prevarant i nasilnik. Čovjek koji ne zaslužuje nešto tako sveto i nevino. Bog mi je podario život, skladnu obitelj, a ja sve pretvorio u noćnu moru. Nisam izdržao teret života, bio sam preslab suočiti se. Slabić, jadnik, izdajica. Sav

nervozan rijetko bi dolazio kući praćen svojim vlastitim neuspjehom.

Vrećica puna slatkiša, velika čokolada s lješnjacima i nova lutkica za crvenokosu ljepoticu. „Tata je stigao!“, viknula je moja mezimica i bacila mi se u zagrljav. Žena me dočekala sa spremnom večerom i urednom kućom. „Kako si? Falio si mi ova dva tjedna.“, rekla je s tračkom zabrinutosti u glasu. „Izgubio sam sav novac!!! Što misliš kako sam? Sve sam izgubio! Nemam više ništa!“, povikao sam kao neki pomahnitali divljak. Bacio sam sve sa stola, izjurio iz kuće poput luđaka i sjeo u svoj mercedes. Čuo sam kako žena opet plače, ali nisam mario.

Bijes me svladao i želio sam se čim prije dokopati svog izgubljenog blaga. Bio sam opsjednut poslom i novcem. A osjećaji - jesam li ih ikad i imao?!

Upalio sam motor i nagazio na gas. Za trenutak je sve stalo: čuo se tupi udarac u karoseriju auta. „Udario sam u nešto.“, prošlo mi je kroz glavu. Stao sam i izašao... Zazvonio mi je mobitel i ljutiti glas je vikao: „Vraćaj se odmah, nemamo vremena! Tvoj bogatun samo što nije stigao!“. Uskočio sam... i... odjurio ostavljući za sobom zauvijek svoje najvrjednije blago.

Uspio sam se dokopati novca. Jadni čovjek bio je toliko lakovjeran, zaista je povjerovao da će mu pomoći. Namjerio se na krivog. Jedni moraju patiti da bi drugi bili sretni. Izopačeni svijet: ljudi više ne prepoznaju sreću ako je ne mogu opipati.

I sad ležim na ovom hladnom pločniku usred ovog surovog grada. Lica iskrivljena od boli, srama i jada - tik do svoje mezimice, do svojeg jedinog blaga. „Oprosti mi.“, izustih. „Prvo oprosti samome sebi.“, odgovori andeoski glas i nesta zauvijek. Nestalo je blještavo sunce, modro nebo, oblaci, cvijeće... Nestala je najljepša melodija i smijeh... Zauvijek?!

Lucija Švaljek, 3. r.
Nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
Srednja škola Krapina
Mentor: Stjepan Varjačić

Sbove snivaju oblaci

Probudivši se iz svojih nebeskoplavih snova, tako napeto razapetih između svijesti i nesvijesti, dana i noći, onog ograničenog i onog divljeg, Marina se trgnula u sjedalu. Nalazila se u jednom od onih prastarih pokretnih otpadaka s ustajlim zrakom u smeđe-zelenkastoj boji ... i onim priklanim svinjama koje su klizile između

Manuela Gospočić, 4. Dg, Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

dvije oštice. Sva onako smušena i odlutala, polako je otvorila svoje velike, bistre oči i uputila prema praznoj ulici sa starim trulećim gromadama betona. Malo iznad njih ugledala je oblake...

Bili su zaobljeni i ispremiješani, sasvim neraspoznatljivih oblika, u najmračnijim nijansama sive i crne. Ispresijecala ih je žuta cestica prema Suncu... ili možda prema Zemlji. Marina se nasmijala svojoj pomisli na žutu boju. Bila je već odavno sva požutjela. Izašavši iz onog pokretnog otpatka, stupila je nogom na čvrsto tlo, a potom propala u odvratan mulj koji ju je gutao. Sjedila je u toaletu i ronila valove žutog blata na usta. Izlazilo je to i na oči. Toalet se nalazio u jednom od onih snobovskih kontejnera - stari hrast, ebanovina i isprazne pojave. Izlazeći, jedna joj je pojava uputila usiljeni osmijeh. Bila je to njezina biološka roditeljica, glupača koja se uvijek znala samo usiljeno smijati i žimiriti otvorenih očiju.

Pred Kavkazom se nalazila lokva u kojoj se reflektirao mir. Mir su bili oblaci, neoblikovani, kao i oni jutros. Samo su lebdjeli. Na cesti je zrak odzvanjao ljigavom crvenkasto-narančastom bojom. Zagledala se u jedan od njezinih izvora.

Sotona ju je najviše omalovažavao. Crvenog lica, sav zajapuren i znojan, počeo ju je glasom nabacivati kroz prostoriju. Na rubu živčanog sloma, istrčala je preko stubišta i haustora pored gromada. Onaj nezaustavljeni glas počeo jejenjavati. Konačno! Sjela je na neki blok betona i zatvorila oči. Nakon nekoliko sekundi shvatila je da ništa nema smisla. Pogledala je u nebo i počela se tresti. Oblaci? Nema ih. Bijeli snovi? Nema ih. Mir? Nemir.

Trebala je svoju dozu. Trebala ju je što prije.

Karlo Kralj, 4. r.
Nagrada Gjalski, pohvaljeni rad
Gimnazija A. G. Matoša, Zabok
Mentorica: Sandra Babnik Lončar

Dora Krešić, 3. b, OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

CRIKVENICA

Sandro Domijan, 7.r., OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Bake i djedovi za vječnost...

Često puta pogledam u knjigu svog života i pomislim kako sam sretno dijete. Moja knjiga života ispisana je slovima i istkana nitima ruku mojih roditelja i životnim nasljeđem mojih baka i djedova.

Sretna sam što imam dvije bake i dva djeda. Još uvijek... Zamislite kakvo je bogatstvo što imam... Bogatstvo u ljubavi koju mi nesebično svakodnevno darivaju... Bogatstvo u dobroti kojom zrače... Bogatstvo u nježnosti i toplini kojom me obasipaju...

Hvala im za to... Zadužili su me za cijeli moj život... A to znači da i ja moram nastaviti tako... Učiti i darivati svoju djecu, svoje unuke najvažnijim vrijednostima života. Ja to i želim. Jer život nije uvijek ovako bajan kako vam se čini. Život je pozornica na kojoj smo mi glumci, a naše su uloge i komične, i tragične, i ljubavne, i život je ujedno i moćan i krhak. Ipak, ponekad pomislim i znam da ih neću imati za uvijek. Svi moramo umrijeti, ali zašto je to tako? Ne, ne želim razmišljati o prolaznosti života. Imat ću zauvijek dvije bake i dva djeda! Ne mogu zamisliti život bez njih. Naša svakodnevna druženja, naš humor... Ipak, u zadnje vrijeme, često uhvatim pogledom mamu kako kriomicice briše suze na svom lijepom licu. Znam da je tužna jer njen tata, moj djed, nije baš najbolje. Tješim ju, a ona onako nježno i milo meni kaže: „Ljubavi, sve će biti dobro...“ Naravno, mora biti sve dobro. Želim imati svoje bake i djedove u vječnosti. Znam da je vječnost trajna, a oni će živjeti u njoj, za mene, za mog brata, za moje roditelje. A ja, ja ću uvijek s ljubavlju njegovati vrt u kojem su moje dvije najdraže bake zasadile ljubav, mir, ljepotu i dobrotu života. Ja ću ubrati te plodove i darivati onome kome su potrebni. Zatim ću ploviti brodom radosti, iskrenosti,

kojeg su sagradila moja dva najbolja djeda, arhitekti mira i praštanja. Tim ću brodom ploviti kroz svoj život, onim putokazom kojim su me oni usmjerili.

Volim ih puno, beskrajno, zauvijek...

Ena Đipalo, 8. a
Natječaj Grada Crikvenice, pohvaljeni uradak
OŠ Zvonka Cara, Crikvenica
Mentorica: Milena Blažić Knez

Andrej Domijan, 2. r., PŠ Dramalj

Djeca su još jedino dobro koje je čovječanstvu ostalo

U surovom svijetu nepravde i neprestane utrke za novcem i moći, jedinu radost predstavlja rođenje novog života.

Djeca su izvor života, radosti i sreće. Njihov svijet ne poznaje zavist, ljubomoru i zlo. To su mala bića koja žive u ružičastom svijetu na svjetloplavim oblačićima smijeha. Njihove igre počinju i završavaju sretno. Okruženi su roditeljima koji ih poput bedema štite od vanjskog svijeta. Oni svoju dječicu gledaju iskričavim očima punim ljubavi. Vesele se svakom njihovom osmjehu, novom koraku i dodiru. To su sretna djeca koja će izrasti u sretne ljude koji će graditi sretan svijet. Zapitajmo se samo na trenutak kako je onoj djeci koja nisu imala tu privilegiju provesti djetinjstvo u obiteljskoj idili. Hoće li njihova igrališta biti puna pjesme i smijeha?

Netko pametan je jednom rekao da na mladima svijet ostaje; gradimo li taj svijet na dječjoj iskrenosti i nevinosti ispunit ćemo očekivanja sve djece. Jer svi smo mi djeca. Naši roditelji, njihovi roditelji, i mi.

Kristian Benedetti, 7. b
Natječaj Grada Crikvenice, druga nagrada
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica
Mentor: Karlo Jerčinović

Crikvenica moja

Crikvenica moja...

Kamik, more, žamor galeba utkan va saku klapsku pismu, va saku gromaču, va život ljudi... Nad nju se nadvil Kotor, stari, brižni otac čuva je, pazi.

More... zrcalo muke, žuji domaćeg čovika, zrcalo sriće, veselja, pisme...

Letin, tečen po kali, stanen, okrenen se i čujen domaće besede i najlipšu pismu *Crikvenice moja...*

I moja je!

Srcen i dušun, moje ime, moj ponos. Srića mi dušu razgali ča san i ja del ove lipe štorije, del Crikvenice moje.

Ena Ljubanović, 7. r.
Natječaj Grada Crikvenice
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica
Voditeljica: Jasmina Manestar

Leonarda Filipović, 8. r., OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Crikvenički ribari

Pred fanj let z malen kajícon moral je ribar, star i mlad na more poč.

Ulovit kakovu ribicu, bila veća il manja, za obed je dobro došla, aš ni bilo ko danas.

Kalalo se j' mriže na ruki, z barkami se na vesla zi vale va valu hodilo.

Lipo je to vrime bilo! Ljudi su se družili, ribic puno pojili i na žmulj vina popili.

Ma danas ni više tako!

Na more gredu ribari z veli brodi, mriže vuku na motore vanka, a ribi va moru i ribari va Crikvenici se je manje.

Karla Grbčić, 7. r.

Natječaj Grada Crikvenice

OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Voditeljica: Jasmina Manestar

Lucijan Šoštarić, 8. b, OŠ Zvonka Cara, Crikvenica

Lorena Košuljandić, 8. r., OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

Školjka Ljupka

Dva tjedna prije početka ljetnih praznika vlada kaos u školama, pa tako i u našoj. Svi nešto ispravljaju, odgovaraju staro gradivo ili novo kako bi prošli s boljim uspjehom. Jednostavno rečeno, prije početka leta za ljetne praznike kupuju one najbolje karte tj. karte za prvi razred. Ove godine sam ja toga bila pošteđena tj. već sam odavno rezervirala karte. Na svu sreću ni jedan mi predmet nije bio između. Bila sam obasuta pohvalama od strane učitelja i to mi je godilo. Jedino što mi nije godilo, a to je bilo svaki dan slušanje ispitivanja i besmislenih odgovora. Jedino što mi je kratilo tih četrdeset i pet minuta je bilo razmišljanje o ljetnim praznicima i planiranju izlazaka s prijateljicama. Na svu sreću svi učenici nisu zakasnili na let za ljetne praznike. Nakon sedmog sata se moglo čuti i sreća izrečena riječima:

„Gotovo je, gotovo je!“

Svi smo bili presretni. Odmah sljedeći dan sam nazvala svoje prijateljice i dogovorile smo se da odemo na plažu. Vratile smo se navečer. I tako svaki dan. Ili bi ja njih nazvala ili one mene. No jednoga dana ja sam nazvala prijateljicu, ali me je njezina mama pitala:

„Zar ti nisi otišla s njima na plažu?“

„Nisam. Vjerojatno su me zvalе na mobitel, ali ja nisam čula“, odgovorila sam.

Sljedeći dan smo opet otišli zajedno na plažu. Nakon par dana opet se ponovilo isto.

„Ili su zaboravile na mene ili se ne žele družiti više sa mnom“, pomislila sam.

Tog dana mi nije bilo do kupanja u moru, pa sam navečer otišla šetati uz more. Navečer je more bilo prekrasno, ali pogled mi je odvukla pozornost prema jednoj lijepoj školjki. Prvo sam pomislila da se nasukala na žal, ali da ju je val ponovno uvukao u more. Znatiželja

je bila jača od mene i pažljivo sam je izvadila iz mora. Stavila sam je na zidić da se osuši. Strpljivo sam čekala i osluškivala šumove mora. Nakon nekog vremena sam ju prislonila na uho i u njoj čula šum mora, ali i kao neki plač. Plać koji je bio veoma tih. Ne znam zašto, ali imala sam osjećaj da školjki mogu sve reći. Nakon moje duge tužne isповijesti ponovno sam stavila školjku na uho, ali sada nisam ništa čula. Nakon nekog vremena školjka je progovorila. Mislila sam da sanjam.

„Znaš, kada me more još nije nasukalo na žal, živjela sam dva života; kao školjka i kao prijateljica. Pomagala sam kada je bilo potrebno, a kada nisam

Luana Antak, 2. r., PŠ Dramalj

bila nikome od koristi živjela sam sama. Ali to je samo jedan dio mog života. Imala sam ja i prijatelja Gluka i stalno smo se smijali“, jadala se.

„Eto vidiš da nije sve tako crno. Iako se u toj priči i ja mogu pronaći u glavnoj ulozi. Obje smo imale prijatelje kada je to njima godilo“, tužno sam odgovorila.

„Da, ali je moja prijateljica shvatila da pravi prijatelji su uvijek dobro zaključani negdje gdje ih mi ne vidimo, ali nas oni promatraju i čuju. Znaju sve naše tajne i nikad nas nisu razočarali.“

„Ali, ja sam mislila da me moji prijatelji vole. Uvijek su mi govorili da sam im ja super i da imaju povjerenja u mene.“

„Da, dobro si rekla, prijateljice su vjerovale u tebe, ali to je možda samo da ti imaš povjerenja u njih. Možda su te iznevjerile.“

„Ne, sigurno nisu“, počela sam plakati.

„Znaš, ja sam školjka i nisam završila nikakvu školu, ali bolje znam i od onih najškolovanijih ljudi. U ormaru u kojem sam bila zatvorena shvatila sam da se ljudi opajaju lažima kao leptiri svjetлом. Iako mislim da su bile u pravu sa povjerenjem u tebe. Jer znam, ti si jako dobra osoba. To se vidi odmah.“

„Kako si ti uopće došla ovamo“, upitala sam ju.

„Bila sam na ljetovanju s Beaticom. Bilo mi je prekrasno. Onda sam jednoga dana ostala sama ovdje.“

„Sigurno si joj ispala iz torbe“, zaključila sam.

„Pa to sam prvo i pomislila, ali dani su prolazili i nisam bila sigurna u to.“

„Nema veze. Ne budi tužna. Sada okrećeš novu stranicu života. Odsada si ti moja najbolja prijateljica“, veselo sam uskliknula.

„Hvala ti. I zapamti: najdraži se prijatelji zatvaraju u ormari kada je nebo vedro, a izvade iz ormara kada je oluja na pomolu. I osjećam da je oluja blizu i moraš je iskoristiti na najbolji način. Tvoje prijateljice moraju

shvatiti da povjerenje prijateljice se mora vratiti povjerenjem.“

Sada se više nije čuo plač, nego sreća.

Od toga dana sve se je promijenilo. I te tri rečenice su mi mnogo promijenile život i to na bolje. Sada ide sve kako treba, a i imam prijateljice uz sebe i naravno školjku Ljupku. To pravilo vrijedi za svih i zapamtite povjerenje prijatelja je nešto najvažnije u prijateljstvu.

Ella Španjol, 7. b
Natječaj Grada Crikvenice
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica
Mentor: Karlo Jerčinović

Milena Grbac, 6. a, OŠ Zvonka Cara, Crikvenica

Zarobljeni u vremenu

Ljudi 21. stoljeća.

Užasne li teme za referat.

Pomislila je Angela i rekla računalu da se ugasi.

Koga briga za ljude 21. stoljeća? Sada je 2412., a ne 2012. Koga briga što su radili i kako su živjeli? Istraživanje prošlosti. Kakve gluposti. To joj neće biti od koristi u budućnosti.

Angela još nije znala što bi željela biti. Ide u drugi razred srednje škole. Ima još vremena za razmisljiti. Odlična je učenica i sva vrata su joj otvorena. Uvijek je sebe vidjela u nekom zanimanju koje sigurno nema veze s dosadnom povijesti kojom se ne bavi nitko tko želi biti imalo uspješan. Bilo koje zanimanje povezano s povijesti smatralo se zastarjelim, bilo je tako užasno nemoderno, a plaće premale ili čak gotovo nikakve.

U tri i trideset pet je otišla na ručak. Popila je tableticu sa svim potrebnim tvarima za život. Mogla je pojести kuglice koje su imale sve potrebno, baš kao i tabletica, plus okus vitamin cole, ali nije imala vremena. Morala je na instrukcije iz astronomije, a nakon toga je imala dogovor s Isadorom.

Presvukla se, poslala mami poruku i sjela u svoj letomobil. Najnoviji model, kao niti jedan dosad. Ovo je bio prvi koji je mogao letjeti tako nisko, samo nekoliko milimetara od poda, i spuštati se najvećom brzinom s najvećih visina bez ikakve opasnosti od sudara s bilo čime.

Angela se zadovoljno osmjehnula i krenula.

Minuta i pol do drugog kraja grada kroz najveću prometnu gužvu. A njenom starom letomobilu bile su potrebne pune dvije minute. Parkirala ga je na najpraznijem dijelu parkirališta, tako da ga svi mogu vidjeti. Ukrasti ga nije bilo moguće. Kada bi netko i

pokušao, letomobil bi eksplodirao čim bi uređaj za provjeru vlasnika prepoznao uljeza.

„Angela! Baš mi je dragoo vidjeti te!”

„I meni tebe, Emanuele. Kako si?”

„Pa ide nekako. Opet jedinica iz astronomije?”, pitao je Emanuel, kao da nije znao o čemu se radi.

„Opet.”, rekla je Angela, „Sreća da postoji netko stariji i pametniji od mene da mi pokaže.”

„Naravno, naravno. O kojem dijelu gradiva je riječ?”

Za pola sata, Angela se pozdravila s Emanuelom, puna novoga znanja. Za dvije nepune minute bila je ispred kina gdje ju je čekala Isadora.

„Što je danas na rasporedu?”, pitala je Angela.

„Danas je *Putovanje u budućnost 3!*”, rekla je Isadora jedva čekajući da napokon uđu u dvoranu.

Nisu morale čekati u redu kao oni koji su zadnji tren kupili ulaznice. Isadora se za njihove pobrinula već tri mjeseca unaprijed. Ipak se tu radilo o SF-u godine kojega nikako nije željela propustiti.

Za par minuta su ušle u dvoranu. Sjeli su na svoja mjestra, a nedugo zatim je došao robot s njihovim posebnim naočalama i odijelima.

Uvukle su se u udobna odijela i stavile naočale. Angela je pročitala radnju filma. Ovaj put nije bilo ničeg jako strašnog, ali za svaki slučaj je izabrala glavni lik, Annabell, za koju je bila sigurna da neće biti ubijena ili tako nešto. Znala je da joj se ništa ne može dogoditi jer je to samo film, ali ponekad je radnja znala djelovati prestvarno.

Nakon što je izabrala svoj lik, pritisnula je *start* tipku na desnoj strani svojih naočala. Film je krenuo, a ona se našla u liku Annabell.

Film je bio dobar, puno bolji od prethodna dva dijela. Annabell je bila djevojka koja je živjela 3000. godine, na Zemlji. Bila je natprosječno inteligentna, pa

je uspjela otkriti neke nove stvari u svemiru, koje još nisu otkrili znanstvenici znatno stariji od nje.

Angela je uživala. Kao i Annabell, i ona je težila takvom uspjehu. Najbolji dio filma bio je onaj u kojemu Annabell osvaja novi planet.

Scena pokoravanja primitivnog domorodačkog naroda je bila veličanstvena, pomislila je Angela.

I ona i Isadora su bile podjednako očarane.

„A tek ona scena na novom planetu... Jesi li ti to vidjela?”, pitala je Isadora, širom otvorenih očiju od uzbudjenja.

„A tek sve one letjelice koje su imali...”, rekla je Angela.

„I oni domoroci... Nisu imali nikakve šanse!”, dodala je Isadora.

A onda se Angela sjetila referata iz povijesti.

„Koju temu si ti dobila?”

„Kakvu temu?”, zbnjeno je pitala Isadora.

„Ma za onaj glupi referat. Iz povijesti. Ja imam: *Ljudi 21. stoljeća*.”

„A, to. Ja imam drevne civilizacije. Hej, nije fer, moja tema je puno zastarjelija.”

„Sve je to isto, Isadora. I potpuno beskorisno.”

„Slažem se.”

Promijenile su temu i nastavile šetati. Nevjerojatno je što sve čovjek može učiniti u nekoliko sati. Prvo su dobro izogovarale Chiaru, onu čudakinju iz paralelnog razreda, a zatim su išle po bombone koji su, ovisno o želji onoga tko ih jede mijenjali okus i boju.

Papiriće su jednostavno bacile pokraj puta. To su obožavale raditi kad bi prolazio netko od starijih ljudi. Ali opet, ne bilo tko. Čekale su „prave ljude“. Takvi ljudi bili su rijetkost i moglo ih se lako prepoznati po čudnom ponašanju. Uglavnom su podizali nešto što bi netko drugi bacio i odnosili na za to predviđeno mjesto, što

je bilo glupo. Uvijek im je bilo smiješno što to rade i što viču na njih kad ih ulove u bacanju papirića.

Nakon duge šetnje Angela je došla kući, iscrpljena od previše hodanja na koje nije navikla. Uglavnom se

Sanjin Grozdanić, 7. a, OŠ Zvonka Cara, Crikvenica

vozila u svom letomobilu, ali ona i Isadora su ponekad išle u ovakve šetnje i usput bi ponekad posjetile izložbu najnovije tehnologije, za koju su obje bile jako zainteresirane.

Malo se odmorila, a zatim otišla u svoju sobu i prihvatile se referata. Imala je dovoljno vremena, ali je voljela što prije završiti sa stvarima koje su je živcirale, a ovo je sigurno bila jedna od njih.

Naredila je računalu da se uključi, a svog slugu robota poslala po čašu vitamin cole koju je obožavala, dijelom zato jer je ukusna i dijelom zato jer usporava starenje ljudi i poboljšava funkcioniranje mozga, što joj je sada i više nego potrebno.

„Pa gdje si više s tim?!”, živčano se izderala na robota koji je upravo nosio vitamin colu.

„Upravo stiže.”, rekao je, ostavio čašu pokraj nje na stolu i otišao.

Taj robot joj je išao na živce. Morat će napraviti novoga. Mogla ga je i kupiti, ali voljela je sama sređivati takve stvari. Ovo je bio njezin treći robot, i išlo joj je sve bolje i bolje.

Okrenula se prema računalu, duboko udahnula i rekla:

„Tema: Ljudi 21. stoljeća, traži: sve.”

6

Vrata Plejadesa su se otvorila. Obasjala ih je topla sunčeva svjetlost, mrvicu jača od one na Zemlji. Kada su im se oči privikle na prirodnu svjetlost, ugledali su najljepši prizor koji su ikad vidjeli. Angela nije mogla zadržati osmjeh. To je bilo more.

Ali, za razliku od Zemlje, to je bilo čisto more. Sunce je bilo na horizontu, a sa desne strane mogli su vidjeti kopno, vjerojatno neki otok. Iza njih je bila šuma.

Sve je bilo čisto i ljepše nego na Zemlji.

„Ovo je prekrasno.”, rekla je Chiara.

„Ovako je nekad izgledala i vaša Zemlja.”, rekao je Nathaniel.

„Kako znaš?”, pitala je Angela, „Naše more je zagađeno, ne možemo se kupati u njemu, vode na kopnu također, a šume su gotovo nestale. Moramo umjetnim putem proizvoditi kisik.”

„Nas, za razliku od vas, uče da čuvamo okoliš i volimo prirodu. Učimo i nešto ‘dosadno i nepopularno’ što se zove povijest, pa znamo kako je što nekad izgledalo.”

„I mi učimo povijest,” branila se Angela.

„Učite, ali vam to i nije od neke koristi, a i puno toga vas ne uče. Jednostavno oni koji su odgovorni za to ne žele da neke stvari znate jer bi se u vama tako možda probudile neke dobre osobine, pa vam oni više ne bi mogli nametati svoja pravila i volju.”

Angela se zagledala u zalazak sunca i prvi put u životu pomislila kako možda postoji nešto bolje od života kakvog je znala do današnjeg dana. Shvatila je zašto se provode ovakvi izleti Zemljana na planet Lunae. Ovdje je život bio dobar. Ne prividno dobar, nego stvarno dobar. Ljudi su bili dobri i poštivali su jedni druge. Brinuli su o svom okolišu. Imali su najbolje od tehnologije, ali u isto vrijeme su živjeli u skladu s prirodom. Kad bi barem tako bilo na Zemlji...

Tijek misli joj je prekinuo glas profesora Bartimeausa.

„Idemo! U letobus!”, povikao je.

9

Angela se sagnula i počela ih skupljati.

„Dobro, što je tebi? Družiš se s onim čudacima, a sad još i ovo.”

„Ti ni ne shvaćaš koliko je to što radimo grozno.”

„Grozno? Angela, jesи ti zaboravila kako ti je to nekad bilo zabavno?”

„Ne. Ali trudim se.”, odgovorila joj je Angela.

Angela je popustila i ostavila papiriće na podu, iako je imala strašnu potrebu da ih pokupi.

„Idemo sad u kino?”, pitao je Emanuel.

„Da.”, rekla je Isadora a u glasu joj se još osjetila šokiranost Angelinim ponašanjem.

„Što gledamo?”, pitala je Angela.

„Putovanje u budućnost 4. Rezervirala sam...”

„Ja ne idem.”, rekla je Angela. Nije više mogla podnijeti taj film. Film o nekome tko osvaja nove

planete, i tako hladnokrvno uništava živote tolikih ljudi i drugih vrsta na tim planetima.

„O čemu ti? To je najnoviji nastavak. Snimljen je odmah iza trećeg, ali su ga tek sad stavili na raspored. Već sam nam i rezervirala karte.”

„Ja ne idem.”, ponovila je Angela.

„Dobro, u čemu je problem s tobom?”, rekla je Isadora, „Molim te, prosvjetli me, jer ja više ne prepoznajem!”

„Film je do kraja usran, uključujući prva tri nastavka.”, rekla je Angela, uopće ne mareći za to hoće li povrijediti osjećaje svoje najbolje prijateljice. Više je nije bilo briga. Važno je bilo da joj pokuša pokazati užas koji se danas u svijetu i izvan njega događa. A oni to još i na neki način potiču.

Isadora ju je sada gledala u još većem šoku.

„Kako možeš podržavati nešto toliko grozno? Otkud nekome pravo da napada stanovnike nekog planeta, pogotovo ako su slabiji od njega?! I kako možeš za Chiaru i Michaela reći da su glupi ako ih uopće ne poznaješ?”

„Pravit ću se da ni ovo nisam čula.”, rekla je Isadora, „Ovo je valjda samo utjecaj onog glupog izleta i to će proći za neko vrijeme. Idemo sad... Iako i dalje ne mogu vjerovati da si se družila s onim luđacima. Izaći će ti to jednom iz glave i sve će opet biti kao i prije.”

Isadora se već okrenula prema ulazu u kino.

„Nikad više neće biti kao prije... Jer ja više uopće neću razgovarati s tobom.”, dodala je nešto mirnije.

Je li moguće da se ovo stvarno događa?

Isadora se naglo okrenula.

„Molim?”

„Daj, Isadora, pusti je, vidiš da je potpuno skrenula”, ubacio se Emanuel.

Angela se okrenula, i otišla u smjeru iz kojeg je došla i ne pogledavši ih.

„Glupačo!”, viknula je Isadora i otišla za Emanuelom u kino.

Angela je izvadila svoj višefunkcionalni, ili moglo bi se čak reći gotovosvefunkcionalni, mobitel, i nazvala je Chiaru, Michaela i Dominika. Željela se vidjeti s njima odmah.

Chiara i Dominik su stigli za nekoliko minuta, a Michaelu je trebalo nešto više vremena, dok se izvukao iz kazne.

„Znate, od ove svađe s njima se stvarno osjećam dobro.”, rekla je Angela, „I sad se pitam kako sam se ikad mogla družiti s njima.”

„Promijenila si se, kao i svi mi.”, rekla je Chiara.

„Da,” složila se Angela.

Navečer kad je došla kući i kad je bila sigurna da je njezini neće vidjeti, otvorila je svoj dnevnik. Čitala je detaljne zapise sa izleta. Osmjeh joj je obasjao lice. Zatim je uzela kemijsku olovku i zapisala:

Ljudi na Zemlji su katastrofa. Zarobljeni su u ovom vremenu pokvarenosti i neshvaćanja svijeta i drugih ljudi. Žive svoj život okruženi zidovima koje su sami podigli i dalje od toga ne vide.

Tek sad vidim da je sve onako kako ne bi trebalo biti. Nadam se da će se to što prije promijeniti i da će ljudi uvidjeti svoje gluposti.

Ali dobro je. Ima onih kojima je stalo do ovog planeta i drugih ljudi. To su oni koji su se promijenili i postali svjesni da ono što ljudi rade nije dobro.

I ja sam se promijenila. Kao i Chiara, Dominik, Michael i mnogi drugi. Sve nas je više i više.

Sada, nakon što smo ostvarili promjenu na sebi, napokon možemo početi mijenjati svijet.

Emili Šegulja, 2. g2

3. mjesto na Državnom natjecanju SFERA za 2012. godinu

SS dr. Antuna Barca, Crikvenica

Mentorica: Nada Rosandić-Picek

Jednoga će dana...

Jednoga će dana nestati rata, mir će zakucati na sva vrata i više neće biti plača. Svatko će biti slobodan i nitko neće biti sam jer će svi ljudi biti dobri prijatelji. Za utjehu će uvijek postojati topli razgovor kojim ćemo smiriti i najvećega neprijatelja. Mir i veselje će vladati jer neće više postojati ružne riječi koje probadaju svaku ljudsku dušu.

Jednoga će dana pohlepa biti najgora mana, a slava i moć nepoželjni. Vladat će sloga i mir, a mržna i ljubomora će nestati. Pravda će uvijek pobijediti nepravdu pa će tako zlo i nepravda zauvijek biti istrebljeni. Novca više neće trebati jer će se sve davati od srca.

Jednoga će dana svako dijete imati roditelje jer svako dijete ima pravo na one koji mu pokazuju pute, čuvaju ga od svake opasnosti i muke. Trebamo se svi zajedno truditi pa ćemo se sutra probuditi u boljem svijetu!

Ivana Martinović, 5. a
Natječaj Grada Crikvenice
OŠ Zvonka Cara, Crikvenica
Voditeljica: Marijana Marić - Tonković

Kroz život treba kročiti optimistično

Čim se ujutro probudim, osjećam se sretno i zadovoljno, zato jer na svijetu postoji toliko gladne i siromašne djece, a ja živim u sretnoj obitelji te imam krov nad glavom i hranu. Ali, čim uđem u kuhinju, osjećam negativnu energiju. Mama je ljuta jer u isto vrijeme kuha, pere i pegla, brat čupa kosu jer je zaboravio napisati referat, a tata lupa glavom o zid jer kasni na važan sastanak. A ja, najmanji član obitelji, jedini se veselo i sretno spremam te krećem u školu. Ta njihova negativna energija pokušala je narušiti moje dobro raspoloženje, ali nije uspjela. Naprotiv, svojim dobrim raspoloženjem čak sam popravio i njihovo loše.

Kada sam došao u školu, čuo sam žamor glasova. Neki prepisuju, neki uče, a neki pričaju o filmu kojega su pogledali jučer. A ja jedini, sretno zavaljen u svojoj neudobnoj stolici, koja je, pod utjecajem mojeg raspoloženja, postala jako udobna, razmišljam o tome kako mi je u životu lijepo. Pa što ako dobijem jedan, ispravit ću, a ako dobijem pet, bit ću još veseliji.

A kad dodem kući, obaviti ću sve obvezе, lijepo se zabaviti s prijateljima te na kraju leći u krevet, razmišljati kako je dan super prošao, te da će sutra biti još bolji. Nema svrhe biti pesimističan, a ako ti se neko zlo i dogodi, sjeti se one stare: „U svakom zlu neko dobro.“ Ako je život doista tako kratak kako kažu, zašto onda ne bi bio i lijep. Ako nam je jedan dan možda malo lošiji, treba se sjetiti da je svaki dan novi dan.

Leo Došen, 7. a
Natječaj Grada Crikvenice
OŠ Zvonka Cara, Crikvenica
Voditeljica: Marijana Marić - Tonković

Ljepota na dlanu

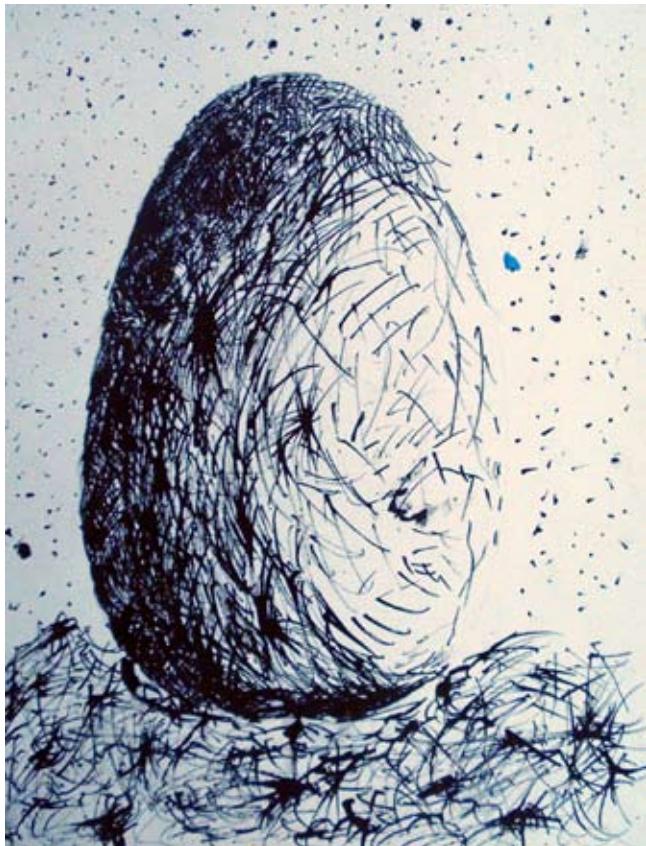
Ne shvaćamo. Jednostavno, ne shvaćamo u čemu je bit života. Smisao tražimo kroz religiju ili kroz znanost. Previše smo zaokupljeni budućnošću. Previše se zamaramo prošlošću. Uopće ne shvaćamo. Živimo od sjećanja na prošlost, dok istovremeno neprekidno brinemo za svoju budućnost. Nikako da shvatimo da je prava ljepota ovdje, na našim dlanovima. Upravo sada. Svugdje oko nas. Ljepota i prava sreća nalaze nam se ispred nosa. Samo to još nismo spoznali. Žalimo za minulim vremenima, a ne uživamo u sadašnjosti. Ne vidimo tu ljepotu. Ne vidimo da je sve oko nas lijepo na svoj način. Ne shvaćamo da trebamo živjeti sada jer nećemo zauvijek ostati ovdje, na ovom planetu. Na ovom prekrasnom planetu s milijunima lijepih stvari koje nas mogu istinski usrećiti i pokazati nam istinsku bit života.

Svakodnevno smo okruženi ljepotom koju ne vidimo, ne osjećamo i ne primjećujemo. Ne primjećujemo sav taj predivni svijet koji je izvan naših domova i prijevoznih sredstava. Taj svijet može nam pružiti uistinu mnogo. Ta ljepota nam svakog trenutka prolazi kroz prste kao pjesak. Ali zašto? Zašto je ne primjećujemo? Zašto radimo upravo suprotno od onoga što bismo trebali? Uništavamo okolinu, tu ljepotu. Ne vidimo da si na taj način siječemo granu na kojoj sjedimo. Ne vidimo da zapravo uništavamo sami sebe. Uskraćujemo si ljepotu života. Radimo li to jer smo previše zaokupljeni materijalnim stvarima? Moguće. Moguće je da cijelo čovječanstvo teži ka krivim vrednotama. Cijelo čovječanstvo zamara se materijalnim vrednotama dok duhovne vrednote ne primjećujemo.

Ne vidimo da je takav materijalistički pogled na svijet potpuno pogrešan. Pogrešan je jer nas takav pogled uopće ne usrećuje, nego nas čini nesretnima.

Čini nas točno onakvima kakvi ne bismo trebali biti.
Ta nismo na ovome svijetu da bismo bili nesretni.
Zato pronađimo zajedno ljepotu. Spoznajmo je.
Spoznajmo da je ona posvuda oko nas. Jednom riječju:
„Progledajmo!“.

Antonio Stanić, 2. g2
Natječaj Grada Crikvenice
SS dr. Antuna Barca, Crikvenica
Mentorica: Nada Rosandić-Picek

Saša Gajić, 5. b, OŠ Zvonka Cara, Crikvenica

Priroda - mjesto susreta čovjeka sa samim sobom

Mnogi kažu da je priroda mjesto susreta čovjeka sa samim sobom, da ona odražava stanje naše duše. Često zaboravljamo koliko su te riječi istinite.

Dobrodošao u postojanje, na planet. Svi su ovdje. Kročiš stazom života i pokušavaš pronaći svoje mjesto pod nebom. Javlja se razilaženje između onoga što jesi i što želiš biti, između onoga što je i kako bi trebalo biti. Koji je tvoj sljedeći potez?

Zamišljeno hadaš boreći se sa svojim mislima, a onda se odjednom ogledaš oko sebe. Nesigurno se nasmiješi kad shvatiš gdje se nalaziš i kreneš dobro znam, skrivenim putićem koji te dovede do zaboravljenog mjesta sreće. Legneš i zatvoriš oči, usredotočiš se na plimu i oseku svojega uma. Riječi su postale suvišne, a opet si izrekao sve svoje misli. Sunčeve zrake ostavljaju treperav sjaj na tvojem tijelu i donose ugodnu toplinu. Duboko udahneš i osjećaš kako napetost popušta i kako te počinje prekrivati veo mirnoće. Osjećaš blagi povjetarac na licu. Okružuje te opojni morski miris, a snaga veličanstvenog svemira očituje se u svakom tvojem udahu. Dok brojiš listove na stablu, razmišljaš o mnoštvu duša koje se nalaze na ovom svijetu i koje muče slična pitanja kao i tebe. Promatraš ptice kako prolaze nebom i shvaćaš da si sam tvorac svoje sreće te da ti je sve što trebaš na dohvat ruke. Kad umociš noge u more, osjećaš kako te preplavljuje nalet životne energije. Glazba bučnih valova podsjeća te na drage uspomene i donosi slike budućnosti. Svjetlucave zvijezde iznad pučine podsjećaju te na snove od kojih se više ne osjećaš previše udaljen. Moćni, sjetni mjesec obasjava te svojom svjetlošću i vraća u divne trenutke provedene s voljenom osobom.

Došao si do trenutka blaženstva kad postaješ bolno svjestan ljepote svijeta u kojem živiš. Nalaziš dio sebe u svemu što te okružuje. Napokon, osjećaš novodobivenu snagu u svakoj svojoj stanicu i više ne osjećaš strah ni od čega jer znaš da postoji mjesto koje će ti pružiti utjehu i vratiti nadu svaki put kad to bude potrebno.

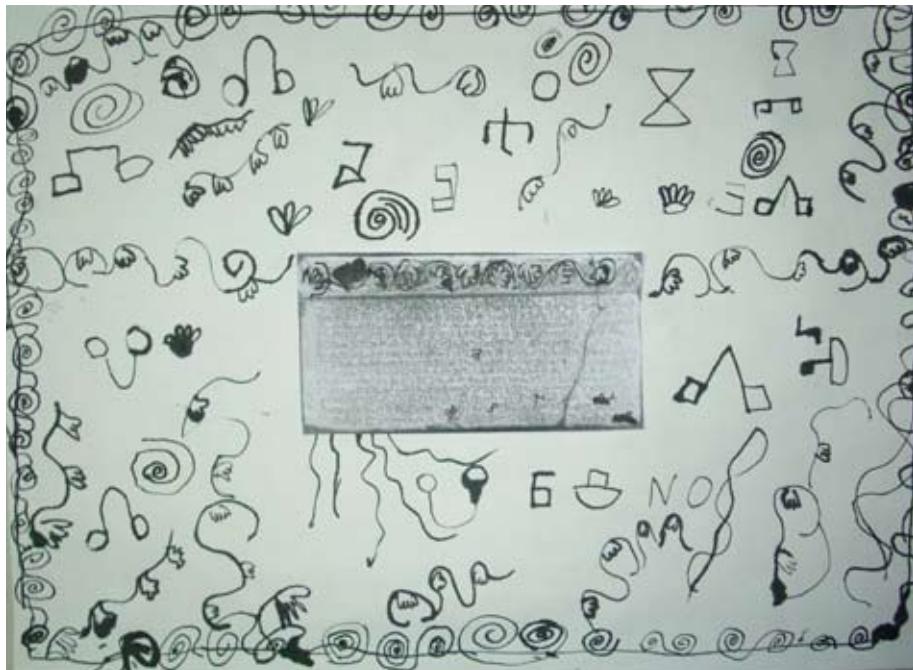
Čovjek je dio prirode, djelić tog beskrajnog savršenstva. Ljepota je posvuda oko nas, samo ju trebamo doživjeti svim čulima.

Anja Šegulja, 3. g2

Natječaj Grada Crikvenice, prva nagrada

SŠ dr. Antuna Barca, Crikvenica

Mentorica: Ljiljana Butković

Laura Jurković, 3. r., PŠ Dramalj

Skitnje Slavonijom

Znate li vi kako je teško napisati putopis s maturalca?!

Slažem si rečenice u glavi, ali nikako da ih napišem na papir. Ništa ne ispada kako treba. Htjela sam ovo napisati na humorističan način, ali sada kada sam počela pisati, nije mi do humora. Ranom zorom pospani, ali uzbudjeni, napustili smo Crikvenicu. Dok je većina normalnih ljudi još snivila mirnim snom, mi smo kretali u avanturu. Prvi dio puta prošao mi je u polusnu. Bila sam svjesna samo toga da plavetnilo mora ostaje iza mene. Sunčeve zrake polako su se probijale kroz prozor autobusa i pozivale me da bolje pogledam krajeve kroz koje prolazimo. Vožnja autocestom stalno istom brzinom, postaje zamorna. Razveseljuje me svako stajanje na benzinskim postajama koje razbija monotoniju. Duž autoceste izmjenjuju se smeđe i žute oranice. Najednom se krajolik mijenja, pojavljuju se kuće nanizane duž dugih ulica, približavamo se gradu heroju - Vukovaru. Dok hodam prema središtu Vukovara, znatiželjno se okrećem oko sebe. Još uvijek se tamo nalaze kuće, izmučene i osakaćene u Domovinskom ratu. Još uvijek stoje razrušene, pune boli i patnje, spremne ispričati svoje tužne priče svima koji ih želete saslušati. Žao mi je što svatko tko napušta Vukovar sa sobom mora ponijeti te tužne i tragične slike. Obnovljeni dvorac Eltz malo me oraspoložio i dao nadu da će i ostatak Vukovara biti obnovljen. Njegova boja sunca obasjavala je toplinom cijelu ulicu. Dok sam razgledavala vojarnu na sajmištu, obuzela me tuga. Na malom prostoru prikazan je višemjesečni srčani otpor grada, ljudske patnje i žrtve. Čula sam puno priča o Vukovaru i drago mi je da sam ga napokon posjetila, ali nisam mogla ni zamisliti da su branitelji branili grad tako slabim i malobrojnim oružjem... Shvatila sam da se domovina ne brani oružjem nego srcem.

Posjet Memorijalnom groblju žrtava Domovinskog rata u meni je ostavio neizbrisiv trag. Svaki od 938 bijelih križeva simbolizira jednu žrtvu, jedan nevini život izgubljen u obrani Vukovara. Nad njima bdije spomenik - na crnom obelisku raspuklina je u obliku križa, a u središnjem dijelu nazire se ranjena golubica bez glave. U mislima zahvalila sam svima na njihovoj žrtvi. Na odlasku iz Vukovara sretan put poželio nam je vukovarski Vodotoranj koji, iako razrušen, stoji ponosno i pokazuje odlučnost našeg naroda. Neće se obnavljati nego će podsjećati na patnje i boli koje je Vukovar proživio.

Stigli smo u Ilok. Tugu i sjetu otjerao mi je posjet vinskim podrumima u kojima se širio specifičan miris. A tek one silne boce i bačve! To je bilo pravo iznenađenje. Bilo je vrlo zanimljivo i poučno slušati o povijesti iločkih podruma. Zanimljivo je saznanje da se te velike drvene bačve više ne koriste. Tajna njihove izrade pada u zaborav jer stari majstori nisu prenijeli svoje znanje na mlade bačvare. U Domovinskom ratu i Ilok je bio okupiran i nitko nije brinuo o njima. Još je zanimljivije bilo saznati da se tu čuvaju stoljetna vina i vina u čijem su okusu i kvaliteti uživali i stranci, npr. uzvanici na krunidbi kraljice Elizabete te uzvanici na vjenčanju Kate i princa Williama. Na odlasku iz podruma dočekali su nas tamburaši i ispratili slavonskim bećarcima. Nakon napornog, ali ugodno provedenog, dana nakon nekoliko krivih skretanja u slavonske sokake, stigosmo u Bizovac i Bizovačke toplice, to impresivno zdanje, koje je, nažalost, načeo Zub vremena. Nakon bogate slavonske večere slijedio je odlazak u disco, vrlo glasna glazba i ples do ponoći s profesoricama. Baš je bilo dobro!

Sljedeći dan posjetili smo Kopački rit, park prirode. Nažalost, nismo ga mogli cijeloga obići zbog niskog vodostaja. Da bar nisam čitala Gardašev roman „Duh u močvari“! U knjizi je puno ljepši nego u stvarnosti! Brodićem smo se provozali po mutnoj i ustajaloj vodi. Netaknuta priroda, zaštićene životinje i biljke ispunjavaju

široka prostranstva, livade i šume. Nad glavama su nam neprestano nadlijetali kormorani, čaplje i divlje patke, a na srušenom drveću u vodi sunčale su se kornjače. Korijenje stabala, suho i ispucalo, izvirivalo je iz zemlje i stršilo iznad vode kao da lebdi. Pomalo razočarana što posjet nije dulje potrajavao, obradovala sam se smeđoj žabici koja je skakutala po pješčanom žalu.

Posjet ekogospodarstvu „Orlov put” bio je pun pogodak. Prava slavonska idila! Ekološki uzgoj domaćih životinja i ratarskih kultura. Snažni konji, sivi i bijeli, poslušno su vukli četveropreg i meni priuštili nezaboravnu vožnju slavonskim salašem. Nisam odoljela džemu od kupina i soku od domaćih jabuka

Katarina Kuljanski, 8. r., OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

te sam ih kao suvenir ponijela u svoju Crikvenicu. S nestrpljenjem sam očekivala posjet Osijeku. Mlad, ali vrlo zanimljiv vodič, upoznao nas je s poviješću stare gradske jezgre - Tvrđe, nastale još u 18. stoljeću. Od četiri ulaza ostao je samo jedan - sjeverni. Na središnjem Trgu Sv. Trojstva u obnovi je spomenik kugi koji je podigla udovica zapovjednika osječke tvrđave. Trebao je sačuvati grad od kuge. Osječka konkatedrala izgrađena u neogotičkom stilu oduševila me. Nju je dao sagraditi Josip Juraj Strossmayer. U Domovinskom ratu pogodjena je više od sto puta, ali u tijeku je obnova. Zanimljivo je da se ona oduvijek naziva katedralom te je tek nedavno postala konkatedralom. U samom središtu grada dojmile su me se trgovine ispod glavnog trga. U jednoj od njih kupili smo svojoj

Dino Benedetti, 8. r., OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

razrednici rođendanski poklon - trofej s posvetom „Najboljoj razrednici!”. Nakon razgledavanja povijesnih i kulturnih znamenitosti slijedio je i neizostavni predah u McDonaldsu. Vrijeme provedeno u Osijeku bilo je kratko za upoznavanje tako velikog grada, no ono što sam vidjela, bilo je dovoljno da me osvoji! U Dravi se nismo okupali jer nas je čekalo noćno kupanje u bizovačkim bazenima, ali prije toga slijedio je još i posjet ZOO-u. Izbliza smo promatrali divljii život zatočen unutar kaveza. Rastužila me sudska životinja koje su ondje zatočene protiv svoje volje, ali zato su me zabavili razigrani majmuni i tigar koji je majstorski kotrljao veliku plastičnu bačvu. Mrtvi umorni jedva smo čekali da nas odvezu do hotela. Dan je završio noćnim kupanjem u Bizovačkim toplicama u čije su bazene zalutale i prave žabe. Sljedeće jutro proveli smo u druženju i razgovoru uspoređujući dojmove. Katedrala izgrađena u neoromaničkom stilu nadmašuje čak i osječku. Obilazak ergele lipicanaca opčinio me. Konji, te lijepi i plemeniti, snažne i pametne životinje, mirno su otrpjeli naše „naslikavanje”. Pozirali su poput filmskih zvijezda. Šećući Korzom, učinilo mi se kao da sam ponovno u Osijeku. Svi su mi slavonski gradovi slični!

Polako se u meni budio nemir. Pojavili su se podvojeni osjećaji. Dio mene htio je vidjeti još, ostati ondje, u Slavoniji. Drugi dio mene želio se vratiti kući. Moram biti iskrena, na početku nisam bila oduševljena odlukom da se na maturalno putovanje ide u Slavoniju, no sada ove trenutke ne bih mijenjala ni za što. Željela bih se vratiti opet, ali u neko drugo godišnje doba da ljepotu ovog dijela Lijepe Naše doživim i u drugom svjetlu.

Monika Juretić, 8. a
Natječaj Grada Crikvenice, pohvaljeni uradak
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica
Mentorica: Suzana Grbčić

To sam ja, vaš grad, vaša Crikvenica!

Dani... Ah, ti moji drevni dani! Od davnina dok još Crikvenica nisam bila, s okolnim sam se mjestima dobro slagala. Svi smo dobri prijatelji bili, a takvi smo i ostali. Mnogo toga sam ja uz sebe imala i mnoge sam ljude ja upoznala. Hrvati stari kada su svojom nogom na moje tlo stali, sa starim mojima novo su mi ime dali. To isto ime svih šesto godina ponosno nosim.

Nastala sam ispod Kotora, malog brda koji se iznad mene uzdiže. Mali, ali vrijedan dio mene! To je mjesto gdje i danas žive stari i pošteni ljudi. Vole oni starinu, vole okoliš, vole mene...

Moji su ljudi oduvijek bili vrijedni! Nalazilo se tu oduvijek ribara, tesara, lončara, izrađivača drvenih predmeta, starih majstora... Gradila sam se, širila, razvijala godinama i izrasla u prekrasan primorski grad. Mirisala sam po rujnom vinu i najzrelijim maslinama. Mnogo toševa je tada masline pretvaralo u zlatne kapi maslinova ulja. Masline su se nosile iz cijelog kraja u Dramalj i Selce gdje su bili moji najveći toševi. Nekada sam bila samo ribarski grad. Na ribarskim žuljevitim rukama sam izrasla. Moji su se momci stoljećima bavili ribarstvom, a svoje su barke čuvali u uvali Podvorska. Za onih strašnih olujnih bura sakrili bi ih u dubokom ušću moje Dubračine.

E, Dubračina moja... Dijeli me taj potok na dva dijela, a kod pavlinskog kaštela u najljepše more se ulijeva. U mom zaleđu tvrđava je jedna koja me čuva u dobru i u zlu. Ona ne spava iza mojih leđa i Godač se naziva. Ta kula nije usamljena, ima ih još nekoliko, a sve one mene vole, ovakvu kakva jesam. Ove godine šest stotina godina brojim, a one još tu stoje, ponosno, ne odvajaju se od starice svoje.

- A što vi mislite? Postoje li priče o meni?

Ljude sam mnoge ja vidjela i upoznala, slikare, kipare, književnike, neke usamljene i tužne, ljubavnike, one sportom zaludene... Legende o meni uvijek su postojale i mogu vam reći da ih je bilo vrlo mnogo. I Grci i Rimljani su svojim nogama ovuda gazili. Bili su izvanredni trgovci! Htjeli su me za sebe zbog povoljnog položaja. Dugo su oni ovuda hodali i lutali, a moji ljudi su kasnije priče o tome pričali. Priče o Grcima, Rimljanima, njihovom blagu i ulovima. Govorili su kako su u meni zakopali i zlatno tele. Pričalo se i kako to staro blago čuva velika zmija. Zmije su se svi bojali, no tu ta legenda prestaje, nema mladog junaka niti tragičnog ili sretnog kraja. Moje godine su svoje odradile i danas sam stara dama.

Ja sam oduvijek pobožno mjesto. Početkom petnaestog stoljeća obnavlja se i proširuje jedna stara crkva, Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije. Posveta Djevici Mariji jedne male kapele, bila je vrlo neobična. U mom sjećanju zapamćena je kao crkva iz rane bizantske kulture. Ljudi su vjerovali u svece i Boga, a vjeruju oni i danas. Crkvu su zvali crikva, a malo pomalo iz tog naziva nastalo je moje prekrasno ime. Ponosno stojim i nove dane i godine brojim.

Ja, stara Crikvenica, puno ču toga još izdržati i s ponosom gledati kako se u meni goje novi pravi ljudi, moji dragi Crikveničani.

Sara Đukić, 8. r.
Natječaj Grada Crikvenice, prva nagrada
OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica
Voditeljica: Jasmina Manestar

Trenutak kao vječnost

Samo je vrijeme vječno, samo ono neprestano teče, čuva našu prošlost, čini našu sadašnjost i kreira našu budućnost. Naši su životi poput krhkikh komadića stakla zarobljenih u vječnosti vremena. Traju neko vrijeme, a onda se raspadaju i postaju vječnim uspomenama. Poput pješčanog sata naše vrijeme polako prolazi, a u toj prolaznosti samo neki trenutci postaju vječni.

Među mnoštvom trenutaka što nam čine život, pamtimo samo one posebne. Oni su kao uokvirene slike što ukrašavaju puste zidove, bude toplinu u našim srcima i dio su ljepote življenja. Premotavamo film života i zaustavljamo se na onim scenama koje su nam drage, na neki poseban način pokušavamo ih ponovno proživjeti, gledamo ih toliko dugo dok ne postanemo sigurni da neće nikad izblijedjeti. Ti su trenutci dio naše intime i proživljenih emocija, savršeni djelići

Martina Pauković, 7. b, OŠ Zvonka Cara, Crikvenica

nesavršenog života. Sretne trenutke sami urezujemo u svoja sjećanja, a oni tužni urezuju se sami ostavljajući duboke utiske u nama. Između crnoga i bijelog, tužnoga i sretnoga, krije se ono što je između, one izblijedjele slike koje ne ostavljaju na nama nikakve tragove, već putuju zajedno s vremenom.

Mi smo mornari koji ploveći lukama života skupljaju razglednice s dragocjenih putovanja te tako stvaramo alume nama najdražih proživljenih trenutaka. Poput zaledene slike na ekranu izgledaju trenutci zarobljeni u vječnosti, tu su uvijek kada želimo pobjeći iz kolotečine života i ponovno proživjeti mir na pučini.

Silvio Stanojević, 3. g2
Natječaj Grada Crikvenice, pohvaljeni uradak
SŠ dr. Antuna Barca, Crikvenica
Mentorica: Ljiljana Butković

U svijetu snova - u svijetu mašte

U svijetu snova ja bih bila leptir. Raširila bih svoja krila i letjela od cvijeta do cvijeta. Najljepše mirise raznosila bih diljem svijeta. Šaptala bih najljepše bajke svoj djeci svijeta i ispunila bih njihove želje. Rasula bih latice ljubavi po stazi kojom koračaju.

U svijetu mašte ja bih Sunce bila. Svijetlila bih vječno da svi ljudi vide kako je lijepo biti dio zemaljske kugle. Ugrijala bih cijelu zemlju i nikome ne bi bilo hladno. Usput bih slušala šapat vjetar, žuborenje valova ili pjesmu ptica.

Obasjala bih majčino lice i posula ga šarenim laticama cvijeta u znak zahvalnosti što je poklonila život meni i mojoj braći.

Leonarda Fugošić, 5. b
Natječaj Grada Crikvenice
OŠ Žvonka Cara, Crikvenica
Voditeljica: Marijana Marić - Tonković

Životna pouka

Bilo je to u petak. Moj petnaesti rođendan. Znam, lude godine. Pubertet na vrhuncu. Upravo me ta činjenica koštala mira u kući. Izašla, lupila vratima, iznervirana do besvjesti i uputila se na svoje „tajno mjesto“, tako ga volim zvati. Inače, to je popularna Limenka. Nebo je tmurno i sivo. Vrijeme je toga petka stalno okretalo novu ploču. Čas sija sunce, čas pada pljusak. Galebovi su nisko letjeli. Stalno bi se spuštali u more, malo plivali, pa se opet vinuli u nebo, kao da im je dosadno. Neki bi čak i hodali oko mene. Jedan mi se približi. Ne obazirem se na njega jer znam ako se okrenem, sigurno će se uplašiti pa klatiti perjem na sve strane. A to nikako ne želim. No, baš je uporan i ne miče se. „Bok“, obrati mi se, ja ga ignoriram. „Ja

Nicole Justinić, 5. r. OŠ Vladimira Nazora, Crikvenica

sam galeb“, ponovno pokušava početi razgovor. „Pa, naravno da si galeb“, pomislim u sebi, „nisi valjda žaba!“ „Ja sam Jonathan Livingston“, tim rijećima me toliko zainteresira i razuvjeri svake sumnje. Jonathan? Onaj Jonathan? Stoji tu preda mnom? Imali smo za lektiru ove godine tog poznatog Galeba Jonathana Livingstona. Knjiga mi se jako svidjela. Dapače, jedna od najboljih koje sam dosad pročitala. „Što ti radiš ovdje?“ „Došao sam ti čestitati rođendan“, pogleda me svojim očima koje isijavaju ljubavlju i povjerenjem. Nesvesno se nasmejam. „Hvala, a kako si znao da mi je danas rođendan?“ „Znam ja sve“, pomalo se pravio važan. Približi mi se još malo, kao da mi ima za reći nešto jako povjerljivo. „Znaš, već duže vrijeme te promatram. Stalno oblijecem oko tvoje kuće dok igras tenis u dvorištu.“ Slušajući njegove riječi, u glavi mi se stvarala slika koju je opisivao. Stvarno je u pravu, kad god se vani igram, počasti me svojim prisustvom jato galebova koji uporno lete baš iznad naše ulice. To su sigurno Jonathan i njegovi prijatelji. „Pa, prijatelji su usavršili tehniku letenja baš kao i ti.“ Jonathan negira glavom: „Ne, ne. Sve su sami naučili. Ja sam im samo pomogao da otkriju to što posjeduju u sebi. Sve ostalo rade samostalno, baš kao i ti, zar ne?“ „Zašto sam je sad bitna?“ „Bitna si, itekako si bitna. Važna si svojoj obitelji, svojim prijateljima. Važna si i onima koji te ne vole, njima si stalno pred očima. Nastoje učiniti sve ne bi li te oslabili, nadjačali, porazili, ali ti ostaješ!“ Samo ga promatram s nevjericom u očima. „Držiš se kao stijena što uporno odbija valove u pokušajima da ju unište. Dokazala si tko si i što si, i još puno puta ćeš.“ Gledam ga, te riječi izgovara s tolikim zanosom. „Ali ja se ne želim dokazivati nikome. Potpuno sam sretna s ovim što imam. Predivnu obitelj i prijatelje, ne treba mi više.“ „Nije istina“, približi mi se i raširi svoja krila. Obuhvati me njima. Nikada se nisam osjećala tako snažnom. „Nisi ni svjesna što posjeduješ u sebi. Zapamti: koliko ti god bilo teško, koliko god želiš odustati i predati se, nemoj! Nemoj se nikada prestati boriti. Život je borba, vječna

borba između dobra i zla. Možda su trenutno oni zli u prednosti, ali vjeruj mi. Ništa nije gotovo. Bori se časno i pošteno, do zadnjeg atoma snage i vidjet ćeš kakav ti se blistavi kraj smiješi. Trnovit je put do bilo kojeg uspjeha, to i sama znaš“, kimnem glavom. „Ljudi danas traže savršenstvo, ali savršenstvo je upravo u tome što ništa nije savršeno. Sve je jedinstveno i neponovljivo. To si i ti.“ Vidi da ga čekaju prijatelji. „A sad me ispričaj!“ potapša me po ramenu i pridruži se mladim snagama koje će jednog dana također prenositi slične riječi od maloprije nekom drugom, nekome u nedoumici ili na životnoj prekretnici. „Jonathane“, viknem, a cijelo jato se zaustavi. On okrene svoju pametnu glavicu. „Hvala ti“, iskreno mu se nasmiješim. I on mi uzvrati istom mjerom. Zamahne svojim snažnim i sjajnim krilima prema nedostižnim visinama, ali i prema vječnoj ljubavi i ljepoti. Ovaj me razgovor potaknuo na duboko razmišljanje. Sad ovaj svijet promatram drugim očima. Promatram ga srcem. Sva ljubav i ljepota nas jednoga dana očekuju. Na nama je da otkrijemo, duboko u svojoj nutrini, koji je ispravni, ali u mnogim slučajevima teži put do sreće, do neba, do vječnosti...

Valentina Vuković, 8. b
Natječaj Grada Crikvenice, prva nagrada
OŠ Zvonka Cara, Crikvenica
Milena Blažić Knez

KAZALO

Irides Zović, **Mreža snova i mašte od niti mladenačkog stvaralaštva** 5

LITERARNI RADOVI

POREČ	7
Klara Balde, Djevojčica poput drugih	9
Damir Čupić, Do Slavonije	10
Leona Bokulić, Duga od bisera	12
Michele Škofić, Il nostro passato fa parte di noi	21
Carlotta Segon, Il piccolo carbonaio	23
Alen Perčić, Mirišem svjetlo	26
Angela Knapić, Nepravedno odgajanje	29
Julijana Erceg, Notte	31
Dunja Kureljak, Petak s okusom piletine	35
Monika Bogović, Snaga ljubavi u književnim djelima	38
Rendy Radin, Storia triste de un usel	41
Aleksandra Tuneski, Un album	42
Nina Čuš, Vapaj srca	46
Martin Martuslović, Visita all'acquario	49
ZABOK	51
Nikola Šanjug, Na proštenju	53
Kristina Košutić, Veter i ja	55
Fran Petrač, Raspjevana slagalica strave	57
Mislav Kuštan, After Gjalski - Crikvenica	60
Valerija Šerek, Moj nadimak	64
Robert Sviben, Ne placi, oblače	66
Tamara Jakopović, Računalna ludnica	68
Iris Spajić, Ogledalo	71
Valerija Novački, Nebum joj nič dal	73
Ana Šefček, Darija	78
Katarina Milošić, Čistač	80
Vedrana Petrovečki, Igra riječi	85
Lucija Kušan, Informatičko opismenjavanje	88
Franka Ovčarić, Modro oko - kapak	91
Iris Spajić, Oblak za brisanje	94
Lucija Švaljek, Rubin	96
Karlo Kralj, Snove snivaju oblaci	98

CRIKVENICA	101
Ena Đipalo, Bake i djedovi za vječnost...	103
Kristijan Benedetti, Djeca su još jedino	
dobro koje je čovječanstvu ostalo	105
Ena Ljubanović, Crikvenica moja	106
Karla Grbčić, Crikvenički ribari	107
Ella Španjol, Školjka Ljupka	109
Emili Šegulja, Zarobljeni u vremenu	113
Ivana Martinović, Jednoga će dana...	123
Leo Došen, Kroz život treba kročiti	
optimistično	124
Antonio Stanić, Ljepota na dlanu	125
Anja Šegulja, Priroda - mjesto susreta	
čovjeka sa samim sobom	127
Monika Juretić, Skitnje Slavonijom	129
Sara Đukić, To sam ja, vaš grad,	
vaša Crikvenica!	134
Silvio Stanojević, Trenutak kao vječnost	136
Leonarda Fugošić, U svijetu snova -	
u svijetu mašte	138
Valentina Vuković, Životna pouka	139

LIKOVNI RADOVI

POREČ	7
Ana Mendica	6
Angela Knapić	8
Ivan Grgić	11
Nikolina Sliško	15
Danijel Perišić	19
Nina Bauk	20
Ivona Ivanović	24
Laura Korotaj	25
Marin Paljuh	28
Ana Fabac	30
Katarina Žipovski	33
Rajan Sarčević	39
Enea Kalčić	40
Teo Radić	43
Nikolina Sliško	44
Nensy Greblo	47

ZABOK	51
Dragutin Nesešek	50
Jan Filip Kranjčec	52
Dragutin Nesešek	55
Marija Gebert	58
Antonija Vrančić	62
Ivana Grbec	65
Kristina Košec	66
Manuela Gospočić	75
Kristina Košec	76
Kristina Horvat	79
Klara Vitković	82
Željka Malbaša	87
Valerija Djanješić	89
Andželina Tkalcjević	91
Željka Malbaša	93
Manuela Gospočić	98
CRIKVENICA	101
Dora Krešić	100
Sandro Domijan	102
Andrej Domijan	104
Leonarda Filipović	106
Lucijan Šoštarić	107
Lorena Košuljandić	108
Luana Antak	110
Milena Grbac	112
Sanjin Grozdanić	116
Ajudin Bašić	118
Laura Lačić	121
Saša Gajić	126
Laura Jurković	128
Katarina Kuljanski	131
Dino Benedetti	132
Martina Pauković	136
Nicole Justinić	139